

CO PRZEGŁOSOWALI
RADNI? \4

PRZEZ UDZIAŁ
W EUCHARYSTII \7

PREZYDENT ROSJI NAPRAWDĘ
NAZYWA SIĘ STIRLITZ \8-9

EUROWYBORY, CZYLI WSZYSTKO
O PARLAMENCIE EU \16

PIĄTEK-NIEDZIELA
|31|05|102|06|2024|

GAZETA WEEKEND OLSZTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

SPORT

IGA ŚWIĄTEK DOKONAŁA
NIEMOŻLIWEGO! \18

Z ŁŁKU NA MISTRZOSTWA
EUROPY \22

SOBOTA PIĘKNYCH
WSPOMNIEN \24

KIEDY PIĄTEK BĘDZIE NIEDZIELĄ?

ISSN 0137-9127

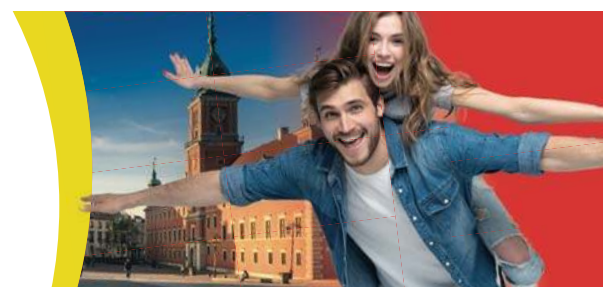

91770137 912057

22

METROPOLIA WARSZAWSKA • MAZOWSZE
wawa.info
CODZIENNIE
NAJNOWSZE WIADOMOŚCI

41240T8P-C-K

K A L E N D A R I U M T Y G O D N I A

PROJEKT MSWiA: ZAKAZ PRZEBYWANIA W 27 MIEJSCACH NA PODLASIU PRZY GRANICY Z BIAŁORUSIĄ

W 26 miejscach w powiecie hajnowskim i jednym w powiecie białostockim na Podlasiu zostanie wprowadzony zakaz przebywania w strefie nadgranicznej, przylegającej do granicy z Białorusią; zakaz ma być wprowadzony od 4 czerwca na 90 dni – przewiduje projekt MSWiA, który w środę trafił do uzgodnień. Chodzi o projekt rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie wprowadzenia czasowego zakazu przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej, przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi. Obszar obowiązywania zakazu został określony w wykazie, który załączono do projektu rozporządzenia. W środę premier Donald Tusk, który odwiedził funkcjonariuszy i żołnierzy na Podlasiu, zapowiedział, że w związku z obecną sytuacją na granicy z Białorusią przywrócona zostanie tam strefa buforowa o szerokości „mniej więcej 200 metrów”. Tego samego dnia wiceszef MSWiA Czesław Mroczek powiedział PAP, że strefa buforowa zostanie wprowadzona rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych i administracji.

ŚLĄSKI NIE BĘDZIE JĘZYKIEM REGIONALNYM. PREZYDENT WETUJE USTAWĘ

Prezydent Andrzej Duda za-
wetował nowelizację ustawy
o mniejszościach narodowych
i etnicznych, która uznaje ję-
zyk śląski za język regionalny
– poinformowała Kancelaria
Prezydenta RP. Na mocy ustawy język śląski stałby się drugim
obok kaszubskiego językiem regionalnym w Polsce.
Projekt nowelizacji – autorstwa KO – ws. uznania języka

śląskiego za regionalny trafił do Sejmu w styczniu, pod koniec kwietnia Sejm głosami koalicji rządzącej uchwalił nowelę, która następnie została przyjęta przez Senat. Prezydencka kancelaria poinformowała w środę na platformie X, że Andrzej Duda odmówił podpisania nowelizacji ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym i „w dniu 29 maja 2024 r. przekazał Sejmowi ustawę do ponownego rozpatrzenia”. W komunikacie na stronie Kancelarii Prezydenta napisano, że podejmując decyzję o wecie, prezydent uznał, że nie została spełniona wynikająca z ustawy przesłanka „umożliwiająca uzyskanie przez etnolekt śląski statusu języka regionalnego”.

PUTIN WSKAZAŁ SWOJEGO NASTĘPCĘ?

Aleksiej Diumin, były ochroniarz Władimira Putina, nazywany przez media jego adiutantem, a potem gubernator obwodu tulskiego i doradca Putina, został mianowany sekretarzem Rady Państwa – podało niezależne Radio Swoboda. 51-letni Diumin służył najpierw w Federalnej Służbie Ochrony (FSO), odpowiednicze polskiego BOR-u. Był ochroniarzem Putina od 1999 roku, gdy ten ostatni został mianowany premierem Rosji. Później – jak podaje Radio Swoboda – faktycznie stał się jego adiutantem. W 2013 roku znalazł się w kierownictwie wywiadu wojskowego GRU, potem został wiceministrem obrony. Ma stopień generała pułkownika (odpowiednik polskiego generała broni). Po aneksji Krymu Diumin został odznaczony tytułem Bohatera Rosji. Jest objęty sankcjami zachodnimi. Rada Państwa to według prawa rosyjskiego organ doradczy prezydenta, w którym zasiadają m.in.: premier, przewodniczący obu izb parlamentu, szefowie regionów Federacji Rosyjskiej.

ROSJA PLANUJE INTENSYWNE DEPORTACJE UKRAIŃSKICH DZIECI?

Władze Rosji planują przeprowadzenie latem br. intensywnych deportacji ukraińskich dzieci – poinformował w najnowszym raporcie amerykański think tank Instytut Studiów nad Wojną

(ISW). Przywódca kontro-
lowanej przez Kreml tzw.
Ługańskiej Republiki Ludowej
(ŁRL) na wschodzie Ukrainy
poinformował, rosyjskie regiony
„ugoszczą” w tym roku ponad
12 tys. dzieci z okupowanego obwodu ługańskiego, a rosyjski
program „Użyteczne Wakacje” zasponsoruje wyjazdy 40 tys.
dzieci, które „odwiedzą” Rosję w ramach obozów letnich i zajęć
edukacyjnych. Przygotowywane są również obozy letnie na
okupowanym Krymie i w Rosji. Przez całe lato ma tam „gościć”
ponad 600 dzieci z terytoriów Ukrainy podbitych przez Rosjan.
ISW przekazał, że nieokreślona liczba dzieci z okupowanego
obwodu chersońskiego pojedzie do obozu „Okean” w Kraju
Nadmorskim na wschodzie Rosji, skąd bliżej do Alaski niż na
Ukrainę. Młodzi Ukraińcy będą tam korzystać z „programu edu-
kacyjnego, sportowego i kulturalnego”. Dodatkowo 575 dzieci
z regionu chersońskiego ma udać się na trzytygodniowe obozy
letnie na Krymie oraz w rosyjskiej republice Adygei. Ich pobyt
zostanie sfinansowany z rosyjskich środków budżetowych.
Wreszcie – jak poinformowało ministerstwo oświaty i nauki
ŁRL – nieokreślona liczba młodzieży z okupowanego obwodu
ługańskiego weźmie udział w wojskowo-patriotycznym obozie
sportowym „Awangarda” w obwodzie wołgogradzkim w Rosji,
gdzie będzie szkolić się w zakresie inżynierii i taktyki wojskowej,
zapobiegania pożarom, skoków ze spadochronem, łączności,
podstaw bezpieczeństwa narodowego, obsługi dronów oraz
medycyny taktycznej.
– Pomimo rosyjskich wysiłków, by obozy letnie dla ukraińskich
dzieci przedstawiać jako wakacyjne wyjazdy rekreacyjne i edu-
kacyjne; są one zasadniczym elementem rosyjskiej kampanii
deportacji Ukraińców, w tym dzieci, do Rosji – podkreślił ISW,
przypominając, że przymusowe przekazywanie dzieci członków
jednej grupy etnicznej do innej grupy wyczerpuje znamiona
zbrodni ludobójstwa.
– Ukraińskie dzieci deportowane do Rosji na takie „wakacje” czy
„obozy letnie” są poddawane programowi rusyfikacji, którego
założeniem jest izolowanie ich od ukraińskich rodzin, języka,
kultury i historii – dodał think tank.

ŹRÓDŁO: PAP

KADECI POKAZALI KLASĘ

Do szkoły chodzą w mundurach, a w przyszłości większość z nich zostanie żołnierzami. Uczniowie klas mundurowych rywalizowali o miano najlepszych w regionie.

Na strzelnicy my-
śliwskiej Polskiego
Związku Łowieckie-
go w Olsztynie odbyła się
III Spartakiada Sportowo-
-Obronna Klas Wojsko-
wych, nad którą patronat
objął wojewoda warmińsko-
-mazurski Radosław Król.
Zawody połączone były
zobchodami Dnia Kadeta.
W tym roku w zawodach
wzięło udział 13 drużyn
ze szkół prowadzących
oddziały przygotowania
wojskowego z całego wo-

jewództwa. Kadeci, bo tak
nazywa się uczniów klas
mundurowych, rywalizo-
wali w kilku konkuren-
cjach. Był bieg z plecakiem,
składanie i rozkładanie
broni kbk AK, test wie-
dzy ogólnowojskowej, jak
również strzelanie, zarów-
no z broni klasycznej, jak
i pneumatycznej, czy na
strzelnicy wirtualnej.
Pierwsze miejsce zajęła
drużyna kadetów z Zespołu
Szkół Budowlanych w Br-
niewie. Na drugim miejscu

uplasowała się drużyna
z Zespołu Szkół w Górowie
Iławeckim a na trzecim
z Zespołu Szkół Zawodo-
wych im. Sandora Petőfi
w Ostródzie. Indywidualnie
najlepszym kadetem okazał
się Marek Bobel z Zespołu
Szkół w Górowie Iławe-
ckim.
Z roku na rok przybywa
klas mundurowych, bo
rośnie też zainteresowanie
wśród młodych ludzi służbą
wojskową. W naszym regio-
nie ponad połowa uczniów

tych klas po ukończeniu
szkoły wybiera mundur
i wiąże się z wojskiem.
Głównymi organiza-
torami spartakiady byli
Ośrodek Zamiejscowy
w Olsztynie Centralnego
Wojskowego Centrum
Rekrutacji, 4 Warmiń-
sko-Mazurska Brygada
Obrony Terytorialnej, 16
Dywizja Zmechanizowa-
na, Komenda Wojewódz-
ka Policji, Polski Związek
Łowiecki i Lasy Państwo-
we.

AM

KONDOLENCJE

Z ogromnym żalem i smutkiem
przyjąłem wiadomość o śmierci Kolegi

Pawła Rogińskiego

Posła na Sejm w latach 1989-1991, Radnego Sejmiku
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
w latach 1998-2002, wieloletniego Dyrektora
Kombinatu Rolnego Garbno,
aktywnego działacza SLD i lewicy społecznej.

Rodzinie i Bliskim Zmarłego

wyrazy głębokiego współczucia

składa
Zbigniew Szczypiński
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski

822240pb1-a-M

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl
DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka Weder-Grygielewicz

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO:
Igor Hrywna
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska
sport@gazetaolsztynska.pl
WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

POZNALIŚMY LAUREATÓW LITERACKIEJ NAGRODY WARMII I MAZUR „WAWRZYN”

O „Wawrzyn” za 2023 rok rywalizowało pięć tytułów, a o laureach decydowała kapituła powołana z inicjatywy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie oraz internauci.

Do finału zakwalifikowano:

— „Co to to” Zbigniewa Chojnowskiego, Wyd. Forma
I Fundacja Literatury imienia Henryka Berezy
— „Głośnieć! Marek Jackowski. Historia twórcy Maanam” Anny Kamińskiej, Wydawnictwo Literackie
— „Odrzania. Podróż po Ziemiach Odzyskanych” Zbigniewa Rokity, Wyd. Znak Literanova

— „Toń” Ishbel Szatrawskiej, Wydawnictwo Cyranka
— „Tylko one. Polska sztuka bez mężczyzn” Sylwii Zientek, Wydawnictwo AGORA
Ostatecznie najważniejsza Literacka Nagroda

Warmii i Mazur trafiła wręcz Ishbel Szatrawskiej za książkę „Toń”. Jak się okazało, internauci zdecydowali podobnie, bo Ishbel Szatrawska została również wyróżniona Nagrodą Czytelników.

Ponadto kapituła „Wawrzynu” za szczególnie

walory edytorskie i poznawcze wyróżniła pra-

cę zbiorową pod redakcją Pawła Laskowskiego i Marka Krzynówka „Być w Skorpionie”.

Podczas uroczystości wyłoniono także „Czytelnika Roku 2023”. Został nim Sławomir Sakowski – aktywny czytelnik Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie. Tytuł „Bibliotekarza Roku 2023” wręczono Annie Romanowskiej oraz Elżbiecie Altmajer. Natomiast najlepszą biblioteką, otrzymując tytuł „Bibliotheca Bona”, została Miejska Biblioteka Publiczna w Bartoszycach.

Przypomnijmy, że w poprzednim roku laureatką „Wawrzynu” także została Ishbel Szatrawska („Żyć i śmierć Pana Hersha Libkina z Sacramento w stanie Kalifornia”), a „Wawrzyn Czytelników” trafił do Michała Ostrowskiego („Młynarski. Światowe życie”).

Materiał informacyjny Parlamentu Europejskiego

OD ZRÓWNOWAŻONEGO ROLNICTWA DO ZDROWEGO ŻYCIA, CZYLI JAKI WPŁYW NA ŻYWNOSĆ MAJĄ DYREKTYWY UNIJNE?

Zdrowa żywność to fundament dobrej diety, a każdy z nas pragnie wybierać produkty, które są najlepszej jakości. Jak jednak rozpoznać, które mięso pochodzi od zdrowych zwierząt, a które owoce i warzywa są uprawiane bez użycia szkodliwych chemikaliów? Rozwiązanie kryje się w regulacjach Unii Europejskiej, które wpływają na to, co ląduje na naszych stołach.

Jak rozpoznać zdrową żywność?

Produkty pochodzące od zdrowych zwierząt noszą oznaczenia takie jak „ekologiczne” lub „bio”. Oznacza to, że zwierzęta były hodowane w naturalnych warunkach, bez stosowania antybiotyków czy hormonów wzrostu. Dzięki europejskim regulacjom możemy być pewni wysokiej jakości produkowanego mięsa. Podczas zakupów warto zwrócić uwagę na etykiety informujące o jakości i pochodzeniu produktów. Te opisane jako „Ekologiczne/BIO” gwarantują, że pochodzą z kontrolowanych, ekologicznych hodowli, gdzie nie używa się szkodliwych substancji. Oznaczenia takie jak „Chroniona nazwa pochodzenia” (ChNP) i „Chronione oznaczenie geograficzne” (ChOG) przyznawane są produktom ściśle związanych z konkretnym regionem, co gwarantuje ich unikalny charakter i smak - przykładem takich regionalnych produktów mogą być np. kielbasa lisecka, pierzekaczewnik, cebularz lubelski czy krup-

nioki śląskie. „Gwarantowana tradycja specjalność” (GTS) potwierdza z kolei, że produkt wytworzono według tradycyjnych metod. W Polsce mamy powody do dumy – nasze produkty, takie jak ser oścypek z mleka owczego z polskich gór, jabłka grójeckie czy aromatyczny miód z Sejneńszczyzny – dzięki unijnym regulacjom, wskazują zarówno na silne lokalne tradycje, jak i pozwalają zdobyć renomę na poziomie międzynarodowym. Dzięki przepisom Unii Europejskiej wybieranie zdrowej żywności staje się łatwiejsze i bardziej świadome. Dbając o to, co kładziemy na nasze stoły, możemy nie tylko poprawić nasze zdrowie, ale też wspierać praktyki korzystne dla nas i dla planety.”

Rolnictwo ekologiczne, czyli jakie?

Coraz bardziej popularne staje się też w Unii Europejskiej rolnictwo ekologiczne i jest ono odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie konsumentów na produkty zdrowe, wypro-

dukowane w zgodzie z naturą. Liczba rolników w UE decydujących się na ekologiczne metody gospodarowania wzrosła w ostatnich latach do blisko 335 tysięcy. Co więcej, w 2020 roku powierzchnia upraw ekologicznych wzrosła do ponad 9 proc. wszystkich gruntów rolnych – to jest wzrost o ponad 50 proc. w porównaniu z tym, jak było jeszcze osiem lat wcześniej. Rolnictwo ekologiczne opiera się na zasadach zrównoważonego rozwoju. Nie wykorzystuje organizmów zmodyfikowanych genetycznie, główny nacisk kładzie na dobrostan zwierząt, ochronę różnorodności biologicznej oraz zasobów naturalnych, takich jak woda i gleba. Metody produkcji są naturalne, bez stosowania chemikaliów, co przekłada się na zdrowsze produkty dla konsumentów.

UE poprzez regulacje i dyrektywy wspiera rolnictwo ekologiczne również finansowo. Dzięki nowym regulacjom, które weszły w życie w 2022 roku, drobnicy rolnicy mogą łatwiej przejść na produkcję ekologiczną, dzięki czemu mają możli-

wość oznaczyć większą liczbę produktów jako ekologiczne. Europejskie logo ekologiczne na produktach to gwarancja, że wszystkie etapy produkcji – od pola do stołu – spełniają ścisłe wymogi Unii. To logo gwarantuje konsumentom, że wybierają produkty najwyższej jakości, produkowane z poszanowaniem dla środowiska. Komisja Europejska wyznaczyła ambitne cele na przyszłość: do 2030 roku 25 proc. gruntów rolnych w UE ma być objętych rolnictwem ekologicznym. To szansa na poprawę zrównoważonego charakteru systemu żywnościowego, odwrócenia utraty różnorodności biologicznej i ograniczenia stosowania pestycydów i nawozów.

Unia Europejska razem z obywatelami

Jednym ze sposobów na pogłębienie wiedzy o Unii Europejskiej jest odwiedzenie centrum multimedialnego Europa Experience. Rozmieszczone są one w wielu miastach UE, a centrum w Warszawie, przy ul. Jasnej 14/16 A (można je zwiedzać

między godziną 9.00 a 18.00, od poniedziałku do piątku oraz od 9.00 do 15.00 w soboty), oferuje interaktywne doświadczenia, które przybliżają historię i działalność UE. Dzięki unijnym funduszom możemy na własne oczy doświadczyć, jak Unia Europejska wpływa na nasze codzienne życie. Można tu wcielić się w rolę posła czy posłanki zasiadających w ławach Parlamentu Europejskiego, poznać struktury UE i zasady jej działania. Wirtualna podróż po instytucjach UE pokaże, jakie korzyści płyną z integracji europejskiej.

Każdy z odwiedzających – od młodych entuzjastów historii, po seniorów zainteresowanych polityką - znajdzie coś dla siebie. To idealne miejsce dla szkół, rodzin i grup przyjaciół pragnących lepiej zrozumieć Unię Europejską. Warto jednak pamiętać, że najważniejszym krokiem w kształtowaniu przyszłości Europy jest uczestnictwo w wyborach. Dlatego nasze głosy mają tak wielkie znaczenie – 9 czerwca decydujemy o przyszłości naszego kontynentu.

CO PRZEGŁOSOWALI RADNI?

WPROWADZENIE DARMOWYCH PRZEJAZDÓW DLA MŁODZIEŻY I ZATWIERDZENIE NOWYCH NAZWISK W ALEI SŁAW OLSZTYŃSKIEGO SPORTU – TO GŁÓWNE DECYZJE OLSZTYŃSKICH RADNYCH.

Po raz pierwszy bezpłatne przejazdy komunikacją miejską dla dzieci chodzących do olsztyńskich szkół zostały wprowadzone w poprzedniej kadencji z inicjatywy klubu radnych Koalicji Obywatelskiej. Była to realizacja jednego z ówczesnych punktów programowych, z którymi klub KO szedł do wyborów.

WIĘCEJ ULG W KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

– Udało nam się wprowadzić te rozwiązanie i widzimy, że bardzo dobrze się sprawdziło – mówi przewodniczący Rady Miasta Łukasz Łukaszewski, szef klubu radnych KO w poprzedniej kadencji. – Zaobserwowaliśmy wyraźny wzrost pasażerów przy jednoczesnym braku spadku wpływów z tytułu biletów. Stało się tak, bo dzieci częściej podróżowały z rodzicami, którzy bilety kupowali. Doświadczenie pokazało, że tamten program się sprawdził, dlatego chcemy go rozwijać

– dodaje przewodniczący Rady Miasta.

Uchwała, którą radni przegłosowali na środowej sesji, zakłada, że dzieci i młodzież uczęszczająca do szkół podstawowych i ponadpodstawowych na terenie Olsztyna (nie dłużej niż do ukończenia 19. roku życia), których rodzice lub opiekunowie prawni zamieszkują na terenie Olsztyna i rozliczają się z podatku dochodowego od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym w Olsztynie będzie mogła bezpłatnie korzystać z komunikacji miejskiej w Olsztynie.

– Radne i radni Miasto Olsztyn na mój wniosek przegłosowali jeden z moich wyborczych postulatów. Od września dzieci i młodzież ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych będą mogły korzystać z darmowej komunikacji miejskiej. Co ważne – ich rodzice lub opiekunowie prawni muszą mieszkać na terenie naszego miasta i rozliczają się z podatku dochodowego od osób fizycznych w Urzędzie

Skarbowym w Olsztynie – komentuje decyzję radnych prezydent Olsztyna Robert Szewczyk.

Nowe zasady mają obowiązywać od 1 września. – Wskali roku koszt wprowadzenia tych ulg sięgnie około 1,4 mln zł – mówi Marcin Szwarc, dyrektor Zarządu Dróg Zieleni i Transportu w Olsztynie. – Liczymy, że nastąpi częściowy zwrot tych kosztów ze względu na przyzwyczajenie do korzystania z transportu publicznego po okresie upoważniającym do ulg.

Dyrektor Szwarc dodaje, że obecnie z darmowych przejazdów korzysta około 9 tys. uczniów. – Zakładamy, że po rozszerzeniu pakietu ulg liczba to zwiększy się o około 3 tys. osób. Faktyczne dane poznamy w przyszłym roku – stwierdził dyrektor ZDZiT Olsztyn.

ROŚNIE LICZBA MIEJSC NOCLEGOWYCH

Radni zapoznali się także ze stanem przygotowań miasta do sezonu letniego. Na terenie Olsztyna znajduje się 1081 miejsc noclegowych w 62 dwóch obiektach, z czego 344 w dwóch obiektach czterogwiazdkowych, 915 w sześciu obiektach trzygwiazdkowych i 541 w pięciu obiektach dwugwiazdkowych. Wewidencji prowadzonej przez gminę Olsztyn znajdują się również trzy campingi,

które oferują 150 miejsc i 12 obiektów hotelarskich, które nie są hotelami, lecz oferują 1653 miejsca noclegowe. Do dyspozycji turystów są także szkolne schroniska młodzieżowe, które przygotowały 735 miejsc na najbliższe lato. Z danych przedstawionych przez Urząd Miasta Olsztyna wynika, że łącznie w Olsztynie znajduje się 5269 miejsc noclegowych plus 150 na campingu.

– W ciągu ostatnich ośmiu lat nasza baza noclegowa urosła niemal dwukrotnie z ok. 2600 miejsc w 2017 r. do ponad 5200 obecnie – mówi przewodniczący Rady Miasta Łukasz Łukaszewski.

PIENIĄDZE NA ZABYTKI

Olsztyńscy radni zdecydowali o dofinansowaniu prac przy zabytkowych obiektach. Kwota, która została

przeznaczona do podziału między wnioskodawców w tym roku to 200 tys. zł.

– W trakcie naboru wpłynęło do nas 17 wniosków – informuje Urszula Ulatowska z Wydziału Kultury i Ochrony Zabytków Urzędu Miasta Olsztyna. – Łączna wartość zaplanowanych prac to ok. 570 tys. zł.

Niektóre wnioski przekraczały wręcz całą roczną pulę zarezerwowaną na ten cel przez miasto.

– Przykładem jest wniosek dotyczący odnowienia elewacji kamienicy przy ul. Kollątaja 24. Wartość prac oszacowano na 300 tys. zł – dodaje Ulatowska.

Komisja, która analizowała złożone wnioski, zaproponowała, by dofinansowanie uzyskało 13 z nich. Znakomita większość z beneficjentów to wspólnoty mieszkaniowe. Zaplanowane prace dotyczą przede

wszystkim stolarki okiennej i drzwiowej oraz badań i przygotowania dokumentacji konserwatorskiej.

– Należy zwiększyć kwotę dotacji – twierdzi radny Mirosław Arczak. – To iskra zwiększająca zakres prac przy zabytkach.

NOWE NAZWISKA W ALEI

Nowe nazwiska w Alei Sław Olsztyńskiego Sportu. Do grona kilkunastu wyróżnionych sportowców, którzy mają swoje gwiazdy na terenie CRS Ukiel, dołączy kolejna piątka:

* Stanisław Zduńczyk

– siatkarz olsztyńskiego AZS, 140-krotny reprezentant Polski, uczestnik olimpiady w Meksyku (1968).

* Aleksander Grzegorzewski

– jeden z najbardziej zasłużonych szkoleniowców w historii koszykówki na Warmii i Mazurach.

* Jan Lisowski

– dwukrotny mistrz Polski, rekordzista kraju, uczestnik olimpiady w Moskwie (1980). Ciężarowiec klubu Zjednoczeni Olsztyn, startujący w wadze półciężkiej.

* Kacper Kozłowski – trzykrotny olimpijczyk, jeden z najbardziej utytułowanych lekkoatletów KS AZS UWM Olsztyn.

* Andrzej Dobrowolski – kolarz, w latach 60. czołowy zawodnik olsztyńskiej Warmii. Był reprezentantem Polski juniorów i Federacji Kolarzy.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

ZUS WYPŁACA 800 PLUS NA NOWY OKRES ŚWIADCZENIOWY

Ponad 0,5 mld zł przełał w środę ZUS na konta rodziców i opiekunów w ramach świadczenia 800 plus. Dotyczy to osób, które otrzymują świadczenie wychowawcze drugiego dnia każdego miesiąca.

Nowoczesny okres rozliczeniowy w programie 800 plus rozpocznie się 1 czerwca tego roku i potrwa do 31 maja 2025 roku. Rodzice, którzy chcą otrzymywać świadczenie, powinni złożyć wniosek.

– ZUS rozpoczął wypłatę 800 plus na nowy okres świadczeniowy. Pierwszy przelew z ZUS na kwotę ponad pół miliarda zło-

tych trafił do osób, które będą otrzymywać pieniądze drugiego dnia każdego miesiąca. W poniedziałek ZUS przeleje kolejne środki na konta rodziców i opiekunów. W pierwszych dniach czerwca, w ramach 800 plus, trafi do nich ponad 1 mld zł – informuje Anna Grabowska, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie

warmińsko-mazurskim. Wnioski o świadczenie można składać za pośrednictwem bezpłatnej aplikacji mZUS, bankowość elektroniczną, PUE ZUS, a także przez portal Emp@tia. – Jeśli wniosek zostanie złożony w czerwcu, to wypłaty będzie można się spodziewać najpóźniej do końca sierpnia z wyrównaniem od czerwca. Dlatego

warto pilnować terminów, by mieć zagwarantowaną ciągłość wypłaty, jak również nie stracić prawa do świadczenia. Jeśli rodzice czy opiekunowie się spóźnią i wniosek na nowy okres złożą po 30 czerwca, to nie otrzymają już wyrównania – podkreśla rzeczniczka.

– Prawo do świadczenia będzie już tylko przysłu-

giwało od miesiąca złożenia wniosku, z wyjątkiem rodziców nowo narodzonych dzieci, którzy na złożenie dokumentów mają trzy miesiące od narodzenia dziecka – dodaje Anna Grabowska.

Świadczenie 800 plus przysługuje na każde dziecko do ukończenia przez nie 18 lat, niezależnie od osiągniętych dochodów.

Od 1 stycznia 2024 roku kwota świadczenia wychowawczego została podniesiona z 500 zł do 800 zł. Kwota ta zmieniła się automatycznie, co oznacza, że nie trzeba było składać dodatkowego wniosku.

Pieniądze są przekazywane jedynie w formie bezgotówkowej na rachunek bankowy.

KIEDY PIĄTEK BĘDZIE NIEDZIELĄ?

CZY BĘDIEMY PRACOWAĆ CZTERY DNI W TYGODNIU, A MOŻE 35 GODZIN W TYGODNIU, ZAMIAST OBECNYCH 40? WIELU POMYŚL MOŻE SIĘ PODOBAĆ, BO BĘDZIE WIĘCEJ WOLNEGO, ALE CZY TYLE SAMO PIENIĘDZY W KIESZENI, JEŚLI W OGÓLE BĘDZIE PRACA?

Jednym z 21 postulatów sierpniowych Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego było wprowadzenie wolnych sobót. To było niemal 44 lata temu. Dziś coraz częściej mówi się o wprowadzeniu wolnych piątków, albo też skróceniu do 35 godzin tygodnia pracy. O dziwo głosy te nie płyną, jak w sierpniu 1980 roku, od robotników, ale bardziej mówią o tym politycy.

DWIE PROPOZYCJE NA STOLE

— Jesteśmy ponad 100 lat od wprowadzenia 8-godzinnego dnia pracy, blisko pół wieku temu wprowadzono wolne soboty. Przez ten czas zmieniło się niewiele. (...) Można by wykonać kolejny krok, a przynajmniej rozpocząć na ten temat rozmowę. I tę rozmowę zaczynamy jako ministerstwo i jako

lewica — powiedziała niedawno w Onecie Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, minister rodziny, pracy i polityki społecznej.

Jak dodała, jej marzeniem i planem jest, by tydzień pracy został skrócony.

— Jak? To jest tematem dyskusji. Na stole w przestroni debaty politycznej leżą dwie propozycje — dodała pani minister.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej analizuje dwa modele na skrócenie czasu pracy. To 35-godzinny tydzień pracy lub czterodniowy tydzień pracy, czyli wprowadzenie wolnych piątków. Zdaniem minister rodziny łatwiejszym organizacyjnie rozwiązaniem byłaby redukcja o jeden dzień tygodnia pracy. Abyć może najpierw wolne piątki mogłyby pojawić się jak kiedyś wolne soboty? Najpierw dwie wolne

soboty w miesiącu, potem wszystkie.

W opinii pani minister taka zmiana byłaby korzystna zarówno dla pracownika, jak i pracodawcy, bo polskie społeczeństwo jest jednym z najbardziej zapracowanych w Europie.

JESTEŚMY PRACUSIAM

To prawda, że Polacy pracują długo i nie mają czasu na odpoczynek. Jak podaje Polski Instytut Ekonomiczny, Polacy pracują o ok. 3 godziny tygodniowo więcej niż średnio w UE i aż o 8 godzin dłużej niż w Holandii, gdzie pracuje się najkrócej w Europie.

Polacy pracują przeciętnie 40,4 godzin tygodniowo. Dłużej od nas w Europie pracują tylko Grecy, bo 41 godzin. Po drugiej stronie bieguna są Holendrzy (33,2 godzin), Niemcy (35,3) i Duńczycy (35,4). Na wynik wpływa

różny udział pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin w poszczególnych krajach, a także prawna i zwyczajowa długość tygodnia pracy.

Bez wątpienia krótszy tydzień pracy to byłaby zmiana wręcz o charakterze cywilizacyjnym. Pytanie tylko, czy dziś Polska i Polacy są gotowi na taki skok na głęboką wodę? Patrząc na innych, bo nie jesteśmy pierwsi, tu drzwi są już otwarte, niekoniecznie musi zakończyć się to kląpą. Dwa lata temu Belgia jako pierwszy kraj na świecie wprowadziła czterodniowy tydzień pracy. Choć tu trzeba dodać, że Belgowie mają wybór, czy chcą pracować 5, czy 4 dni w tygodniu. We Francji od dwóch dekad obowiązuje 35-godzinny tydzień pracy, a kilka tysięcy Francuzów pracuje już w systemie czterodniowym.

SKOK NA GŁĘBOKĄ WODĘ?

To skoro innym się opłaca, to dlaczego nie nam, tym bardziej że jesteśmy, jak wynika także z danych Eurostatu, jednym z najbardziej zapracowanych narodów Europy?

Powodów, że może być to nasz ostatni skok, jest wiele, choć na pewno krótszy tydzień pracy jest wart rozważenia. Jednak jeśli już, to należało to zrobić dwadzieścia lat temu, kiedy mieliśmy wysokie bezrobocie, a nie teraz, kiedy brakuje rąk do pracy, kiedy mamy ogromne problemy demograficzne. Nie ma sensu też powoływanie się na inne kraje, bo są bogatsze od Polski. Przedsiębiorców na Zachodzie stać na to, aby, np. zainwestować w park technologiczny, który przy krótszym tygodniu pracy pozwoli im utrzymać produkcję. Krótszy tydzień pracy to miód na serce pracowników, bo byłoby więcej wolnego, ale czy pieniędzy tyle samo? Jak podnieść wydajność, zorganizować pracę w firmach, by w cztery dni wyprodukować czy zrobić tyle, co dziś w pięć? Bo przecież nie chodzi o to, by krótszy tydzień pracy oznaczał też niższe wynagrodzenie. Ina to zwracają uwagę zarówno przedsiębiorcy, związkowcy, jak i ekonomiści.

DWIE STRONY MEDALU

— Jak będziemy tak bogaci, jak Niemcy, Francja czy kraje skandynawskie, to jak najbardziej możemy iść w stronę takich rozwiązań — mówi Wiesław Łubiński, prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców Warmii i Mazur. — Jeśli już, to bardziej skłaniałbym się do skrócenia czasu pracy o godzinę. Choć czas pracy np. urzędów powinien być dostosowany do potrzeb mieszkańców, bo dziś często, żeby coś załatwić w urzędzie, to trzeba brać wolne w pracy.

Czy stać nas na takie eksperymenty, którym — jak zauważa dr Waldemar Kozłowski, ekonomista z UWM — bez wątpienia przyświeca idea work-life

balance (z ang. równowaga pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym)?

— Jednak mylne jest myślenie, że krótszy tydzień pracy to większa wydajność — podkreśla dr Waldemar Kozłowski. — Obawiam się, że może prowadzić to do zwolnień, będzie mniejsze zapotrzebowanie na ludzką pracę. Ale to też wynik postępującej automatyzacji, robotyzacji. To trochę jak z płacą minimalną. Pracownicy się cieszą, ale inwestorzy się wycofują, bo koszty pracy są za wysokie. Firmy zamykają filie, oddziały ze względu na koszty.

Czy taka rewolucja na rynku pracy jest nam dziś potrzebna? O dziwo nawet związkowcy są sceptyczni do tych pomysłów.

— Dla mnie to jest kolejna propaganda — uważa Józef Dziński, szef Solidarności na Warmii i Mazurach.

— Dzisiaj walczymy, żeby zachować wolne niedziele dla handlu, bo rząd chce to zmienić, a tu raptownie nowe pomysły. Nie jesteśmy na tyle rozwiniętym krajem gospodarczo, choć idziemy w górę. Czy dzisiaj możemy sobie pozwolić na skrócony czas pracy? Według mnie, patrząc na sytuację zakładach pracy, chyba nie tędy droga. To nie ten jeszcze czas i nie ma co powoływać się na kraje, gdzie są takie rozwiązania, bo są na innym etapie rozwoju gospodarczego. My dążymy do tego i może w niedalekiej przyszłości będziemy mogli sobie na to pozwolić. Dziś pracodawcy ostrzegają, że będą zwolnienia, bo koszty pracy są wysokie. Nie chciałbym też, żeby ten skrócony czas pracy spowodował, że w tygodniu będziemy robić nadgodziny, pracować po 12 godzin, by mieć wolny piątek.

Może nie teraz, ale powoli trzeba oswajać się z myślą, że już niedługo piątek będzie niedzielą, a przynajmniej w niektórych branżach. Bo kto jeszcze kilka lat temu wyobrażał sobie, że rano nie trzeba będzie iść do biura, że będzie można pracować w piżamie z laptopem w łóżku?

ANDRZEJ MIELNICKI

Historia rodziny Ulmów należy do bardzo tragicznych. Józef i Wiktoria wraz z siedmiorgiem dzieci: Stanisławem, Barbarą, Władysławem, Franciszkiem, Antonim, Marią i jeszcze nienarodzonym dzieckiem mieszkali we wsi Markowa w dzisiejszym województwie podkarpackim. Ulmowie byli ludźmi wiary. Podczas trwającej niemieckiej okupacji w 1942 roku udzielili schronienia rodzinie żydowskiej. Ulmowie doskonale zdawali sobie sprawę z konsekwencji, jakie mogą ich czekać, ale pomogli potrzebującym. Żydowską rodzinę ukrywali przez dwa lata. 24 marca 1944 roku w okolicach godzin porannych przed domem Ulmów zjawili się niemiecka żandarmeria oraz tzw. granatowi policjanci, czyli podległa okupantom Policja Polskiego Generalnego Gubernatorstwa. Funkcjonariusze wtargnęli do domostwa rodziny Ulmów, najpierw zabijając przebywających

w środku Żydów, a następnie Józefa i Wiktorię, która była w siódmym miesiącu ciąży. Na sam koniec rozstrzelano ich dzieci. Masakra w Markowej wydarzyła się za sprawą donosu, który na rodzinę Ulmów złożył jeden z granatowych policjantów, Włodzimierz Leś. W 2003 roku podjęto decyzję o beatyfikacji rodziny Ulmów. Proces trwał 20 lat i zakończył się 10 września 2023 roku podczas uroczystości w Markowej. Wtedy zaprezentowano również relikwiarz, który przedstawiał rodzinę Ulmów stojącą na tle swojego domostwa. W środku natomiast znajdowały się prochy beatyfikowanych. Peregrinacja rodziny Ulmów rozpoczęła się 24

RELIKWIE BŁOGOSŁAWIONEJ RODZINY PRZYBYŁY DO OLSZTYNA

Rodzina Ulmów należy do grona najświętszych rodzin Kościoła katolickiego nie tylko w Polsce, ale i na świecie. W kraju trwa peregrinacja relikwii zamordowanej przez nazistów rodziny. Swoją kolejną przystanek znalazła w stolicy Warmii i Mazur

września ubiegłego roku podczas 34. Ogólnopolskiej Pielgrzymki Małżeństw i Rodzin na Jasną Górę. W dniach 30-31 maja 2024 roku relikwie znajdować się będą

w Olsztynie, a dokładnie w kościele Chrystusa Odkupiciela Człowieka. — To wydarzenie ma duże znaczenie dla Kościoła katolickiego w Polsce. Rodzina Ulmów żyła

swoją wiarą i potwierdziła ją śmiercią męczeńską w obronie drugiego człowieka. Ulmowie są wzorem świętej rodziny — powiedział ksiądz Andrzej Pluta, proboszcz parafii pw. Chrystusa Odkupiciela Człowieka w Olsztynie. Relikwie rodziny Ulmów zostały wprowadzone do kościoła w Boże Ciało (30 maja). Ich pożegnanie nastąpi w piątek (31 maja) o godzinie 17. Podczas czwartkowych nabożeństw wierzący wzięli udział we Mszy św. w intencji rodzin parafii olsztyńskich i zmarłych. Z kolei w nocy wystawiono Najświętszy Sakrament oraz odbyła się adoracja i modlitwa przy relikwii błogosławionej rodziny Ulmów. Na piątek zaplanowano m.in. Mszę św.

w intencji kobiet w ciąży i matek z małymi dziećmi oraz Koronkę do Miłosierdzia Bożego. — Rodziny są szczególnie mile widziane podczas peregrinacji. Program dla wiernych jest bardzo szeroki. Każdy, kto będzie chciał wziąć udział w nabożeństwach. Wierzący będą mogli powierzyć swoje rodziny błogosławionym Ulmom. Jakie będą owoce peregrinacji? Tylko Pan Bóg wie. To ziarno jest zbierane latami — powiedział ks. Andrzej Pluta. Pobyt relikwii rodziny Ulmów w Archidiecezji Warmińskiej rozpoczął się 25 maja. Potrwa do 1 czerwca i jest częścią ogólnopolskiej peregrinacji, która zakończy się 12 września.

JANUSZ SIENNICKI

REKLAMA

GMINA GIETRZWAŁD

II MAJOWY PIKNIK PATRIOTYCZNY W BIESALU

– Chwytasz broń, uginasz lekko nogi w kolanach i celujesz, patrząc, aby muszka znajdowała się pośrodku szczerbinki – instruuje Franka żołnierz z 4. Warmińsko-Mazurskiej Brygady Obrony Terytorialnej. Już po raz drugi w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Biesalu odbył się majowy piknik patriotyczny.

Nie tylko dla Franka, ucznia szkoły w Biesalu, piknik patriotyczny był czasem dobrej zabawy oraz poznania wojska od kuchni. Piknik został zorganizowany 24 maja przez Delegaturę Instytutu Pamięci Narodowej w Olsztynie wspólnie z 4. Warmińsko-Mazurską Brygadą Obrony Terytorialnej oraz Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Biesalu. Podczas imprezy uczniowie wzięli udział w grze miejskiej, turnieju gier planszowych, konkursie plastycznym, zajęciach edukacyjnych ze Zwierzęcą Brygadą oraz konkursie historycznym. W szkolnej sali sportowej terytorialsi zorganizowali pokazowy punkt medyczny, gdzie instruowali uczniów, jak udzielać pierwszej pomocy. Można było również zobaczyć, jakim uzbrojeniem dysponują żołnierze oraz postrzelać do celu paintballowymi kulkami. Zrobił to m.in. ośmioletni Szymon z Biesala, uczeń klasy II. – Podobało mi się – dzieli się swoimi wrażeniami chłopiec. – Choć lubię bawić się w wojsko koło domu, to naprawdę interesuję się piłką nożną.

Podczas pikniku zorganizowano rowerowy rajd edukacyjno-historyczny. Trasa wiodła przez niezwykle malownicze tereny wioski, pola oraz lasy gminy Giętrzwald. Meldując się w wyznaczonych punktach w specjalnie przygotowanej aplikacji, uczniowie oglądali krótki filmik dotyczący tematyki przyrodniczej lub historycznej, a następnie odpowiadali na pytania. – Piknik był okazją do przetestowania wyznaczonej trasy rowerowej opartej na aplikacji action track z dołączonym materiałem edukacyjnym przygotowanym przez rekonstruktorów historycznych oraz leśników – mówi prof. Karol Sacewicz, naczelnik Delegatury IPN w Olsztynie. – Trasa będzie multiplikowana na terenie powiatu olsztyńskiego, a w dalszej kolejności na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Wszystko będzie odbywało się pod hasłem „Ojczyźnie służ”. Podczas pikniku uczniowie mieli okazję przyjrzeć się pracy drukarki 3D, a także własnoręcznie tworzyć rysunki za pomocą długopisów 3D. W szkole działała również żołnierska fotobudka.

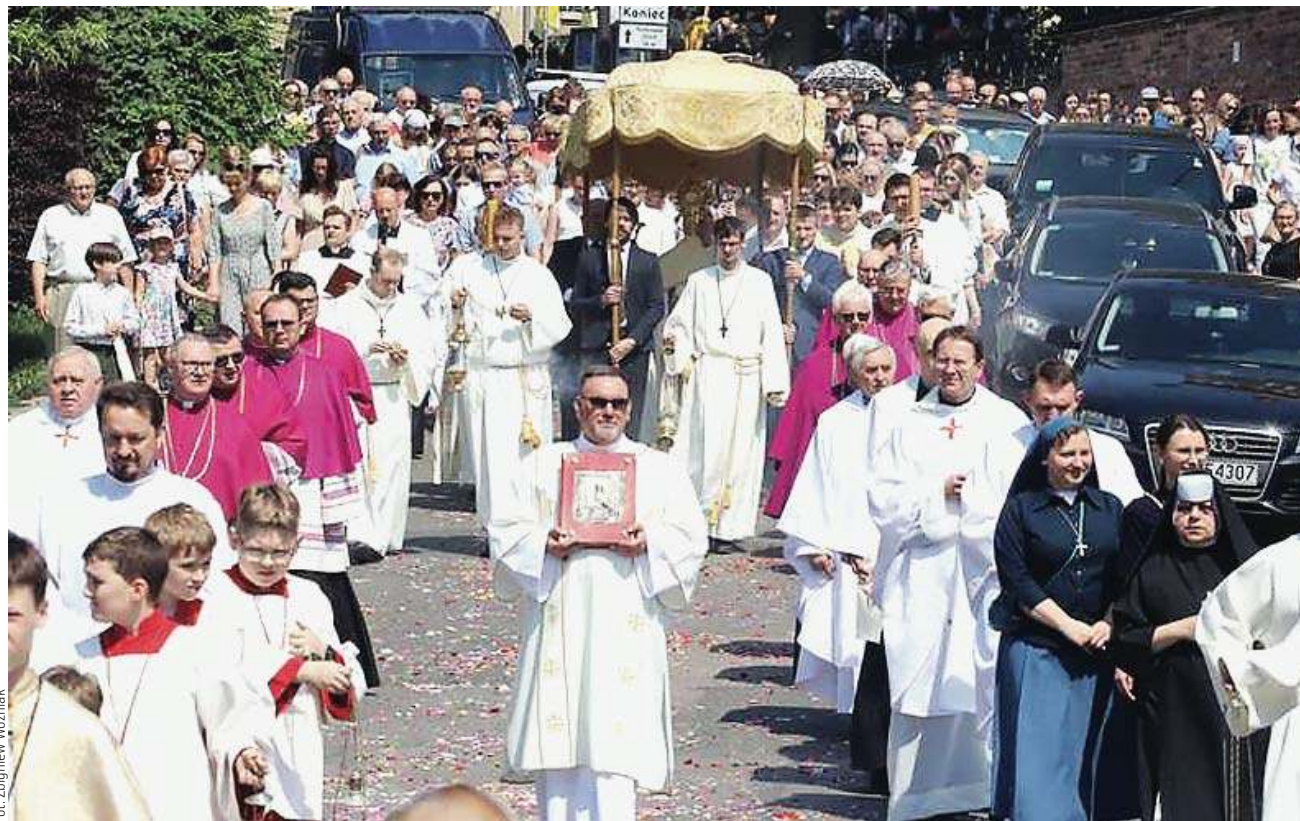

Fot. Urząd Gminy w Giętrzwaldzie

Fot. Urząd Gminy w Giętrzwaldzie

PRZEZ UDZIAŁ W EUCHARYSTII

W kilku procesjach Bożego Ciała w Olsztynie uczestniczyło nawet kilkanaście tysięcy osób. Podczas głównej procesji, która przeszła przez miasto, abp Józef Górzyński, metropolita warmiński wezwał do rezygnacji z konsumpcjonizmu na rzecz dóbr duchowych.

Eucharystia jest uobecnieniem jednej ofiary Chrystusa, złożonej za zbawienie świata, w której Zbawiciel daje nam swoją „Krew Przymierza wylaną na odpuszczenie grzechów”. Jest jedynym pokarmem mogącym nasycić człowieka — mówił abp Józef Górzyński.

Metropolita warmiński przypomniał, że w obecnym roku duszpasterskim, przeżywanym pod hasłem: „Uczestniczę we wspólnocie Kościoła”, temat Eucharystii staje się szczególnie wymowny dla pokazania, czym w swojej istocie jest wspólnota

Kościoła i na czym polega uczestniczenie w niej. Mocno podkreślił, że „nie ma i nie będzie bardziej wyrazistego i pełniejszego znaku uczestniczenia we wspólnocie Kościoła, jak udział w Eucharystii”.

— Poszczególne hasła wywieszone na kolejnych ołtarzach dzisiejszej procesji przypominają nam tę prawdę: „Eucharystia buduje wspólnotę Kościoła”, „Eucharystia otwiera na potrzeby braci”, „Eucharystia inspiruje do głoszenia Chrystusa” i wreszcie: „Eucharystia włącza do uczestnictwa we wspólnocie Kościoła” — wyliczał abp Górzyński.

Pasterz kościoła warmińskiego istotną część kazania poświęcił potrzebie jedności. Zarówno między ludźmi, jak i z samym Bogiem. W tym kontekście nawiązał do wojny, której przyczyną, jak stwierdził, zawsze „jest brak jedności”. Wskazał też na główny powód.

— Tą przyczyną jest grzech, którego skutkiem jest zerwanie jedności z Bogiem i w konsekwencji z braćmi. Zwycięstwo Chrystusa jest zwycięstwem nad grzechem, które przywraca jedność z Bogiem i braćmi. Jak mieć udział w tym zwycięstwie? Odpowiedź jest

jedna: uwierzyć Zwycięzcy i stać się uczestnikiem Jego życia — wskazał metropolita warmiński. — Chrześcijanin nie zatrzymuje się na załamywaniu rąk nad światem rozdartym podziałami, ale sięga po narzędzia do budowania jedności. Jednym z nich jest Eucharystia: sakrament jedności — dodał.

Arcybiskup Górzyński nawiązał do konsumpcjonizmu, kiedy „świat nasycy się fałszywym, niezdrowym pokarmem”. Mocno za brzmiało postawione przez pasterza kościoła warmińskiego pytanie: „czym karmimy się duchowo?”. W odpowiedzi arcybiskup

zacytował papieża Franciszka.

— To już nie tylko niestrawny pokarm, to niestety zwykła trucizna, która zabija życie duchowe. Papież Franciszek tak odpowiada na ten problem: „Podczas gdy świat proponuje różne ucztę konsumpcjonizmu, egoistycznego bogactwa, gromadzenia, indywidualizmu, Ewangelia wzywa wszystkich na boską ucztę, gdzie panuje radość, dzielenie się, sprawiedliwość, braterstwo, w komunii z Bogiem i innymi” — mówił. — Idąc za myślą papieża, możemy powiedzieć: „Świat potrzebuje ewangelizacji,

a jej nierozdzielnym elementem jest zaproszenie do stołu eucharystycznego. Trudno o trafniejsze uzasadnienie procesji Bożego Ciała, w której uczestniczymy” — podkreślił.

Główna procesja Bożego Ciała w stolicy Warmii już tradycyjnie rozpoczęła się w bazylice konkatedralnej, a zakończyła w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa. Ołtarz przy siedzibie kurii był zorganizowany przez wojsko. Jego dekorację stanowiły dwa wielkie wozy bojowe; stała przy nim warta złożona m.in. z uzbrojonych żołnierzy.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

PREZYDENT ROSJI NAPRAWDĘ NAZYWA SIĘ STIRLITZ

CO BYŚCIE
PAŃSTWO
POWIEDZIELI NA
STWIERDZENIE,
ŻE II WOJNA
ŚWIATOWA
JESZCZE SIĘ NIE
SKOŃCZYŁA?
POLITYCZNA
FIKCJA?
NIEKONIECZNIE.
TAKA JEST
DZISIAJ
RZECZYWISTOŚĆ.
JEJ POCZĄTKIEM
JEST FILM Z 1973
ROKU. A SVOJĄ
ROLĘ MA W TYM
TAKŻE HANS
KLOSS.

WOJNA „MADE IN RUSSIA”

Zacznijmy zatem od tego filmu, bo przecież jak powiedział niesławnej pamięci Włodzimierz Iljicz Lenin: „Film jest najważniejszą ze sztuk”. Chodzi o sowiecki film „Siedemnaście mgnień wiosny”, w którym sowiecki szpieg w esesmańskim mundurze kombinuje, żeby nie dopuścić do porozumienia Niemiec z Zachodem. Max Otto von Stirlitz jest (to oczywiste) synem Ukrainki i Rosjanina. Sam zaś film był rosyjską odpowiedzią na naszego Klossa, no bo przecież Polak nie mógł wygrać sam II wojny światowej.

Ten film odegrał ważną rolę w dziejach Europy, a może i świata. W 1999 roku schorowany Borys Jelcyń i jego rodzina oglądali się za następcą. Cel był prosty. Trzeba znaleźć kogoś mało znanego i znaczącego i wymyślić mu

falszywy problem do rozwiązania, aby uczynić go popularnym. Na tę okazję zamówiono między innymi badania dotyczące ulubionych rosyjskich bohaterów popkultury. Wygrał wspomniany Stirlitz. Z badania wynikało też, że Rosjanie chcą, by rządził nimi przywódca wywodzący się „z resortów siłowych”, chcieli „zdrowego i niepijącego mężczyznę w średnim wieku”, najlepiej jakiegoś agenta wywiadu.

— Uznano, że najlepszym odpowiednikiem Stirlitza będzie Władimir Putin, który podczas swojej kariery w KGB zajmował nieznaczące stanowisko w NRD — pisze Timothy Snyder w książce „Droga do niewolności”.

I tak w sierpniu 1999 roku Putin został premierem, a we wrześniu w rosyjskich miastach doszło do serii wybuchów zorganizowanych przez rosyjskie FSB, które przypisano Czeczenom. Putin zarządził wojnę z terrorystami, a jego popularność poszybowała w rosyjskie niebo. Dlatego dzisiaj politolodzy, dziennikarze i psychiatrzy zajmują się roztrząsaniem tajników putinowskiego mózgu, bo duszy przecież raczej nie posiada. I wielu przy tej okazji próbuje odpowiedzieć na pytanie: czy wojna w Ukrainie jest osobistą wojną Putina, czy wojną całej Rosji? W Polsce dominuje raczej ta druga odpowiedź, we Francji czy Niemczech raczej ta pierwsza, choć powoli się to trochę zmienia. I nie mniej ważne: czy to jest „wojenka” na obrzeżach Europy, czy też element globalnego konfliktu?

Dość jednoznacznych odpowiedzi na to pytanie udziela Siergiej Miedwiediew w książce „Wojna «made in Russia»”, która teraz ukazała się w Wydawnictwie Krytyki Politycznej. Siergiej Miedwiediew

Putin coraz bardziej przypomina zombie

to przebywający na emigracji rosyjski naukowiec, a jego diagnozy są bardzo surowe dla Rosji.

ROSJA TO KONAJĄCY TYRANOZAUROW

Naukowcy czy publicyści, którzy zgłębiają rosyjską duszę i próbują zrozumieć Rosję, z reguły odwołują się do czasów tatarskiego panowania nad Moskwą, szaleństw Iwana Groźnego, ambicji Katarzyny II i Piotra Wielkiego i sprawdzają, ile Stalina jest w Putinie. Tymczasem Miedwiediew chyba ani razu nie wspomina tamtych czasów, a i sam Putin tak naprawdę nie jest bohaterem tej świetnej książki. Już sam tytuł wskazuje, o czym ona jest. A jest to książka o Rosjanach, to próba odpowiedzi na pytanie: dlaczego Rosjanie kochają wojnę i co trzeba zrobić, by stali się normalnym narodem? Tutaj recepta Miedwiediewa jest bardzo surowa. Otóż uważa on, że II wojna światowa trwa tak naprawdę nadal.

— W tym miejscu dochodzimy do fundamentalnego problemu światowej historii, a mianowicie do faktu, że II wojna światowa nie została zakończona.

Sojusz zachodnich demokracji zwyciężył tylko jedną hipostazę totalitarnej zła dążącego do panowania nad światem, czyli Niemcy. Drugie mocarstwo totalitarne znalazło się w gronie zwycięzców, a siedemdziesiąt siedem lat później odrodziło się w faszystowskiej postaci i znowu chce urządzić świat według własnych reguł. W tym sensie wojna w Ukrainie jest przedłużeniem niezakończonych II wojny światowej — pisze Siergiej Miedwiediew. I dodaje: — Zachód powinien powtórzyć rok 1945. Wówczas wykonano tylko połowę roboty: z dwóch krwawych dyktatur tylko jedna została zwyciężona (...). Przyszedł czas, by zachód zakończył to, czego nie zrobił w 1945 roku.

W innym miejscu, nawiązując do rozpadu zachodnich kolonialnych imperiów, ujmuje to tak: — Teraz analogicznie Rosja musi ponieść druzgocącą klęskę w Ukrainie, aby wyzbyć się ambicji imperialnych, kompleksu „starszego brata”, mocarstwowej arogancji i złudzenia braterstwa z kimkolwiek. Musi zabić imperium w sobie, aby zbudować własny naród na fundamentach oby-

watelskich, ludzkich i humanitarnych. (...) Ukraina w tej wojnie udowodniła prawo do bycia narodem i okupiła je krwią. Rosja natomiast je utraciła, pozostała rannym tyranozaurom na gruzach imperium, w nowej epoce geologicznej skazanym na wymarcie.

PRZEMOC JEST W NICH

Jak już wspomniałem, książka Miedwiediewa jest fascynująca, bo na swój sposób jej autor omija politykę, a zwraca uwagę na to, co „codzienne”. Rosjanie są społecznością przemocową, a ta przenika wszystkie dziedziny życia, jest stru- tym powietrzem, którym oddycha „ruski mir”. Rosja rządzi kult przemocy. I nie chodzi tutaj tylko o wymiar polityczny (a może nawet jest najmniej polityczny). Przemoc przenika bowiem Rosję. Nie tylko policję, wojsko czy urzędy, ale też rodziny. Ludzie, których stale otacza wielowymiarowa przemoc, traktują ją jako coś oczywistego. — Przemoc stała się drugą naturą Rosjan, weszła im w krew, jest źródłowym kodem społeczeństwa, zbudowanego na hierarchii i podporządkowaniu — podkreśla autor „Wojny «made in Russia»”.

— Wystarczy obejrzeć świadectwa brutalności stróżów prawa i tortur na posterunkach policji i w koloniach karnych, by zrozumieć, że w Buczy, Irpieniu i innych ukraińskich miastach i wsiach ziściły się nie żadne ekscesy ani patologia, lecz elementy normy, rutynowe praktyki rosyjskich aparatów przemocy — pisze Miedwiediew.

Dziwiliśmy się, że takie obrazy nie szokują Rosjan. Tutaj mamy tego wytłumaczenie. Problemem nie są bowiem indywidualni sadyści i maruderzy, lecz oparta na przemocy społeczna struktura Rosji. To

dlatego u Rosjan i Rosjanek okrucieństwo wobec Ukraińców nie wywołuje emocji. Można to oczywiście wytłumaczyć trutką wbi- janą im przez państwową propagandę.

Ale można też zastanowić się nad tym, jaki wpływ ma na to fakt, że w Rosji przemoc domowa dotyczy co dziesiątej rosyjskiej rodziny.

Każdego dnia bitych jest ponad 30 tys. Rosjanek. Co 40 minut w wyniku przemocy domowej zabijana jest kobieta.

MĘŻCZYŹNI SĄ NAJWIĘCEJ WARCII PO ŚMIERCI

Zachodni specjaliści często się zastanawiają, kiedy pęknie granica wytrzymałości rosyjskich kobiet, których synowie czy mężowie giną w Ukrainie. A może nigdy, może nie ma takiej granicy. — Ludzie u nas mnogo — miał powiedzieć Józef Stalin, gdy się dowiedział, że miliony żołnierzy Armii Czerwonej trafiły do niemieckiej niewoli. — Żołnierzy nie żałować! Baby zawsze zdążą narodzić — nakazywał z kolei w czasie II wojny i czczony do dzisiaj w Rosji marszałek Żukow.

To jednak nie wszystko. Pobór do rosyjskiego wojska odbywa się głównie na rosyjskich peryferiach, biednych i zapitych, gdzie mężczyzna bywa balastem czy po prostu domowym oprawcą.

— Bieda, bezrobocie, niewola kredytowa, alkoholizm, rozpadanie się rodzin i przemoc domowa prowadzą do tego, że mężczyzna coraz częściej jest uważany za ciężar. Zdaniem antropologów z syberyjskiego Krasnojarska „spokojny przebieg pierwszej fali mobilizacji wskazuje, że mamy do czynienia z silną mizandrią, nienawiścią do mężczyzn”, z których w codziennym życiu nie ma pożytku. Jeśli zginą, to nawet lepiej,

„pogrobowego” starczy, by wyjechać z Syberii i kupić dom albo mieszkanie na kontynencie — wyjaśnia Miedwiediew.

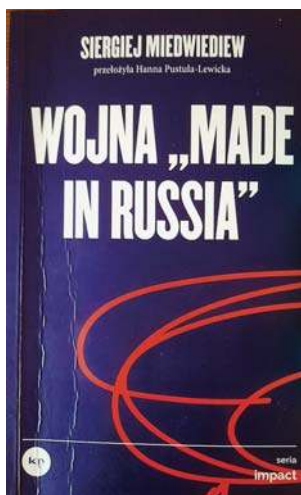
ROSJA NIE POTRZEBUJE UKRAINY

Po co więc Rosji ta wojna? O co walczy? O Ukrainę? Też, ale nie tylko, a nawet nie przede wszystkim. Celem Rosji jest bowiem zmiana światowego porządku. Do tego służy strategia prowokowania konfliktów, nie tylko zresztą z udziałem Rosji. Generalnie chodzi o destabilizowanie wszystkiego, co się da, a co sprawia Zachodowi jakiś kłopot. Taką formą hybrydowej wojny jest choćby inicjowanie i wspieranie nielegalnej emigracji z Afryki do Europy.

Zatem Rosji nie chodzi o Gruzję, Mołdawię czy Ukrainę. A w perspekty-

wie nawet nie o Litwę czy Polskę. — Rosja rozpoczęła właśnie wojnę światową o przebudowę współczesnego liberalnego globalnego porządku — podkreśla Miedwiediew.

Zachód gnije, więc Rosja musi go dobić. Na gruzach starego porządku powstanie zaś nowy „świat wielobiegunowy” z poczesnym miejscem dla Rosji. — Na tym tle wojna w Ukrainie jawi się jako jeden z etapów niszczenia norm, reguł i instytucji: miała pokazać słabość NATO, UE, wobliczu rosyjskiej agresji, niezdolność Zachodu do podjęcia wspólnych działań — zauważa Miedwiediew. I tak przecież na początku było, przynajmniej w odniesieniu do Niemiec i Francji. I wielka w tym zasługa Polski, że Zachód w końcu przejrzał, jeżeli nie na oba, to choć na jedno oko.

Siergiej Miedwiediew, „Wojna «made in Russia»”, Wydawnictwo Krytyki Politycznej 2024

— Wojna w Ukrainie jest tylko preludium. Reżim Putina, niezależnie od tego, czy odniesie w niej zwycięstwo (lub coś, co tak nazwie), czy będzie musiał się wycofać, w dalszym ciągu

będzie próbował rozsadzić współczesny świat wojnami hybrydowymi i otwartą agresją, iszantażem jądrowym. Będzie to robił, dopóki nie odniesie druzgocącej klęski militarnej i nie zostanie rozmontowany do podstaw — pisze autor „Wojny «made in Russia»”.

TRZEBA SKOŃCZYĆ Z ZOMBIE

Piotr Skwieciński w swojej książce „Koniec ruskiego miru?” podkreśla, że Putin na początku wcale nie był taki zły, jak jest teraz. Dlaczego zmienił się na gorsze? Skwieciński przywołuje tutaj film Witalija Manskiego „Świadkowie Putina”. — Krótko mówiąc, Manski pokazuje, że Putin w trakcie sprawowania władzy naprawdę zmienił się w sposób bardzo znaczący. Doszlusował w ten sposób do licznej gromady władców Rosji,

których Rosja zmieniła — nawet jeśli oni sami na początku tego nie chcieli — czytamy w „Końcu ruskiego miru?”. Innymi słowy, to nie Putin zmienił Rosję, ale Rosja Putina. Twierdzenie ryzykowne, ale warte zastanowienia. I potwierdzające opinie niektórych politologów, że następca Putina będzie jeszcze gorszy, bo na gorsze zmienili się Rosjanie.

— Niestety największą tragedią Rosji pozostaje to, że zdecydowana większość jej społeczeństwa na dłuższą metę nie chce wolności. Kiedy pojawia się wolność, społeczeństwo rosyjskie wybiera nowego przywódcę, który prowadzi Rosję ku kolejnej katastrofie, dławi wolność i rozwija autorytaryzm — napisał Jarosław Hrycak, znamienity ukraiński historyk w także wydanej przez Krytykę Polityczną książ-

ce „Zrozumieć Ukrainę. Historia mówiona”. I dodał: — Innymi słowy, za prawdziwym Władymirem Putinem stoi „zbiorowy Putin” narodu rosyjskiego.

Byłoby dla Polaków, Ukraińców i Rosjan bardzo dobrze, gdyby Rosjanie dołączyli do nas jako naród zwrócony ku wolności.

Czy to jest możliwe? Nie wiem, choć wierzę, że kiedyś to nastąpi. Kiedy? Kiedy większość Rosjan podpisze się pod tym, co w swojej książce napisał Miedwiediew i kiedy stanie się tak: — Współczesna Rosja (...) pozostaje fantomem, widmem Imperium Rosyjskiego, zataczającym się zombie, który wylazł z grobu i terroryzuje żywych ludzi. Kolumny zombie nadal pełzną po ukraińskich drogach, ale przyjdzie świt i wrócą tam, skąd wypelzły, do świata widm i cieni.

IGOR HRYWNA

PROMOCJA

MAGAZYN TURYSTYCZNY

Świat Polska Warmia & Mazury

DLA MIŁOŚNIKÓW PODRÓŻY

Magazyn można zakupić w salonikach prasowych, salonach Empik, na dworcach i lotniskach, a także online przez strony internetowe **kupgazete.pl** i **e-kiosk.pl**
Reklama i prenumerata – **509 712 242**

NOWE WYDANIE
JUŻ W SPRZEDAŻY

SZPITALOWI POTRZEBNA JEST RESTRUKTURYZACJA

Podczas drugiej w tej kadencji sesji Rady Powiatu nowomiejskiego głównym tematem rozmów była sytuacja w Szpitalu Powiatowym w Nowym Mieście Lubawskim.

Nowym starostą Edward Żuralski i Rada Powiatu rozpoczęli pracę mierząc się ze starymi problemami i zajęli się sytuacją w szpitalu. Jak mówili: potrzeba konkretnych działań. Jakich? O tym być może dowiemy się na kolejnej zaplanowanej sesji z udziałem m.in. szefa olsztyńskiego NFZ czy przedstawiciela Ministerstwa Zdrowia.

JAK OBECNIE WYGLĄDA SYTUACJA W NOWOMIEJSKIM SZPITALU?

Rezygnacja dyrektora szpitala Elżbiety Sobiech złożona w kwietniu została przyjęta. Ogłoszony jest konkurs na to stanowisko, który 18 czerwca ma wyłonić nową osobę do kierowania placówką. Aktualnie szpitalem kieruje prokurent, koordynator Oddziału Chirurgicznego dr. n. med. Piotr Papaj oraz przewodniczący Rady Nadzorczej szpitala Wojciech Zalewski. Obaj panowie pojawili się na sesji i przedstawili aktualną sytuację, przede wszystkim finansową, która nie wygląda dobrze. Szpital Powiatowy w Nowym Mieście Lubawskim jest finansowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia, Starostwo Powiatowe w Nowym Mieście Lubawskim oraz

poprzez świadczenie usług. Z danych przedstawionych przez Piotra Papaję dowiadujemy się, że umowa z NFZ za 2022 rok wynosiła 34 033,00, za 2023 rok 37 252,00. Na 2024 rok jest to 38 437,00 złotych. Podane kwoty zostaną szpitalowi wypłacone pod warunkiem wypracowania przez oddziały szpitalne minimum 100 procent kontraktu lub ryczałtu (w zależności od specyfiki finansowania poszczególnych oddziałów). Starostwo Powiatowe w Nowym Mieście Lubawskim dokapitalizowało szpital w 2022 roku kwotą 1,5 miliona złotych, rok później było to 5,5 miliona złotych. W tym roku mowa jest o ponad 8 milionach złotych. To nie są pieniądze przeznaczone na inwestycje i rozwój placówki, a na bieżące utrzymanie jej funkcjonowania. Szpital świadczy usługi podmiotom zewnętrznym na kwotę mniej więcej 2 milionów rocznie.

Koszty utrzymania Szpitala Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim w 2022 roku wyniosły 37 740 678 złotych, rok później 45 774 167 złotych. W pierwszym kwartale bieżącego roku jest już dokładnie 12 527 969 złotych. To oznacza, że całkowite, szacowane koszty utrzymania szpitala

w 2024 roku przekroczyć 50 milionów złotych, a potencjalny przychód szacowany jest na ponad 48 milionów. Zakładając comiesięczne dofinansowanie szpitala przez Starostwo Powiatowe w Nowym Mieście Lubawskim, na koniec 2024 roku może zabraknąć od miliona do półtora miliona złotych.

Szpital jest zadłużony na kwotę ponad 10 milionów złotych; zobowiązania z tytułu nie zapłaconych faktur to ponad 7 milionów, z czego blisko 4,5 miliona to zobowiązania przeterminowane powyżej 3 miesięcy. Z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek około 1 700 000 złotych. Nie zapłacone podatki czy ZUS to kolejne około dwa miliony złotych. Do tego wszystkiego należy doliczyć odsetki.

— Pomimo tej ogromnej kwoty, którą starostwo przeznacza na szpital i tak zabraknie pieniędzy na bieżącą działalność. Jeżeli nie

bylibyśmy wsparci przez starostwo to na koniec tego roku nasze zadłużenie powiększyłoby się o kolejne 10 milionów złotych — mówił Piotr Papaj. — Tak naprawdę funkcjonujemy tylko dzięki wsparciu Starostwa Powiatowego. Nasz szpital nie jest kluczowym szpitalem oznaczeniu strategicznym tak jak placówki w Iławie czy Brodnicy, które mają SOR-y, lądowiska dla helikopterów, więcej oddziałów, budynków i możliwości zarabiania. Ich nikt nie zamknie, mają też korzystniejsze położenie. Obawiam się, że nasz szpital nie jest tak mocnym graczem na arenie województwa czy w ogóle środkowo-północnej Polski.

— Sytuacja ta nie wzięła się znikąd, to jest sytuacja na którą szpital bardzo długo pracował. Jako przewodniczący Rady Nadzorczej mogę państwu powiedzieć, że od strony zarządzania

ten szpital wymaga wiele poprawek. Jestem w kontakcie z panem starostą praktycznie od drugiego dnia jego urzędowania. Rada Nadzorcza nie jest organem który zarządza szpitalem, nawet pan prokurent nie jest organem, który zarządza szpitalem. Sytuacja jest patowa, rezygnacja po 4 miesiącach pani dyrektora z funkcji spowodowała, że pewne decyzje nie mogły być podejmowane. Dzięki temu że jest Piotr Papaj jako prokurent, to te decyzje są podejmowane, są szukane nowe, korzystniejsze rozwiązania. Moim zdaniem spółka musi przejść restrukturyzację. Ogłoszony został konkurs na dyrektora szpitala. Mam nadzieję, że 18 czerwca ten konkurs zostanie rozstrzygnięty i osoba która wygra, będzie miała chęci żeby spróbować ten szpital wyciągnąć z kłopotów. Moim zdaniem trzeba będzie podejmować bardzo trudne decyzje, które nie zaważą na bezpieczeństwie mieszkańców powiatu nowomiejskiego, ale uratują szpital — mówił przewodniczący Rady Nadzorczej szpitala Wojciech Zalewski.

Ze strony radnych padały pytania, dlaczego wcześniej nikt nie podjął się restrukturyzacji, dlaczego doszło do sytuacji,

w której szpital jako spółka zwyczajnie może przestać funkcjonować. Piotr Papaj powiedział, że nikt nie wierzył, że szpital może upaść. — W rozmowach słyszałem, że od wielu lat się mówi o złej sytuacji szpitala, a on wciąż jest. Ale mamy kapitalizm, prawa rynku są jasne, szpital jest spółką, która nie może się zadłużać bez końca.

Radny Prawa i Sprawiedliwości Damian Godziński zauważył, że w zaistniałej sytuacji potrzebny jest audyt, o który zamierza wnioskować. — Dokument ten byłby niezbędnym na bilans otwarcia dla nowego szefa nowomiejskiego szpitala — powiedział.

Starosta Edward Żuralski zapewnił, że jest gotów podjąć wszelkie decyzje, aby zacząć konkretne, a co najważniejsze, skuteczne zmiany w szpitalu. Jest po wielu rozmowach, których efekty najprawdopodobniej zostaną przedstawione na kolejnej sesji, na początku czerwca.

Zarząd Powiatu podjął decyzję o kolejnym dofinansowaniu szpitala kwotą 700 tysięcy zł. Łącznie powiat w 2024 roku przekazał wgotówce szpitalowi kwotę 2,8 mln zł.

Nagranie video z sesji dostępne w serwisie crv.pl

ALINA LASKOWSKA

TO ON URZĄDZIŁ ARMAGEDON DROGOWY NA BAŁTYCKIEJ

Pijany kierowca, który taranował pojazdy, jechał pod prąd ulicą Bałtycką i uderzył w autobus, najbliższe trzy miesiące spędzi w areszcie. Zdecydował o tym Sąd Rejonowy w Olsztynie. Prokuratura zarzuca mu spowodowanie katastrofy w ruchu lądowym i jazdę pod wpływem alkoholu.

Sprawcą jest 42-letni Serhii M., który w chwili wypadku miał ponad 2 promile alkoholu. O areszt wniosła Prokuratura Rejonowa Olsztyn-Północ. Obrońcą kierowcy został znany adwokat Piotr Afeltowicz.

— Mój klient usłyszał zarzut stworzenia zagrożenia katastrofy drogowej i narażenia 16 osób na utratę życia — powiedział

dziennikarzom adwokat. — W całości przyznał się do zarzutów, wyraził skruchę i zgłosił gotowość dobrowolnego poddania się karze — dodał.

Przypomnijmy. Do groźnego zdarzenia doszło w poniedziałek 27 maja na ulicy Bałtyckiej w Olsztynie. Na nagraniu z miejskiego monitoringu, które trafiły do sieci, widać, jak kierowca wywrotki jedzie z tyłu ulicą Bałtycką

z kierunku Gutkowa do centrum. Przez chwilę pod prąd. Wracając na swoje pasy ruchu. Taranuje samochody osobowe. Jeden z nich dachuje. Na koniec uderza w stojący na przystanku autobus komunikacji miejskiej.

Według prokuratury pojazdami uczestniczącymi w zdarzeniu łącznie podróżowało 16 osób, a 12 z nich odniosło obrażenia, które określono jako

„naruszające czynności narządów ciała na okres poniżej 7 dni”. Sąd zastosowanie aresztu uzasadnił m.in. tym, że Serhii M. jest cudzoziemcem czasowo przebywającym na terenie kraju, bez stałego czy tymczasowego miejsca zameldowania, co, zdaniem sądu uwiarygadnia obawę ucieczki i powrotu do kraju swojego pochodzenia. Sprawcy grozi do 8 lat więzienia. **SK**

31 maja - 6 czerwca 2024

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

22:25

TVN 7

Bekarty wojny
Film wojenny, USA, Niemcy, 2009

II wojna światowa, okupowana Francja. Rodzina Shosanny Dreyfus zostaje rozstrzelana przez nazistów pod wodzą sadystycznego pułkownika Landy. Dziewczynie udaje się uciec. Tymczasem do Francji przybywa porucznik Aldo Raine, dowodzący jednostką żołnierzy żydowskiego pochodzenia. Ich celem jest dokonywanie kolejnych aktów zemsty na hitlerowcach. Z pomocą niemieckiej aktorki, będącej jednocześnie aliancką agentką, Bridget von Hammersmark i żadnej zemsty Shosanny, Raine i jego ludzie planują przeprowadzenie akcji...

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 20:00

Piątek

3:25

TVP 1

Zapach kobiety
Dramat, USA, 1992

Pochodzący z niezamożnej rodziny Charlie Simms jest stypendystą elitarnej szkoły, przed nim ogromne szanse na dalszą naukę na Harvardzie. Chcąc zarobić na bilet na samolot i spędzić Boże Narodzenie w domu w stanie Oregon, Charlie odpowiada na anons zamieszczony na uczelnianej tablicy ogłoszeń. Kiedy udaje się pod wskazany adres, dowiaduje się od autorki ogłoszenia, Karen Rossi, że podczas weekendu ma przypilnować jej niewidomego ojca. Pierwsze spotkanie z pułkownikiem Frankiem Sladem nie wroży niczego dobrego...

Sobota

23:40

TVP KULTURA

Dzieci niebios
Dramat, Iran, 1998

8-letni Ali i jego młodsza siostrzyczka Zahra mieszkają z rodzicami w ubogiej dzielnicy Teheranu. Pewnego dnia Ali gubi, niezupełnie z własnej winy, odebrane właśnie od szewca buty siostry. Wpada w panikę, ale gorączkowe poszukiwania zguby nie przynoszą efektu. W obawie przed gniewem rodziców przekonuje siostrę, że oboje powinni ukryć przed nimi ten fakt do czasu, aż Ali zdobędzie dla siostry inne trzewiki. Od tej chwili brat i siostra muszą się dzielić jedyną parą butów, jaka im została - butami Alego.

INNE DATY EMISJI: PIĄTEK, 20:00

Niedziela

20:00

TVN

Poszukiwacze zaginionej arki
Przygodowy, USA, 1981

Znakomity, nagrodzony czterema Oscarami film Stevena Spielberga opowiadający o przygodach dzielnego archeologa - Indiany Jonesa. Doktor Jones jest uniwersyteckim wykładowcą, łączącym pracę naukową z licznymi ekspedycjami badawczymi. Jego poprzednia wyprawa zakończyła się fiaskiem - cenny skarb wpadł w ręce pracującego dla nazistów Belloqa. Teraz Jonesa czeka nowa ekspedycja - wywiad odkrył, że hitlerowcy pilnie poszukują Arki Przymierza, ponoć ukrytej gdzieś na egipskiej pustyni. Jones musi ubiec nazistów, nim wejdą w posiadanie biblijnego artefaktu...

Wtorek

20:00

TVP KULTURA

Proces
Spektakl teatralny, 1980

Józef K. jest dobrze prosperującym urzędnikiem bankowym, z niejakimi nadziejami na dalsze awanse. Mieszka samotnie w kamienicy, prowadzi ustabilizowany tryb życia. Jednak pewnego ranka dwaj nieznajomi mężczyźni oświadczają mu, że jest aresztowany. Zachowują się przy tym dość beczelnie. Nie pozwalają mu opuścić pokoju, zjadają jego śniadanie, zabierają ubrania, nic zarazem nie mówiąc przez kogo i o co jest oskarżony. K. wszakże to człowiek o zbyt dużym poczuciu godności, by spokojnie tolerować taki stan rzeczy. Udaje się do nadzorca z żądaniem wyjaśnienia całej sprawy.

Środa

20:00

TV PULS

Cast Away: Poza światem
Przygodowy, USA, 2000

Chuck Noland (Tom Hanks) w wyniku katastrofy samolotu trafia na bezludną wyspę, gdzieś na wodach Pacyfiku. Przyjdzie mu zmierzyć się z przyrodą i własną pomysłowością. Wyspa jest bowiem często nawiedzana przez burze, porywisty wiatr zdaje się wiać bez ustanku, a przyroda poskapiła i zwierząt, i jadalnych roślin. Powoli więc uczy się życia, choć nie brak mu chwil zwątpienia. Każdy dzień wydaje się podobny do poprzedniego. Mijają miesiące, lata, nie zmienia się nic, poza długością zarostu bohatera. Czas jak gdyby staje w miejscu i nic nie zapowiada zmiany...

Czwartek

20:00

POLSAT

Diabeł ubiera się u Prady
Dramat, komedia, USA, 2006

Andrea Sachs (Anne Hathaway), zwykła dziewczyna z małego miasteczka, niedawno ukończyła college i poszukuje pracy w Nowym Jorku. Zamiast wymarzonej posady dziennikarki, nieoczekiwanie otrzymuje ofertę pracy w charakterze asystentki u Mirandy Priestly (Meryl Streep), wpływowej redaktor naczelnej miesięcznika „Runway” - jednego z najbardziej prestiżowych pism zajmujących się modą. Andy szybko przekonuje się, że Miranda to klasyczny szef „z piekła rodem”. Miranda przyjmuje Andrę do pracy - dziewczynę bez elementarnego wycucia elegancji...

PIĄTEK • 31 maja

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:10 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce - Żółtodzioby. Pierwsze dni życia - dok., Hiszp., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:10 Zabójczy rejs - serial krym., Wlk. Bryt., 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:05 Audycje Wyborcze

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Audycje Wyborcze
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
20:00 61. KFPP w Opolu - Premiery, 2024
22:05 61. KFPP w Opolu - „Twoje serce do życia wystarczy” - Michał Bajor - koncert, 2024
23:00 61. KFPP w Opolu - Debiuty - Niemen symfonicznie - 2024
00:40 Matylda - serial kostium.
01:40 Ży generał - akcja, USA, 1999
03:25 Zapach kobiety - dram., USA, 1992 ●

18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:50 Empire State: Ryzykowna gra - akcja, USA, 2013. Chris składa podanie o pracę ochroniarza w firmie specjalizującej się w transportowaniu gotówki opancerzonymi samochodami...
22:30 Panorama
23:05 Kino relaks - Nigdy nie będę twoja - kom. romant., USA, 2007
00:55 Nigdy nie mów nigdy - sens., USA, 1983
03:20 Nieprawdopodobna dziewczyna - kom., USA, 2012

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakt; Sport
19:35 Raport Roland Garros
19:40 Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - Zamożna kobieta pada ofiarą brutalnego gwałtu. Trop prowadzi do jej męża, który, według zeznań świadków, jest damskim bokserem
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:10 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - paradok.
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów

19:50 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Shazam! - przyg., USA, 2019
22:50 Super 8 - thriller, SF, USA, 2011. Grupie nastolatków udaje się zarejestrować kamerą Super 8 katastrofę kolejową. Niedługo po tym wydarzeniu...
01:10 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:10 Dowody zbrodni - serial kryminalny, USA
03:00 Szpital - program obycz.
03:55 Uwaga! - program interwencyjny
04:10 Nauka jazdy - reality show
04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:35 Sport; Pogoda
19:50 Liga Narodów w Siatkówkę Kobiet
22:10 Bracia - serial obyczajowy
23:10 Pitbull. Niebezpieczne kobiety - sens., Polska, 2016
02:10 Książd - sens., USA, 2011
04:05 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:30 Wydarzenie aktualne
09:00 Miasto z morza - serial
09:55 Czarny Tulipan - film kostiumowy, Franc., Hiszp., 1964
12:00 Muzyka zamknięta w drewnie - dok., Nor., 2021
13:35 Ogniem i mieczem - dram. historyczny, 1999
16:45 Muzyczne urodziny - Andrzej Rosiewicz, 1999
17:40 Zaśpiewajmy to jeszcze raz - Podróż z Hagawem - 17 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '79 fragmenty - koncert
18:45 Reżyserzy - Wes Anderson - dok., Wlk. Bryt., 2018
19:40 Portrety - Bronisław Prądyński - reportaż

TV Puls

06:00 Nash Bridges - . Na miejscu zbrodni Nash i Joe odkrywają, że morderca podsztył się pod ofiarę i uciekł przy pomocy ambulansu.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir zostaje uwięziony w płomieniach na stacji benzynowej. Ratuje go jednak strażak Tommy...
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
11:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Dwa miliony dolarów napiwku - kom., USA, 1994. Charlie Lang jest policjantem w Nowym Jorku. Pewnego dnia, kiedy okazuje się, że brakuje mu pieniędzy na napiwek dla kelnerki, obiecuje oddać jej połowę wygranej na loterii. Niespodziewanie los okazuje się szczęśliwy.

20:00 Wieczór kinomana - Dzieci niebios - dramat, Iran, 1998 ●
21:45 Hala odlotów - talk-show
22:50 Ołg zołgi się - serial krym., 1976
00:35 Młoda Wiktoria - film kostiumowy, USA, 2009
02:30 Noc krótkich filmów - Weekendy - anim., USA, 2017
03:00 Kino nocne - W dół kolorowym wzgórzem - dram., Polska, 2004. Zwolniony z więzienia młody człowiek wraca do domu okazją, opowiadając przygodnemu kierowcy o swoim życiu...
05:10 Portrety - rep.
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:50 Jeszcze więcej kultury

15:50 Niania i wielkie bum - kom., Wlk. Bryt., 2010
18:00 Smoking - kom., USA, 2002
20:00 Provokacja - akcja, USA, 2005
21:35 Pocałunek smoka - akcja, Franc., USA, 2001. Liu Jian (Jet Li) to z pozoru przeciętny turysta, który przybywa do Paryża. Tak naprawdę jest chińskim agentem...
23:50 Z podnieśnionym czołem 2: Odwet - akcja, USA, 2007
01:35 Menu na miarę - program kulinarny
03:00 Dyzur - serial medyczny
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyzur - serial medyczny

TVN 7

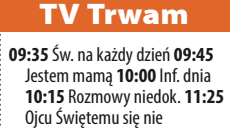
05:15 Szkoła - Beata Okońska z 2 b liceum znana jest ze swojej niestałości w związkach. Dziewczyna rzuca obecnego chłopaka bo ten oczekuje od niej większego zaangażowania.
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Pacjentem dr Dominiki Gajdy jest mężczyzna, który stracił pamięć w wyniku urazu głowy.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Szpital - program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

TV 4

06:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
13:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
14:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
15:00 Na ratunek 112 - serial obycz.
16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Zmartwychwstały - obycz., USA, 2016
21:15 Dystrykt 9 - sens., RPA, USA, N. Zel., Kan., 2009 23:30 Cudzoziemiec - sens., USA, Polska, 2003 01:40 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:40 Benny Hill 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

20:00 After III: Ocal mnie - melodramat, USA, Bułg., 2021. Tessa staje przed najtrudniejszą decyzją w życiu. Właśnie, gdy jej związek z Hardinem rozkwita na nowo, dziewczyna otrzymuje propozycję, która...
22:10 Zbuntowana - przyg., USA, 2015
00:40 Zabójcza broń IV - sens., USA, 1998. Odnotowano kilka morderstw, których dokonano na ludziach powiązanych z zajątkową organizacją przestępczą. Gdy Riggs i Murtaugh oznajmili swą gotowość do poprowadzenia tej sprawy, przydzielono im nowego...
03:05 Nagi instynkt przetrwania - reality show

09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Ojcu Świętemu się nie odmawia... 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Życie lasu. Bogactwo przyrodnicze 12:55 Kapłan 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Siódmy Sakrament 16:40 Prosto o gosp. 17:00 Przedwojenny chłopak 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apł Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Tata z Małopolski - ks. Jan Czuba

eprasa.pl f824c8389d

SOBOTA • 1 czerwca

TVP 1

06:25 Balans bieli - magazyn
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
08:50 Bracia Grimm - nie tylko baśnie - dokument, Niemcy, 2022
09:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013
10:50 Komisarz Alex - serial kryminalny
11:45 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
12:45 Gwiazdy w południe - W samo południe - western, USA, 1952
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
15:00 Miłość i medycyna - serial obyczajowy, Dania, 2018
16:40 Przed ekranem

17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Ojciec Mateusz - serial
18:20 Audyje Wyborcze
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
20:00 61. KFPP w Opolu - SuperJedynki
22:10 61. KFPP w Opolu - Kabareton
00:25 Boss - akcja, USA, 2016. Na czele tajnej akcji FBI, mającej ujawnić powiązania polityków i bankierów ze światem przestępczym, staje agent Robert Mazur, który ma za zadanie przeniknąć do kartelu z Medellin.
02:40 Dron - akcja, Kan., 2017
04:15 Jaka to melodia?

TVP 2

05:30 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz
11:35 To jest grane - magazyn muzyczny
12:10 Wakacje Mikołajka - kom. famil., Franc., 2014
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Kolo fortuny - teleturniej
15:15 Postaw na milion - teleturniej
16:20 Na dobre i na złe - serial
17:25 no... wiadomo - magazyn
17:55 Słowo na niedzielę
18:10 Audyje Wyborcze
18:25 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze
18:45 Akcja 36 - serial kostiumowy, 2016
19:40 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze

20:00 22 Jump Street - akcja, kom. kryminalna, USA, 2014. Oficerowie Schmidt i Jenko, specjaliści od spraw narkotykowych przenikają w szeregi słuchaczy college'u, gdzie mają za zadanie złokalizować dilerów narkotyków.
22:05 Panorama
22:45 Quantum of Solace - sens., USA, 2008
00:40 Nigdy nie będę twoja - kom. romant., USA, 2007
02:30 Tydzień z życia mężczyzny - dram., Polska, 1999. Tylko pozornie tydzień z życia bohatera filmu jest szczęśliwy. Prokurator Adam Borowski, jest bowiem człowiekiem pełnym słabości.
04:10 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:25 Uwaga! - program interw.
05:35 Batwheels I - animacja
06:00 Nastolatki rządzą... kasa
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:50 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska
13:15 Odlotowy ogród - program edukacyjny
13:50 Kobieta na krańcu świata
14:25 Lego Masters - program rozrywkowy
15:55 Dirty Dancing - melodramat, USA, 1987
18:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
18:55 Raport Roland Garros
19:00 Fakty; Sport
19:30 Raport Speedway Grand Prix
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! - program interw.

20:00 Duchy moich byłych - komedia, USA, 2009
22:05 Słodko-ostro - komedia, USA, 2021
00:10 Topielisko - horror, USA, 2019
02:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
02:55 Szpital - program obyczajowy
03:45 Uwaga! - program interwencyjny
04:00 Nauka jazdy - reality show
04:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada
05:10 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:50 Zakochany Madagaskar - anim., USA, 2013
08:25 Jak długo jeszcze? - kom., USA, 2007
10:25 Sam w domu - po raz trzeci - kom., USA, 1997
12:35 Moje wakacje z Rudy'm - obycz., Australia, 2016. Jedenastoletni Mick zostaje wysłany na farmę dziadka w odległym regionie Pilbara w Zachodniej Australii, gdzie zaprzyjaźnia się z psem o imieniu Blue.
14:30 Percy Jackson: Morze potworów - sens., USA, 2013
16:45 Gdzie jest Dory - anim., USA, 2016
18:50 Wydarzenia - program inf.
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy J. Guędy
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Studio LM UEFA
20:50 Finał Ligi Mistrzów UEFA

23:45 Bez litości 2 - sens., USA, 2018. Emerytowany tajny agent Robert McCall (Denzel Washington) powraca, by w wyszukany, charakterystyczny dla siebie sposób, walczyć o sprawiedliwość. Jest nieustraszony, inteligentny, a jego sprawność fizyczna sprawia, że dostaje to, czego chce. A chce sprawiedliwości.
02:15 Zakładnik z Wall Street - sens., USA, 2016. Pewnego dnia do studia nadawanej na żywo audycji wpada niespodziewanie uzbrojony Kyle Budwell...
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Ten najpiękniejszy świat. Ewa Bem śpiewa piosenki dla dzieci - koncert, 1989
08:55 Tamte lata, tamte dni - Sebastian Karpiel Bułeczka - magazyn
09:30 Serialowa nostalgia - Kariera Nikodema Dyzmy - serial, 1979
10:40 Scena muzyczna - Kusy Janek - koncert, 2021
11:25 Scena taneczna - Bajka muzyczno-taneczna - magazyn
12:05 Dokument tygodnia - Wichrowe wzgórze: miłość, nienawiść i zemsta - dok., Franc., 2022
13:15 Słowobranie - magazyn
13:55 Hydrozagadka - film TVP, 1970
15:20 U Pana Boga w ogródku - kom., Polska, 2021
17:30 Wydarzenie aktualne

18:00 Retro kino - Wielkie manewry - komediodramat, Włochy, Franc., 1955
20:00 Bilet do kina - Światło między oceanami - dram., N. Zel., Wlk. Bryt., USA, 2016
22:20 Jazz.pl - Kamila Drabek - koncert, 2023
23:40 Wieczór kinomana - Dzieci niebios - dramat, Iran, 1998
01:20 Hala odlotów - talk-show
02:25 Kino nocne - Cześć Śl - dok., Niemcy, 2019
04:05 Teledyski
05:15 Podróż z historią - dokument
05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

TV Puls

06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
07:00 Rodzinny interes - Patrycja Niepołomska pożyczka auto od swojego chłopaka, jednak nie może poradzić sobie z nawigacją, która wywoła w okolicie warsztatu...
11:00 Lombard. Życie pod zastaw - Wiktorja to uzdolniona pracownica korpacji, której kierownictwo chce zafundować prestiżowe szkolenie w USA, a po powrocie aansować. Niestety jej bezpośredni przełożony, Arczy, uważa, że pasja do wspinaczki, którą Wika uprawia po pracy, przeszkadza jej w karierze.

20:00 Joker - akcja, USA, 2015. Nick Wild (Jason Statham) jest ochroniarzem w Las Vegas. Kiedy jego przyjaciółka zostaje pobita przez sadystycznego bandytę, syna potężnego szefa mafii, Nick pomaga jej w przygotowaniu zemsty. Rozpoczyna się gra o najwyższą stawkę.
21:50 Krwawy sport - akcja, USA, 1988
23:30 Człowiek pies - akcja, Franc., Wlk. Bryt., USA, 2005
01:30 Dyzur - serial medyczny
03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyzur - serial medyczny

TVN 7

05:10 Szkoła - Maksymilian Kubiak z licealnej 2A od niedawna spotyka się z Matyldą Przybylską z 2B. Chłopak bardzo zaangażował się w związek, ale...
06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
07:00 New Looney Tunes I - animacja
08:05 Alvin i wiewiórki: Wielka wyprawa - przyg., USA, 2015
09:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:55 Detektywi - prog. krym., Młoda kobieta podejrzewa, że jej przyrodni, autystyczny brat Marcel został pobity w domu dziecka. Anna Potaczek i Maciej Dębosz jadą do placówki...
14:55 Młodość na zamienienie - program lifestyleowy
15:35 Lemur zwany Rollo - kom., Wlk. Bryt., USA, 1997

17:30 Jupiter: Intronizacja - SF, USA, Australia, 2015. Życie Jupiter Jones (Mila Kunis) zostaje wyrwane do góry nogami, gdy pewnego dnia odnajduje ją genetyczny zmodyfikowany żołnierz Caine (Channing Tatum). Okazuje się, że...
20:00 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002
23:15 Oszukać przeznaczenie IV - horror, USA, 2009
00:50 To nie tak jak myślisz, kotku - kom., Polska, 2008
02:45 Medium z Long Island - program paradokumentalny
03:30 Żyjąc z potworem
04:20 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej **09:00** Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki **11:00** #JesteśmyDlaDzieci - program edukacyjny **11:30** Ewa gotuje - program kulinarny **12:00** Ninja Warrior Polska **13:55** Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczno-rozrywkowy **16:00** 13 posterunek 2 - serial kom. **18:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **21:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **23:15** Liga Narodów w Siatkówce Kobiet: Polska- USA **01:25** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **02:25** STOP Drogówka - serial policyjny **03:25** Disco Polo Life **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

09:00 Sanktuarium Sulisławice **10:00** Inf. dnia **10:15** Retrospekcja **10:20** Warto być ojcem **10:35** Słowo życia **10:40** Polski Punkt Widzenia **11:00** Kropelka radości **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Warto zauważyć... **12:50** Siódmy Sakrament **13:30** Ocalić od zapomnienia **13:40** Msza św. **14:30** Przegląd Tyg. „Niedziela” **14:35** Słowo życia **14:40** Św. na każdy dzień **14:45** Jak wygrać małżeństwo? **15:00** XXVII Spotkanie Młodych LEDNICA, 2000 **16:00** Inf. dnia **16:10** Historia PL **17:00** Spotkanie Młodych LEDNICA, 2000 **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** W naszej Rodzinie **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Manna z Nieba **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzną **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia

NIEDZIELA • 2 czerwca

TVP 1

05:30 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko|polski - talk-show prof. J. Miodka
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień
08:30 Wróć do domu - XXVIII Spotkanie Młodych LEDNICA, 2000 - reportaż
09:00 Salto - dram., Polska, 1965
10:55 Janosik - serial przyg., 1973
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański, Watykan
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Misja Brazylia - Okazały jubileusz - reportaż
13:10 BBC w Jedynce - Zaloty wśród zwierząt - dok., Wlk. Bryt., 2021
14:15 Sanditon - serial, Wlk. Bryt., 2022
15:15 Dom - serial, 1996
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:25 Komisarz Alex - serial krym.
18:15 Audyje Wyborcze
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
20:00 61. KFPP w Opolu - „Zakochani są wśród nas”, czyli piosenki Janusza Kondratowicza
22:25 Rolnik szuka żony - reality show
23:30 Miłość w genach - kom., Wlk. Bryt., 2019. Frankie najwyraźniej nie ma szczęścia w miłości. Już po raz jedenasty z rzędu zostaje porzucona przez chłopaka. Tym razem...
01:20 Zabójcze sekrety - fab., Kan., 2020
02:55 Zły generał - akcja, USA, 1999

TVP 2

04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:35 Człowiek w żelaznej masce - film przyg. -historyczny, USA, Wlk. Bryt., 1998. Jest to historia o podstarzałych wojownikach, którzy są jednak na tyle młodzi, aby zdecydować, że umrą za to, w co wierzą...
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Kolo fortuny - teleturniej
15:15 Postaw na milion - teleturniej
16:15 Program rozrywkowy - koncert.
17:15 Audyje Wyborcze

17:45 Nigdy nie mów nigdy - sens., USA, 1983. W filmie jest wszystko, do czego przywykli wielbicieli cyklu: widowiskowe, emocjonujące sceny, piękne kobiety, egzotyczne krajobrazy, powiew wielkiego świata, futurystyczne gadżety oraz - jakżeby inaczej - słynne odzywki Bonda.
20:05 Mój przyjaciel szpieg - fab., USA, 2020
21:50 Przed ekranem
22:10 Panorama
22:50 Kino bez granic - Tajemnica anioła - fab., USA, 2019
00:40 Osiecka - serial, 2020
02:35 22 Jump Street - kom. kryminalna, USA, 2014

TVN

05:35 Uwaga! - program interw.
05:50 Batwheels I - animacja
06:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:15 Odlotowy ogród - program edukacyjny
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:35 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
12:15 Totalne remonty Szlagowskiej - program rozrywkowy
13:15 Dennis robi zabawy - kom., USA, 1993
15:15 Szazam! - przyg., USA, 2019
18:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
18:55 Raport Roland Garros
19:00 Fakty; Sport
19:30 Kronika Speedway Grand Prix
19:35 Pogoda

19:45 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Poszukiwacze zaginionej arki - przyg., USA, 1981
22:25 Osierocony Brooklyn - sens., USA, 2019
01:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
02:10 Śmierć Diany: dwa śledztwa
02:55 Szpital - program obycz.
03:40 Uwaga! - program interwencyjny
03:55 Nauka jazdy - reality show
04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
05:05 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Lorax - anim., USA, Franc., 2012
09:40 Percy Jackson: Morze potworów - sens., USA, 2013. Percy Jackson był dyslektykiem z ADHD, który nagminnie popadał w tarapaty. Pewnego dnia okazało się, że jest synem Posejdon, boga mórz...
11:55 Gdzie jest Dory - anim., USA, 2016
14:00 Rodzina od zaraz - obycz., USA, 2018. Kiedy Pete (Mark Wahlberg) i Ellie (Rose Byrne) postanawiają założyć rodzinę, trafiają w sam środek, wmagającęgo świata adopcji.
16:35 Evan Wszemchogący - kom., USA, 2000
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Sport; Pogoda
19:30 Państwo w Państwie

20:00 Pretty Woman - obycz., USA, 1990. Zaradka i żywiolowa prostytutka Vivian Ward (Roberts) przypadkiem spotyka przystojnego milionera Edwarda Lewisa (Gere). Żadne z nich nie podejrzewa, że wkrótce ich znajomość przerodzi się w ponadczasowy romans.
22:30 Turysta - sens., USA, 2010
00:55 Terminator 3: Bunt maszyn - sens., USA, Niemcy, Wlk. Bryt., 2003
03:20 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:20 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami Extra
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Liturgia prawosławna w Warszawie
09:05 Wichrowe wzgórze: miłość, nienawiść i zemsta - dok., Franc., 2022
10:15 Od ucha do ucha - Moje życie w Wersalu - anim., Franc., 2019
10:55 Thierry Śmiałek - serial przyg.-hist., Franc., 1963
12:40 Sebastian Karpiel Bułeczka - magazyn
13:20 Książę i żebrak - fab., Wlk. Bryt., USA, 1978
15:20 Księga Przestrzemi - Wakacje i woda
16:05 Kariera Nikodema Dyzmy - serial, 1979
17:15 Niedziela z...polskim big beatem
18:10 Niedziela z... Kulig - program rozrywkowy
18:55 Wielcy, wielki, najwięksi - Piosenki Skaldów w Teatrze STU 1 - koncert, 1994

20:00 Na noże - komedia kryminalna, USA, 2019
22:15 Dziecko - spektakl teatralny, 2017
23:15 Więcej niż fikcja - Dorian Gray. Portret Oscara Wilde'a - dok., Franc., 2019
00:25 Noc krótkich filmów - Weekendy - anim., USA, 2017
00:55 Kino nocne - Światło między oceanami - dramat, N. Zel., Wlk. Bryt., USA, 2016
03:20 Studio Kultura - Niedziela ze... Skaldami
04:15 Reżyserzy - Wes Anderson - dok., Wlk. Bryt., 2018
05:10 Podróż z historią - dok.
05:55 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - 38-letnia Marieta rok temu rozwiodła się z mężem. Z przyjaciółką Jagą właśnie otworzyła pierwszy w miasteczku butik erotyczny dla kobiet.
09:15 Różowa Pantera - kom., USA, Czechy, 2006. Do schwytnia mordercy i złodzieja zostają wyznaczeni niezdarzy śledczy Jacques Clouseau i jego partner Gilbert Ponton.
11:00 Heidi - familijny, USA, 2005
13:20 Piękna i bestia - familijny, Franc., Niemcy, 2014
15:35 Tajemnica pieczęci smoka - przyg., Rosja, Ukraina, USA, 2019. Angielski kartograf Jonathan Green otrzymuje od cara Piotra I zlecenie na narysowanie mapy dalekowschodniej Rosji.

18:00 Pies - kom., USA, 2022. Pełen wzruszeń film o byłym żołnierzu (Channing Tatum), który przemierza kalifornijskie wybrzeże, by pomóc niesforemu psu Lulu dotrzeć na pogrzeb jego właściciela.
20:00 Moonfall - akcja, USA, Kan., Chiny, 2022
22:25 Pan „Wypadek” - akcja, Wlk. Bryt., 2018. Płatny zabójca, Mike Fallon, postanawia zemścić się za śmierć ukochanej...
00:30 Uciec, ale dokąd? - akcja, USA, 1993
02:30 Dyzur - serial medyczny
03:05 Taki jest świat
04:00 Dyzur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu

TVN 7

05:00 Szkoła - Maturzysta Błażej Sobalski jest jednym z najzdolniejszych uczniów w szkole. Chłopak wynalazł urządzenie, które stale monitoruje poziom...
05:45 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
07:00 New Looney Tunes I - animacja
07:30 Timber, pies odkrywca - przyg., USA, 2016
09:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:15 Detektywi - Nastolatka prosi detektywów o odnalezienie jej mamy, kobieta zniknęła w czasie, gdy jej córka była na zawodach pływackich.
13:10 Bitwa o gości - program rozrywkowy
14:35 Vinci - kom., Polska, 2004
16:50 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002

20:00 Bękarty wojny - film wojenny, USA, Niemcy, 2009
23:10 Hannibal - sens., Wlk. Bryt., USA, 2001. Uplynęło dziesięć lat... Dla doktora Hannibala Lectera były one szczęśliwe. Udana ucieczka z więzienia otworzyła nowy etap w jego życiu. Korzysta z pełni wolności w słonecznej Italii, choć myślam wciąż powraca do...
01:45 Medium z Long Island - program paradokumentalny
02:35 Żyjąc z potworem
03:25 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
04:15 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej **07:00** Jezus i jego życie **09:00** Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki **11:00** 13 posterunek 2 - serial kom. **11:45** Goście, goście 2 **14:20** Naga broń - kom., USA, 1988 **16:00** Gwiazdy Kabaretu **18:00** Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki **20:05** Jarhead: Żołnierz piechoty morskiej - sens., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2005 **22:45** Nagła śmierć - sens., USA, 2020 **00:25** STOP Drogówka - serial policyjny **01:25** Kosmos - niewyjaśnione tajemnice starożytności **03:25** Disco Polo Life - program muzyczny **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

09:30 Msza św. **10:35** Przegląd Tyg. „Niedziela” **10:40** 50 lat w Republice Konga **11:55** Św. na każdy dzień **12:00** Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem **12:15** Papież Polak do Rodaków **13:00** Tętno 2 **13:55** Polski Chleb **14:00** To się nie kończy... Historia dzieci z obozu na Przemysławowej **15:00** Wieś - to też Polska **16:00** Inf. dnia **16:10** Koncert zyczeń **16:50** Zanim stąd odejdę **17:15** Robi **17:30** Sól ziemi **17:55** Poczta Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Moja katolicka rodzina **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzną **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Retrospekcja **21:45** Stan Bezp. Państwa **21:55** Św. na każdy dzień **22:00** Polskie dziedzictwo **22:30** W górskim domku ogrodnika **22:45** Jak wygrać małżeństwo?

PONIEDZIAŁEK • 3 czerwca	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz., 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Program rolny 12:55 Zaloty wśród zwierząt - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Audyjcje Wyborcze	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:20 Program katolicki 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa lamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akcjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Na dobre i na złe - serial 15:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:05 Audyjcje Wyborcze 18:45 Akcjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
	
17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 18:55 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program informacyjny 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:18 Reporterzy - magazyn 20:30 Teatr Telewizji - Namiętna kobieta - spektakl teatralny, 2009 22:20 Świat bez fikcji - Nowa umowa społeczna - dok., Szwecja, 2022 23:35 Balans bieli - magazyn 00:20 Ujarmić piekło - sens., USA, 1968 02:30 Miłość w genach - kom., Wlk. Bryt., 2019 04:10 Tacy byliśmy Na zakupach - reportaż	19:35 Barwy szczęścia - serial obycz. 20:40 Przepis dnia - program kulinarny 20:55 Będziemy mieszkać razem - serial obycz., Polska, 2023 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama 23:10 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011 00:05 Midsommar. W biały dzień - horror, dram., USA, 2019 02:45 O mnie się nie martw - serial komediowy, 2019 03:45 Tajemnica anioła - fab., USA, 2019. Kobieta oplakuje śmierć córki, nie mogąc się z tym pogodzić...

WTOREK • 4 czerwca	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 To się płaca - magazyn 12:55 Natura w Jedyne - U wybrzeży Nowej Zelandii - Tini Heke - dok., N. Zel., 2022 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, 2021 06:25 Z historii prawosławia w Polsce. W obronie tolerancji 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:15 Mieszkając piękniej - reportaż 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2023 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akcjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial obycz., 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Audyjcje Wyborcze 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:18 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024 21:10 Człowiek z marmuru - dram., Polska, 1976 24:00 Akt odwagi - fab., USA, 2012 02:00 Ujarmić piekło - sens., USA, 1968 04:10 Tacy byliśmy - reportaż	17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:05 Audyjcje Wyborcze 18:45 Akcjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:40 Zapowiedź Panoramy 20:45 Przepis dnia 20:55 Będziemy mieszkać razem - serial obycz. 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama 23:10 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostium., Hiszp., 2011 00:05 Yesterday - obycz., Polska, 1984 01:50 Mój przyjaciel szpieg - fab., USA, 2020 03:40 Legendy rocka - Tina Turner - dok., Wlk. Bryt., 2015

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Szpital - program obycz. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty; Sport 19:45 Raport Roland Garros 19:50 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw.

20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Podwodna pułapka - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2017 23:25 Pakt - miniserial, Polska 00:50 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 01:25 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:20 The Traitors. Zdrajcy - reality-show 03:30 Szpital - program obycz. 04:15 Uwaga! - program interw. 04:30 Nauka jazdy - reality show 04:55 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Szpital - program obycz. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty; Sport 19:45 Raport Roland Garros 19:50 Pogoda

19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Romeo musi umrzeć - sens., USA, 2000 23:55 Kuba Wojewódzki - talk-show 01:05 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:05 Pakt - miniserial, Polska 03:10 Szpital - program obycz. 03:55 Uwaga! - program interw. 04:10 Nauka jazdy - reality show 04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:20 Kto was tak urządził

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:10 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 MEGA HIT - Death Race: Wycisg śmierci - sens., USA, Niemcy, Wlk. Bryt., 2008 22:30 Opancerzony - sens., USA, 2009 00:15 Nocny patrol - sens., USA, 2018 02:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 03:50 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:20 Liga Narodów w Siatkówce Mężczyzn: Polska - Bułg. 10:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - Na terenie podwarszawskiej parafii odnaleziona zostaje ciało nastolatka... 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:10 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Jack Reacher: Nigdy nie wracaj - sens., USA, Chiny, 2016 22:40 Maksimum ryzyka - sens., USA, 1996 00:50 Escape Room - sens., USA, RPA, 2019 03:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:00 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki 08:45 Portrety - Bronisław Prądzyński - rep. 09:05 Francuskie śniadanie - Thierry Śmiałek - serial przyg.-hist., Franc., 1963 10:20 Muzyczne urodziny - Andrzej Rosiewicz, 1999 11:15 Zaspiewajmy to jeszcze raz - Podróże z Hagawem - porwanie - program rozrywkowy, 1975 12:00 Reminiscencje z Opola - 17 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '79 fragmenty - koncert 12:35 Słowobranie - magazyn 13:15 Reżyserzy - Wes Anderson - dok., Wlk. Bryt., 2018 14:35 Retro kino - Wielkie manewry - komediodramat, Włochy, Franc., 1955 16:30 Miasto z morza - serial, 2009

17:30 Hala odlotów - talk-show 18:35 Frank Capra: amerykańska opowieść - dok., Franc., 2020 19:40 Zaginione Skarby - Zegary z Jędrzejowa - anim., Polska, 2020 20:00 Trzy dni Kondora - fab., USA, 1975 22:10 Franz Kafka - anim., Polska, 1991 22:40 Wierna rzeka - dram., Polska, 1983 01:15 Scena muzyczna - Jakub Paulski Trio - koncert, 2020 02:15 Na noże - komedia kryminalna, USA, 2019 04:35 Mroczne oblicze Hollywood „Chciwość” - dok., Franc., 2020 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki - teledyski 08:45 Zaginione Skarby - Zegary z Jędrzejowa - anim., Polska, 2020 09:05 Miasto z morza - serial 10:00 Bo oszalałem dla niej - komediodramat, Polska, 1980 11:55 Wędrowiec Polski - Podlasie - reportaż 12:30 Frank Capra: amerykańska opowieść - dok., Franc., 2020 13:35 Chce się żyć - obycz., Polska, 2013 15:40 Dziecko i clown - dok., Dania, 2011 16:55 Miasto z morza - serial 17:50 Studio Kultura - Niedziela ze... Skaldami 18:45 Duran Duran - prawda, jakiej nie znacie - dok., Wlk. Bryt., 2018 20:00 Proces - spektakl teatralny, 1980 ●

22:15 Lekkie obyczaje - Szefer roku - kom., Hiszp., 2021. Czekając na wizytę komitetu, który mógłby przyznać jego rodzinnej firmie nagrodę za doskonałość, Blanco - właściciel firmy stara się rozwiązać do tego czasu wszelkie problemy swoich pracowników. Niestety... 00:25 S jak Stanley - dok., Włochy, 2016 01:45 Kino Mocnych Wrażeń - Trzy dni Kondora - fab., USA, 1975 03:50 Autoportret za mgłą. Olga Boznańska - dok., Polska, 2021 04:55 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra 05:45 Kultura 2 - Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Nash Bridges - serial krym. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Susanne zostaje napadnięta przez zamaskowanych zbirów. Kobięcie udaje się jednak zobaczyć twarz jednego z nich. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Pan Pawlik to samotny 55-letni rencista, pasjonat wędkarstwa. Któregoś dnia, będąc na rybach, ratuje dwa szczeniaki, które ktoś chciał uśmiercić wrzucające je w worku do rzeki. Aby zaopiekować się psami, musi zastawić w lombardzie węgkę. 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Zastępca - akcja, USA, 2006. Były żołnierz oddziałów specjalnych w obronie USA, Sam Keenan, ma objąć ochroną kolejną placówkę. Niestety w Sofii rozgrywa się krwawa walka pomiędzy demokratycznym prezydentem a rebeliantami. 21:55 Operacja: Zemsta - akcja, Wlk. Bryt., 2018 23:50 Arbitraż - thriller, USA, 2012 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TV Puls
06:00 Nash Bridges - serial krym. 08:00 Kobra - oddział specjalny - W tajemniczych okolicznościach ginie Kevin, partner młodego piłkarza Mehmeta Ozmana. Semir i Alex postanawiają poznać prawdę... 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Renata Kot to 63-letnia samotna wdowa, której grozi eksmisja za rosnące w spółdzielni zadłużenie w związku z brakiem comiesięcznych wpłat za mieszkanie. Aby zdobyć jakieś pieniądze, sprzedaje w lombardzie maszynę do szycia i zastawia swój łańcuszek. 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 W imię zasad - akcja, USA, 2014 22:05 Prowokacja - akcja, USA, 2005 00:00 Z podniesionym czołem 2: Odwet - akcja, USA, 2007. Nick odkrywa, że jego ojciec, szeryf małego miasteczka, zginął stając się powstrzymać bandytów... 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Menu na miarę - program kulinarny 03:35 Dyzur - serial medyczny 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:15 Szkoła - Licealista Olek Szumski udaje ból brzucha, żeby uniknąć randek z Pauliną Kotulą. Chłopak jest znużony... 07:10 Szpital - program obycz. 08:10 Ukryta prawda 11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Karetka przywozi na oddział ratunkowy 40-letnią Helenę Kaletę. Kobieta jest w ciężkim stanie. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - Pacjentem doktora Wojciecha Jarosza jest 37-latek, który trafił na SOR tuż po powrocie z Kanady. Okręciła zemdlał na lotnisku 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 To nie tak jak myślisz, kotku - kom., Polska, 2008. Wieloletnia historia uwikłanych w niespodziewany spłot wydarzeń uczestników zjazdu lekarzy, który odbywa się w ekskluzywnym hotelu nad morzem. Lawina wydarzeń wciąga po kolei wszystkich bohaterów... 22:25 Bękarty wojny - film wojenny, USA, Niemcy, 2009 ● 01:25 Medium z Long Island - paradokument 02:00 Żyjąc z potworem 02:50 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 03:40 Druga strona medalu - talk-show

TVN 7
05:15 Szkoła - Marcela Małyszko z licealnej 1d dwa tygodnie temu zerwała ze swoim chłopakiem, bo uznała, że... 07:10 Szpital - program obycz. 08:10 Ukryta prawda 11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Do szpitala trafia 24-letni Sergiusz Olech. Pacjent chwycił na słowni i przez nieuwagę przyniósł się sztangą z ciężarami. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - Na SOR trafiają dwie 14-latk, które się pobili. Lepiej sytuowana dziewczyna wysmiewała się z drugiej i pokazała jej zdjęcia, na których widać, że jej matka jest... 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Richard Jewell - obycz., USA, 2019. Richard Jewell to oparty na prawdziwej historii film w reżyserii Clint Eastwooda, który uświadamia nam, co się stanie, gdy medialne fakty przesłonią prawdę. Świat po raz pierwszy usłyszał o Richardzie Jewellu, kiedy ten zgłosił znalezienie ładunku wybuchowego podczas Igrzysk Olimpijskich w Atlancie w 1996 roku 22:50 Obecność - horror, USA, 2013 01:00 Stan gry - sens., Wlk. Bryt., USA, Franc., 2009 03:15 Medium z Long Island - paradokument 03:45 Żyjąc z potworem 04:35 Druga strona medalu

TV 4
06:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dłaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci 14:00 Gliniarze - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Banita - film, Chiny, USA, Franc., Kan., Australia, Luk., 2014 23:20 Wpół do śmierci 2 - sens., USA, 2007 01:05 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:05 Śmierć na 1000 sposobów 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 04:25 SuperLudzie 05:30 Telezakupy

09:15 Słowo życia 09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Zuzela - tu wszystko się zaczęło 13:00 Centrum Ewangelizacji 13:30 Msza św. 14:30 Pustynia Boga 15:00 Piloci. Biało-czerwoni z Dębina 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśiąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z węgką nad wodę 22:30 Filmowe Życiorysy PL 23:20 Leśne rzeki

TV 4
06:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dłaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci 14:00 Gliniarze - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Naga broń - kom., USA, 1988 22:50 Suma wszystkich strachów - sens., USA, Niemcy, 2002 01:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:25 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Marianie w Kazachstanie 12:40 Kuźnia Redemptorystów 13:30 Msza św. 14:30 Akita 101 Łez 15:00 Na bezdrożach tożsamości. Chaco 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Św. Józef 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśiąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

ŚRODA • 5 czerwca

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Zrzuńcowani odbudowani - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:55 Natura w Jedynce - U wybrzeży Nowej Zelandii - Muauoko - dok., N. Zel., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.

14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Audyjcje Wyborcze
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leńicznówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:18 Reporterzy - magazyn
20:30 Debata - wybory do Parlamentu Europejskiego - program publicystyczny
22:15 Gwiazdy - fab., Polska, 2017
00:10 Bez śladu - fab., Czechy, 2019
01:35 Akt odwagi - fab., USA, 2012
03:35 Film dokumentalny

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:25 Pożyteczni.pl - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
11:15 Zrzuńcowani odbudowani - magazyn
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2023
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 M jak miłość - serial, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:05 Audyjcje Wyborcze
18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016

19:35 Barwy szczęścia - serial
20:40 Przepis dnia
20:55 Będziemy mieszkać razem - serial obycz., 2021
21:55 Na sygnale - serial
22:30 Panorama
23:10 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostium., Hiszp., 2011
00:05 Kwartet - kom., Wlk. Bryt., 2012. Bohaterowie poznali się w szkole muzycznej. Przez lata tworzyli zgraną paczkę, wspierali się w trudnych sytuacjach i życiowych wyborach. Mimo upływu czasu wciąż łączą ich wielka przyjaźń.
01:55 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz.
04:00 Bellingcat - prawda w czasach postprawdy, Niderl., 2018

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Szpital - program obycz.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty; Sport
19:45 Raport Roland Garros
19:50 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Ścigane - sens., Wlk. Bryt., USA, 2019
23:35 Super 8 - przyg., USA, 2011
01:55 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:50 Szpital - program obycz.
03:35 Uwaga! - program interwencyjny
03:50 To tylko kilka dni - program o osobach z niepełnosprawnościami
04:40 Nauka jazdy - reality show
05:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokmalny
11:40 Gliniarze - Podczas wieczornego joggingu Maja natyka się na pobitą i zgwałconą nielegalną imigrantkę...
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:10 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokmalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokmalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:00 Poznaj moich rodziców - kom., USA, 2004
22:25 Klik: i robisz, co chcesz - kom., USA, 2006
00:55 Jack Reacher: Nigdy nie wracaj - sens., USA, Chiny, 2016
03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:35 Zaginione-odnalezione - Odzyskanie dyptyku z warsztatu Dierica Bouts skradzionego z Zamku w Gołuchowie - „Ecce Homo” i „Mater Dolorosa” - magazyn
09:05 Miasto z morza - serial
10:00 Chce się żyć - obycz., Polska, 2013
12:00 Tamte lata, tamte dni - magazyn
12:40 Dura Duran - prawda, jakiej nie znacie - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:55 Wakacje pana Hulot - kom., Franc., 1953
15:35 Personel - obycz., Polska, 1975
16:55 Miasto z morza - serial
17:55 Rzecz Polska - Figurka z Cmielowa - dok., 2021
18:20 Którędy po sztukę - Władysław Podkowiński - magazyn

18:35 Kod origami - dok., Franc., 2015
19:40 Ukraińska czytanka
20:00 Na wschód od Hollywood - Kołysanka - dram., Franc., 2019. Mryiam postanawia wrócić do zawodu prawnika, więc zatrudnia nianię dla swoich pocieh.
21:50 Profesor T - DNA mordercy - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2020
22:50 Jazz.pl - Kamila Drabek - koncert, 2023
00:10 Lekkie obyczaje - Szeferoku - kom., Hiszp., 2021
02:25 Ukraińska czytanka
02:45 Rzeka - dok., Australia, 2021
04:20 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir znika bez śladu. Alex i Jenny za wszelką cenę próbują odnaleźć policjanta. Po drodze trafiają na wiele przeszkód.
10:00 Zbuntowany anioł - serial
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Dwaj przyjaciele Bula i Stolon przynoszą do lombardu kościelny witraż. Twierdzą, że znaleźli go w krzakach przed świątynią i chcą się go jak najszybciej pozbyć...
16:00 Rodzinny interes - Szczepan, lokalny cwaniaczek, kradnie samochód teściowej i stara się go „zalegalizować” przy pomocy mechaników z warsztatu...
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Cast Away: Poza światem - przyg., USA, 2000
23:00 Atlas chmur - przyg., USA, Niemcy, 2012. Jest to opowieść o ludziach zwykłych, a jednak niesamowitych. W filmie śledzimy losy postaci z różnych epok i zakątków świata, których najbardziej błahę decyzję i czynu mają daleko idący wpływ na teraźniejszość, przyszłość, a nawet przeszłość naszej planety.
02:25 Dzielnica strachu - serial
03:25 Menu na miarę - program kulinarny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:15 Szkoła - Kajtek Paczyński z 8b umawia się z Nadią Stachurą, żeby pouczyć się francuskiego. Uczeń chce wykorzystać okazję, żeby poderwać koleżankę...
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Na oddział ratunkowy zgłasza się 23-letnia Maja Gackowska. Dziewczyna od rana ma duszności...
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Szpital - Pacjentem dr. Wojciecha Jarosza jest 40-latek, który cierpi na zapalenie tarczycy.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Zimne światło dnia - sens., USA, 2012. Młody makler giełdowy Will Shaw (Henry Cavill) jedzie z rodziną na wakacje do Hiszpanii. Spędza tam uroczę chwile, żeglując po morzu w promieniach słońca. Pewnego dnia Will samotnie płynie do miasta na zakupy, a po powrocie zostaje zgłoszone zaginięcie...
22:00 After III: Ocal mnie - film, USA, Bulgaria, 2021
00:00 Kawaler - kom., USA, 1999
02:10 Medium z Long Island - paradokument
02:50 Żyjąc z potworem
03:45 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
04:35 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej? **07:00 Łowcy skarbow.** Kto da więcej? **08:00 Bogaty Dom** - Biedny Dom - program paradok. **09:00 Dlaczego ja?** - serial paradok. **11:00 Trudne sprawy** - program obyczajowy **13:00 Policjantki i Policjanci** **14:00 Gliniarze** - serial paradok. **15:00 Na ratunek 112** - serial obycz. **16:00 Policjantki i Policjanci** - serial paradok. **18:00 Łowcy skarbow.** Kto da więcej? **19:00 Policjantki i Policjanci** - serial paradok. **20:00 Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny **21:00 Mission: Impossible 2** - sens., USA, Niemcy, 2000 **23:40 Zatańczył z mną** - obycz., USA, 2004 **01:55 Love Island**. Wyspa miłości - reality show **02:55 Śmierć na 1000 sposobów** **03:25 Disco Polo Life** **04:25 Top 10** - Lista Przebojów **05:30 Telezakupy**

TV Trwam

09:20 Mateczniki Polskości **09:30** Sanktuarium polskie **09:50** Św. na każdy dzień **10:00** Audiencja Generalna Ojca Św. Franciszka z Watykanu **11:00** Salezjańska Młodzież w Damasku **11:25** Jestem mamą **11:40** Prosto o gosp. **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Cierpliwa ufność **13:30** Msza św. **14:30** Bądź wierny, idź i pamiętaj **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Na zdrowie **16:30** Szkaplerz - znak Maryi **17:00** Po stronie prawdy **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Opowieści z Księgi Cnót **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Mysłąc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Brat Anatol apostoł Maryi **23:20** Powrót i Odnowa

CZWARTEK • 6 czerwca

TVP 1

04:45 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Dobre historie - Hipoterapia pod Aniołami - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia - telenowela dokumentalna, 2023
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Program rolny
12:55 U wybrzeży Nowej Zelandii - Te Tau Ihu - dok., N. Zel., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia?

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leńicznówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:18 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
21:10 Ojciec Mateusz - serial
22:05 Sprawa dla reportera
23:00 Gala Teraz Polska - reportaż - widowisko
23:25 Kompania nieznanych - dok., Polska, 2023
00:25 Wirtuoz - thriller, Hiszp., 2013
02:05 Bez śladu - fab., Czechy, 2019
03:35 Gloria - serial kryminalny

TVP 2

05:35 M jak miłość - serial, 2021
06:25 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
11:10 Msza Kościoła Polskokatolickiego w Warszawie
12:05 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2023
12:35 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Zabójczy rejs - serial krym., Wlk. Bryt., 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:05 Audyjcje Wyborcze

18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023
20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama - program informacyjny
23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011
23:50 Hala odlotów - talk-show
01:00 Za cenę sławy - fab., Kan., 2020. Blake została uwięziona w luksusowej willi na egzotycznej wyspie, dokąd trafiła zwabiona obietnicą sławy i bogactwa.
02:40 Yesterday - obycz., Polska, 1984

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Szpital - program obycz.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty; Sport
19:45 Raport Roland Garros
19:50 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:40 Pięćdziesiąt twarzy Greya - obycz., USA, 2015
01:10 Duchy moich byłych - kom., USA, 2009. Connor (McConaughy) kocha wolność, zabawę i kobiety... dokładnie w tej kolejności...
03:05 Szpital - program obycz.
04:00 Uwaga! - program interwencyjny
04:15 Nauka jazdy - reality show
04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokmalny
11:40 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
12:20 Liga Narodów w Siatkówce Mężczyzn: Polska - Turcja
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokmalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokmalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50 Wydarzenia
19:15 Lepsza Polska - program publicystyczny Doroty Gawryluk
19:45 Sport; Pogoda
20:00 Diabeł ubiera się u Prady - dram., kom., USA, 2006
22:20 Nowożeńcy - kom., USA, Niemcy, 2003. Idylliczny miesiąc miodowy Sarah i Toma zmienia się w koszmar. Czy ich małżeństwo przetrwa?
00:25 Poznaj moich rodziców - kom., USA, 2004
03:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:05 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny
04:45 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:40 Ukraińska czytanka
09:05 Miasto z morza - serial, 2009
10:00 Antek - dramat, Polska, 1971
11:05 Wakacje pana Hulot - kom., Franc., 1953
12:45 Rzecz Polska - Figurka z Cmielowa - dok., 2021
13:15 Którędy po sztukę - Władysław Podkowiński - magazyn
13:35 Kod origami - dok., Franc., 2015
14:40 Marysia i Napoleon - komedia, Polska, 1966
16:45 Siedlisko - serial obycz., 1998
17:50 Tamte lata, tamte dni - Sebastian Karpiel Bułeka - magazyn
18:30 Usłyszcie nas głos. Kobiety Iranu - dok., Niemcy, 2020
20:00 Hala odlotów - talk-show

21:05 Czwartkowy klub filmowy - Zagłó - kom. sens., USA, 1973
23:25 Oficerowie - serial krym., Polska, 2006
00:25 Na wschód od Hollywood - Kołysanka - dram., Franc., 2019
02:15 Kino nocne - Harry Angel - thriller, USA, Wlk. Bryt., 1987. Prywatny detektyw Harry Angel, specjalizujący się w rozwodach i sprawach ubezpieczeniowych, otrzymuje nietypowe zadanie odnalezienia Johnny'ego Favorite'a, słynnego śpiewaka jazzowego.
05:00 Podróże z historią - dok.
05:35 Afisz kulturalny ekstra
05:55 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - W jednej z restauracji w Kolonii nieznaną sprawca bierze zakładników.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - 24-letni Błażej pracuje w zakładzie pogrzebowym. Ponieważ w domu panuje bieda, idzie ze swoją matką Renatą do lombardu, aby sprzedać biżuterię...
16:00 Rodzinny interes - Waldemar umiera i zostawia testament trójce swoich dzieci. Niestety tylko najmłodszy syn chce spełnić wolę ojca...
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Wszystko zostanie w rodzinie - kom., Franc., 2015. Zakochani w sobie po uszy Sonia i Franck zapraszają znajomych na wakacje w słonecznej Brazylii.
21:55 Nicky Larson i perfumy miłości - kom., Franc., 2019
23:50 Legalne blondynki - kom., USA, 2009
01:30 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
02:25 Menu na miarę - program kulinarny
03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
03:55 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:15 Szkoła - Licealista z 2b, Maciek Petrus, poprzedniego wieczoru był na imprezie, upił się i nic nie pamięta. Następnego dnia odkrywa, że wytautował sobie na plecach imię „Kamila”...
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Pogotowie przywozi do szpitala pobitą 65-latkę. Kobieta od kilku tygodni jest maltretowana przez chorego psychicznie syna.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Ja, ty i on - kom., USA, 2006. Carl (Matt Dillon) i Molly (Kate Hudson) właśnie wzięli ślub i rozpoczynają wspólne życie. Jednak na ich nowej drodze życia pojawia się pewna przeszkoda, serdeczny kumpel Carla, Dupree.
22:20 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002
01:35 Medium z Long Island - program paradokmalny
02:30 Żyjąc z potworem
03:25 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
04:15 Druga strona medalu - talk-show
04:45 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej? **07:00 Łowcy skarbow.** Kto da więcej? **08:00 Bogaty Dom** - Biedny Dom - program paradok. **09:00 Dlaczego ja?** - serial paradok. **11:00 Trudne sprawy** - program obyczajowy **13:00 Policjantki i Policjanci** **14:00 Gliniarze** - serial paradok. **15:00 Na ratunek 112** - serial obyczajowy **16:00 Policjantki i Policjanci** - serial paradok. **18:00 Łowcy skarbow.** Kto da więcej? **19:00 Policjantki i Policjanci** - serial paradok. **20:00 Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny **21:00 Suma wszystkich strachów** - sens., USA, Niemcy, 2002 **23:40 Bitwa o Jangsan** - film, Korea Południowa, 2019 **01:55 Love Island**. Wyspa miłości - reality show **02:55 Śmierć na 1000 sposobów** **03:25 Disco Polo Life** **04:25 Top 10** - Lista Przebojów **05:30 Telezakupy TV Okazje**

TV Trwam

08:55 Św. na każdy dzień **09:00** Na zdrowie **09:20** Opowieści z Księgi Cnót **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedok. **11:25** Mysłąc Ojczyzna **11:35** Przyroda i ludzie **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Cierpliwa ufność z Kongresu „Katolicy a cieleność” **12:50** Przedwojenny chłopak **13:20** Przegląd Tyg. „Niedziela” **13:30** Msza św. **14:30** Pierre Teilhard de Chardin **15:25** Europejska perła baroku **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Z wędką nad wodę **16:35** Sól ziemi **17:00** Modlitwa w Sanktuarium Św. Józefa w Kaliszu **19:25** Akademia pro-life **19:30** Przyjaciele i bohaterowie **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Głos Polski **21:00** Apel Jasnog

Tydzień temu pisałem o wyborczym maratonie w 2024 roku. We wstępie przemilczałem co najmniej jedną istotną elekcję. Na początku czerwca obywatelki i obywatele Meksyku wybiorą prezydenta.

ŚWIAT WYBIERA

A tak naprawdę wypadłoby napisać: prezydentkę. Bowiem prawie na pewno wybory wygra kobieta. Kandydatkami dwóch najsilniejszych bloków politycznych są bowiem kobiety. Zdecydowaną faworytką jest lewicowa polityczka, Claudia Sheinbaum, była burmistrzyna miasta Meksyk. Jej sukces byłby wydarzeniem historycznym. Kobieta nigdy nie była najważniejszym przywódcą państwowym

w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie. Będzie natomiast prezydentką Meksyku. To wielka sprawa, w którym nadal bardzo silna i wpływowa jest kultura męczyzny. Meksyk cały czas jest krajem ekstremalnie niebezpiecznym. Podczas kampanii wyborczej zamordowano 44 osoby kandydujące do różnych ośrodków władzy. Nowa prezydentkę czekają więc bardzo poważne wyzwania.

Gdy Meksykanie pójną do urn, swój proces wyborczy zakończą obywatelki i obywatele Indii – największej demokracji świata. Meksykanie będą głosować, tak jak my, w ciągu jednego dnia. Mieszkańcy Indii głosowali od 19 kwietnia do 1 czerwca. Wybory odbywają się w siedmiu fazach. Zdecydowanym faworytem jest koalicja obecnego premiera Narendry Modiego. Prawicowy przywódca kreuje się na duchowego

przywódcę Indii. Jednocześnie jest mistrzem w korzystaniu z nowych technologii: mediów społecznościowych, sztucznej inteligencji. Rysa na jego sympatycznym wizerunku są antymuzułmańskie wypowiedzi premiera. A w Indiach starcia religijne rzadko przybierają formę spokojnych dyskusji. Często leje się krew, są ofiary śmiertelne. Modi realizuje wizję państwa wyznaniowego, która ma

zastąpić świecką republikę stworzoną za czasów dominacji Indyjskiego Kongresu Narodowego. To proces, który nie będzie przebiegał bez tarć. Rola Indii rośnie. I każdy ze społecznych wstrząsów mających epicentrum nad Gangesem będzie promieniował na najdalsze nawet zakątki świata.

MARCIN KULASEK,
WICEMINISTER
AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH

Już za chwilę, za chwileczkę... A konkretnie w przyszły wtorek, pięć dni przed wyborami do Parlamentu Europejskiego Brukseli

ROLNICY: ZNOWU EUROPROTEST

sele spowije dym. Na szczęście nie od bomb, ale od rac odpalanych przez rolników. Jedno jest pewne: będzie ostro! W czasie dwóch pierwszych wielkich manifestacji tamże też było ostro, manifestanci palili siano, i to szereg razy, narzucali się z policją i wylewali gnojówkę na budynki instytucji unijnych: Komisji Europejskiej

i Parlamentu Europejskiego. To jednak była kaszka z mleczkiem. Słowa stynnej disco-polowej piosenki: „Będzie się działo” pasują jak ulał do tego, co wydarzy się w przyszłym tygodniu w stolicy Królestwa Belgii, która jednocześnie jest nieformalną stolicą UE. Zjadą się rolnicy z krajów Beneluksu, a więc miejscowi z Belgii

oraz Królestwa Niderlandów i Wielkiego Księstwa Luksemburg. Ale mają też być rolnicy z Francji, Niemiec i... Polski. Można oczywiście nie zgadzać się z formami protestu rolników, bo czasem dochodzi podczas nich do użycia przemocy. Jednak nie należy lekceważyć tych aktów desperacji. Co więcej, odnoszą one istotny, choć

pośredni skutek. To, że Komisja Europejska zawiesiła w Zielonym Ładzie kwestię ugorowania, nastąpiło wcale nie dzięki politykom – niestety, stwierdzam to z przykrością – i nie na skutek głosowań, poprawek, protestów przeciwników „Green Dealu” w Parlamencie Europejskim, jak piszczą te słowa, ale na skutek właśnie owych

bardzo ostrych protestów. Jeżeli chcemy zablokować niekorzystny dla Polski (i nie tylko) Zielony Ład nie bądzmy przeciwni protestom takim, jak ten wtorkowy w Brukseli. Rolnicy robią to także w naszym imieniu i dla nas.

RYSZARD CZARNECKI,
EUROPOSEŁ
PRAWA I SPRAWIEDLIWOŚCI

Z OLECKA NA MARSA

Maciej Dobrzyń pochodzi z Olecka, ale ma to szczęście, że może pracować w różnych częściach świata. I – być może trudno w to uwierzyć – brał udział w tworzeniu misji kosmicznej na Marsa. Jak mówi, to wspaniałe uczucie, zaprojektować coś, co polecie na orbitę innej planety.

– Panie Macieju, brał pan udział w projektowaniu pierwszej w historii misji: Mars Sample Return – misji przywiezienia próbek z Marsa na Ziemię. Czy od zawsze interesował się pan kosmosem i misjami kosmicznymi?

– Pochodzę z Olecka. Uczęszczałem do tutejszych szkół. Nigdy nie byłem typem kujona, miałem lepsze zajęcia po szkole niż naukę, a mianowicie zajmowanie się moimi motocyklami. Chodzi nie tylko o jazdę nimi, ale również o rozkręcanie i skręcanie ich do ostatniej śruby. Mam to szczęście, że przedmioty ściśle zawsze były dla mnie czymś prostym, wchodziły mi do głowy bez żadnego wysiłku. Pamiętam nawet, że jedna z nauczycielek, która nie była zadowolona z faktu, że przeszkadzam

jej w lekcji, wraz z kolegami zaprosiła mnie do tablicy, do rozwiązania zadania. Wyprowadziłem wzór, obliczyłem, co trzeba i niestety musiała postawić mi piątkę. Los podarował mi taki talent. Na politechnikę już od trzeciej klasy szkoły średniej namawiał mnie nauczyciel fizyki i tam się właśnie udałem. Od samego początku poczułem, że to jest mój świat i że to

właśnie z inżynierią chcę związać swoją przyszłość. – Jak trafił pan do zespołu przygotowującego misję na Marsa?

– Kariera zaczęła się rozwijać po tym, jak pracując w Instytucie Lotnictwa, dostałem telefon z Wielkiej Brytanii z propozycją pracy dla jednej z lotniczych korporacji. Po pewnym czasie poczułem, że chcę robić coś więcej, coś bardziej niezwykłego. Dlatego Airbus

Defence and Space UK był odpowiednim miejscem dla mnie. Dostanie się tam nie było rzeczą łatwą ani oczywistą. W pierwszych latach pracy zajmowałem się projektowaniem komercyjnych satelitów, takich jak Eurostar Neo, SkyNet, SpainSat i wiele innych. Kiedy pojawił się w firmie projekt Mars Sample Return, od razu udałem się do menadżera i powiedziałem, że chcę brać

w tym udział. Usłyszałem odpowiedź: „everyone wants” (wszyscy chcą). Ale udało się i już następnego dnia byłem przypisany do tego projektu.

– Brał pan udział w projektowaniu misji na Marsa. Na czym polega ta misja?

– MSR to jest misja przywiezienia próbek z Marsa na Ziemię. Jest to projekt NASA oraz Europejskiej Agencji Kosmicznej, która wybrała Airbus Defence and Space jako głównego wykonawcę największego w historii statku kosmicznego, który polecie na Marsa. Osobiście, jako Senior Engineer do spraw napędów kosmicznych, byłem odpowiedzialny za projektowanie kluczowych elementów napędu dwóch sond kosmicznych (orbiter module i return module), które finalnie polecą na Marsa.

Ładowanie na Marsie odbędzie się w 2028 roku. Łazik Sample Fetch Rover, zaprojektowany przez Airbusa, będzie zbierał próbki z Marsa. Powróci on do lądownika z próbkami skał i gleb, które zostaną wyrzuczone na orbitę Marsa, a następnie Mars Ascent Vehicle Earth Return Orbiter przechwyci je z orbity. Próbki mają ponownie wylądować na Ziemi w 2031 roku.

– To brzmi niesamowicie. Jakie to uczucie brać udział w czymś tak niezwykłym? Myśli już pan o kolejnych misjach, przy których mógłby pan pracować?

– To wspaniałe uczucie, zaprojektować coś, co polecie na orbitę innej planety. A co do przyszłości, to mam jeszcze kilka marzeń do spełnienia, ale na razie nie chcę o tym głośno mówić.

TOM

EUROWYBORY, CZYLI WSZYSTKO O PARLAMENCIE EU

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADĘ UNII EUROPEJSKIEJ PORÓWNUJE SIĘ CZĘSTO DO DWÓCH IZB W SYSTEMIE LEGISLATURY DWUIZBOWEJ. ISTNIEJĄ JEDNAK PEWNE RÓŻNICE W STOSUNKU DO LEGISLATUR KRAJOWYCH... A PONIEWAŻ ZBLIŻAJĄ SIĘ EUROWYBORY — WARTO O PARLAMENCIE WIEDZIEĆ WIĘCEJ.

Parlament Europejski (PE) jest jednym z organów ustawodawczych Unii Europejskiej i jedną z jej siedmiu instytucji. Wraz z Radą Unii Europejskiej, zwaną Radą, a nieformalnie Radą Ministrów, przyjmuje prawodawstwo europejskie na wniosek Komisji Europejskiej. Dziś Parlament składa się z 705 członków — po najbliższych wyborach ta liczba wzrośnie do 720. Reprezentuje drugi co do wielkości demokratyczny elektorat na świecie (po parlamencie Indii), z elektoratem liczącym w 2009 roku 375 milionów uprawnionych do głosowania.

JAKA WŁADZA?

Parlament Europejski posiada władzę ustawodawczą w tym sensie, że przyjęcie prawodawstwa UE zwykle wymaga jego zgody oraz zgody Rady — co równa się owej dwuizbowej legislaturze. Nie posiada jednak formalnie prawa inicjatywy — czyli prawa do formalnego wszczęcia procedury ustawodawczej w taki sposób, w jaki posiada to większość parlamentów narodowych państw członkowskich. Prawo inicjatywy jest prerogatywą Komisji Europejskiej. Niemniej jednak Parlament i Rada mają prawo zwrócić się do Komisji o wszczęcie procedury ustawodawczej i przedstawienie wniosku.

Parlament jest, w rozumieniu protokołu dyplomatycznego, „pierwszą instytucją” Unii Europejskiej, wymienioną jako pierwsza w jej traktatach i posiadającą ceremonialne pierwszeństwo przed innymi instytucjami UE. Ma też równe uprawnienia ustawodawcze i budżetowe z Radą, z wyjątkiem kilka kwestii wymagających specjalnych procedur legislacyjnych. Ma także równą kontrolę nad budżetem UE. Ostatecznie Komisja Europejska, która pełni funkcję władzy wykonawczej UE, odpowiada przed Parlamentem. W szczególności Parlament może zdecydować, czy zatwierdzić kandydata Rady Europejskiej na przewodniczącego Komisji. Do jego zadań należy także zatwier-

dzenie (lub odrzucenie) nominacji całej Komisji. Może następnie zmusić obecną Komisję do rezygnacji poprzez przyjęcie wniosku o wotum nieufności.

SIEDZIBA, A NAWET KILKA SIEDZIB

Siedziba Parlamentu oficjalnie znajduje się we francuskim Strasburgu, a biura administracyjne znajdują się w mieście Luksemburg. Sesje plenarne zwykle odbywają się w Strasburgu przez 4 dni w miesiącu, ale czasami odbywają się dodatkowe sesje w Brukseli, podczas gdy posiedzenia komisji Parlamentu odbywają się głównie w Brukseli. W praktyce Parlament pracuje 3 tygodnie w miesiącu w Brukseli i 1 tydzień (4 dni) w Strasburgu.

WPLYWY

Parlament ma także duży wpływ pośredni poprzez niewiążące rezolucje i przesłuchania w komisjach, jako „paneuropejska mównica”, do której trafiają uszy tysięcy dziennikarzy mieszkających w Brukseli. Pośrednio wpływa również na politykę zagraniczną: musi zatwierdzić wszystkie dotacje rozwojowe, w tym zagraniczne. Na przykład wsparcie powojennej odbudowy Iraku lub zachęty do zaprzestania irańskiego rozwoju broni nuklearnej muszą uzyskać poparcie Parlamentu. Poparcia wymagało także zawarcie z USA umowy o transatlantyckiej wymianie danych o pasażerach. Wreszcie Parlament przeprowadza niewiążące głosowanie w sprawie nowych traktatów UE, ale nie może ich zawetować. Kiedy jednak Parlament zagroził odrzuceniem Trakta-

tu Nicejskiego, parlamenty belgijski i włoski oświadczyły, że jeśli tak się stanie, zawetują traktat w imieniu Parlamentu Europejskiego.

BUDŻET

Parlament i Rada Unii Europejskiej są także władzą budżetową Unii od czasu traktatów budżetowych z lat 70. XX w. i traktatu lizbońskiego. Budżet UE podlega zwykłej procedurze ustawodawczej z jednym czytaniem, co daje Parlamentowi władzę nad całym budżetem na równi z Radą. Jeśli istnieje między nimi spór, sprawa kierowana jest do komitetu pojednawczego. Jeżeli wspólny tekst pojednawczy nie zostanie zatwierdzony przez Radę, Parlament może ostatecznie przyjąć budżet, ale jedynie większością trzech piątych.

Parlament jest również odpowiedzialny za absolutorium wykonania poprzednich budżetów na podstawie rocznego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. W historii UE tylko dwukrotnie odmówił udzielenia absolutorium: w 1984 i 1998 roku.

Przy tym ostatnim przypadku doprowadziło to do rezygnacji Komisji Santera. Parlament w szerokim zakresie wykorzystuje swoje uprawnienia budżetowe i inne także gdzie indziej — na przykład podczas ustanawiania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych Parlament miał de facto weto w stosunku do jej projektu, ponieważ musi zatwierdzać zmiany budżetowe i kadrowe.

UPRAWNIENIA NADZORCZE I KONTROLNE

Parlament ma także inne uprawnienia w zakresie ogólnego nadzoru, przyznane głównie na mocy Traktatu z Maastricht. Ma uprawnienia do powołania komisji śledczej, na przykład w sprawie choroby szalonych krów lub lotów CIA z aresztami — ta pierwsza doprowadziła do utworzenia europejskiej agencji weterynaryjnej. Parlament może wezwać

inne instytucje do udzielenia odpowiedzi na pytania i, w razie potrzeby, skierować je do sądu, jeśli złamią one prawo lub traktaty UE. Ponadto ma uprawnienia w zakresie powoływania członków Trybunału Obrachunkowego oraz preza i zarządu Europejskiego Banku Centralnego. Prezes EBC ma także obowiązek przedstawiać parlamentowi roczne sprawozdanie.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wybierany jest przez Parlament w celu rozpatrywania skarg publicznych dotyczących niewłaściwego administrowania nieprawidłowości administracyjnych, niesprawiedliwości, dyskryminacji, nadużycia władzy, braku odpowiedzi, odmowy udzielenia informacji lub niepotrzebnych opóźnień przez jakąkolwiek instytucję lub organ UE.

Petycje do Parlamentu może składać każdy oby-

watel UE w sprawie wchodzącej w zakres działań UE. Parlamentarna Komisja Petycji rozpatruje ok. 1500 spraw rocznie, czasami przedstawianych przez samych obywateli w Parlamencie. Chociaż Parlament próbuje rozstrzygnąć tę kwestię w charakterze mediatora, w przypadku konieczności rozstrzygnięcia sporu obywatelskiego ucieka się do postępowania sądowego.

KONTROLA WŁADZY WYKONAWCZEJ

Przewodniczący Komisji Europejskiej jest wybierany przez Radę Europejską na podstawie wyborów europejskich do Parlamentu. Propozycja ta musi zostać zatwierdzona przez Parlament (większość posłów), który w ten sposób „wybiera” przewodniczącego zgodnie z traktatami. Po zatwierdzeniu przewodniczącego Komisji przewodniczący-elekt w porozumieniu z państwami członkowskimi proponuje poszczególnych członków Komisji. Każdy komisarz staje przed przesłuchaniem w odpowiedniej komisji parlamentarnej, obejmującym proponowany zakres obowiązków. Następnie jako całość są one zatwierdzane lub odrzucane przez Parlament.

Parlament ma także prawo potępić Komisję większością dwóch trzecich głosów, co wymusi rezygnację całej Komisji ze stanowisk. Istnieją również inne instrumenty kontroli, takie jak: wymóg przedkładania przez Komisję sprawozdań Parlamentowi i odpowiadania na pisemne i ustne pytania posłów do Parlamentu Europejskiego; wymóg, by urzędujący przewodniczący Rady UE przedstawił swój program na początku swojej prezydentury; obowiązek przewodniczącego Rady Europejskiej składania Parlamentowi sprawozdań po każdym jego posiedzeniu; prawo europosłów do kierowania do Komisji wniosków dotyczących prawodawstwa i polityki oraz prawo do zadawania pytań członkom tych instytucji.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

EUROPE DIRECT
Warmia i Mazury

BERGAMOTKA NIE TYLKO W MENU FRANCUZA

UWIELBIAM FRANCUSKIE KINO, A W NIM — JAK TO NA FRANCUZÓW PRZYSTAŁO — ZAWSZE WIELKĄ ROLĘ GRA KUCHNIA. I TO BEZ WZGLĘDU NA TEMAT FABUŁY. A JEŚLI JUŻ FRANCUZI COŚ NA EKRANIE PICHĄ, NADER CZĘSTO POJAWIA SIĘ NA EKRANIE POTRZEBA ZAKUPU I UŻYCIA BERGAMOTKI. CO TO JEST I CZY TO SMACZNE?

Bergamotka (Citrus bergamia) to żółto-zielony owoc cytrusowy rosnący na wybrzeżu południowych Włoch. Czyli już się robi przyjemnie, bo i Francja, i Włochy leżą w ścisłym kręgu moich zainteresowań nie tylko wakacyjnych. Nie wspominając o Grecji...! Tradycyjnie i od wieków używa się jej do aromatyzowania żywności, ale też do produkcji pachnących dezodorantów i perfum. Dawniej stosowano bergamotkę również do leczenia ran powstałych w wyniku infekcji bakteryjnych, na bóle zębów, a nawet na łagodzenie malarii.

Tymczasem ostatnio bergamotka — jeden ze składników zdrowej dla serca i nie tylko diety śródziemnomorskiej — została przebadana pod kątem leczenia różnych schorzeń, od depresji i stanów lękowych po wysoki poziom cholesterolu. I co dzielni naukowcy tam konkretnie znaleźli?

ZAPACH BERGAMOTKI...

Bergamotka ma korzenny, cytrusowy zapach. Odpowiada za wyrazisty smak herbaty Earl Grey, a w smaku jest gorzkawa — przypomina grejpfruta. Och...!

CO TAM JEST?

Godne uwagi składniki bergamotki obejmują flawonoidy, czyli składniki odżywcze o właściwościach przeciwutleniających. Poza tym zawiera też limonen i linalol, czyli składniki nadające bergamotce zapach — to właśnie one zostały zbadane pod kątem ich pozytywnego wpływu na stany lękowe i depresję. Z kolei octan linalilu ma działanie podobne do antybiotyku, z tym że jest naturalny. Ale w bergamotce znajdziemy też kumaryny, które mogą powodować nadwrażliwość na światło słoneczne.

KIEDY I JAK STOSOWAĆ BERGAMOTKĘ?

W zależności od składu bergamotkę można wdychać, przyjmować doustnie lub nakładać na skórę lub włosy. Oczywiście najlepszy jest świeży owoc, ale specjaliści polecają też olejek eteryczny — produkt wysoce stężony, zwykle w celu zmniejszenia toksyczności rozcieńczany w oleju nośnikowym, takim jak oliwa z oliwek. Olejki eteryczne można nakładać na skórę lub wdychać za pomocą dyfuzora, często przez 15 do 30 minut dziennie. Olejków eterycznych nie należy przyjmować doustnie.

Możemy też używać ekstraktu z bergamotki o wysokiej zawartości flawonoidów: nakładamy go na skórę lub przyjmujemy doustnie. Badania laboratoryjne wykazały, że sok z bergamotki ma przeciwutleniające i może pomóc w łagodzeniu oznak starzenia.

KORZYŚCI ZDROWOTNE

Olejek eteryczny z bergamotki badano pod kątem

następujących schorzeń: lęku, depresji, nadciśnienia, wysokiego cholesterolu, cukrzycy typu 2, problemów ze snem, łuszczycy, stłuszczeniowej choroby wątroby, a nawet problemów z pozbyciem się tłuszczu brzuszego. Zbadano też jej wpływ na zespół metaboliczny: połączenie schorzeń, które łącznie mogą prowadzić do chorób serca, udaru mózgu i cukrzycy typu 2). I co z tych badań wyszło?

Bergamotka może obniżyć wysoki poziom cholesterolu i lipidów — jest jednym z najskuteczniejszych nutraceutyków (produktów spożywczych) obniżających poziom cholesterolu. Uważa się, że podobnie jak statyny (leki na cholesterol dostępne na receptę) — działa na szlak reduktazy HMG-CoA. U dorosłych przyjmowanie doustnie od 500 do 100 mg dziennie ekstraktu bergamotki lub flawonoidów bergamotki przez maksymalnie 180

dni poprawiło panel lipidowy poprzez obniżenie cholesterolu całkowitego nawet o 31 proc., trójglicerydów nawet o 39 proc., a cholesterolu lipoprotein o małej gęstości (LDL — tzw. zły cholesterol) — nawet o 40 proc. Dla porównania terapia dużymi dawkami statyn ma na celu obniżenie poziomu cholesterolu LDL o około 50 proc.

Bergamotka zwiększa również poziom cholesterolu lipoprotein o dużej gęstości (HDL — „dobrego cholesterolu”), obniżając ryzyko chorób serca. Jej wpływ na cholesterol zwykle widać po 30 dniach stosowania.

Bergamotka może pomóc zmniejszyć stan zapalny w organizmie. Po badaniu z 2015 roku naukowcy doszli do wniosku, że przeciwzapalne właściwości bergamotki mogą być korzystne w leczeniu schorzeń takich jak nieswoiste zapalenie jelit.

Bergamotka może zmniejszać też uczucie lęku i depresję. Teoretycznie olejek eteryczny z bergamotki ma właściwości uspokajające. Badania na zwierzętach wykazały, że obniża reakcję stresową organizmu poprzez blokowanie osi podwzgórze-przysadka-nadnercza (HPA). Jedno badanie przeprowadzone na 41 zdrowych studentkach wykazało, że wdychanie bergamotki — olejku eterycznego zmieszanego z wodą w dyfuzorze — przez 10 minut poprawia nastrój. Zmniejszyło także zmęczenie i poziom kortyzolu, czyli hormonu stresu. Inne badanie przeprowadzone na 57 dorosłych (głównie kobietach) w ośrodku zdrowia psychicznego wykazało, że 15 minut aromaterapii bergamotką poprawiło ich pozytywne uczucia. Inne badanie z udziałem 60 kobiet po porodzie wykazało, że wdychana bergamotka pomaga w leczeniu depresji. Uczestniczki wdychały odparowany olejek eteryczny (zmieszany z wodą w dyfuzorze) przez 15 minut dziennie.

Bergamotka pomaga też zasnąć. Olejek eteryczny z bergamotki jest powszechnie stosowany jako aromaterapia w leczeniu bezsenności — powoduje senność poprzez aktywację przywspółczulnego układu nerwowego, co pomaga naszemu organizmowi się zrelaksować. Jak wynika z małego badania z udziałem 48 osób, olejek eteryczny z bergamotki poprawił jakość i czas snu oraz poranną czujność.

A komu tego wszystkiego mało — jedno z badań pokazuje, że osobom chorym na schizofrenię przyjmowanie suplementów bergamotki może pomóc myśleć jaśniej. Osoby biorące udział w badaniu uzyskały lepsze wyniki w kilku testach poznawczych po zażyciu bergamotki. Choć oczywiście konieczne są dalsze badania.

CZY BERGAMOTKA JEST DOBRA DLA MNIE?

Bergamotka to dla większości bezpieczny wybór: wiąże się z niskim ryzykiem skutków ubocznych. Choć pewne środki ostrożności należy zachować: unikać bergamotki powinni wszyscy uczuleni na nią lub na jej składniki. Niektórzy ludzie doświadczają skutków ubocznych, takich jak zawroty głowy, skurcze mięśni i zgaga, gdy przyjmują bergamotkę jako przyprawę do posiłków. Z kolei olejek eteryczny z bergamotki może powodować oparzenia słoneczne lub uszkodzenia skóry. Kto używa go w ten sposób, powinien odczekać co najmniej 12 godzin przed ekspozycją na słońce. Warto też zachować ostrożność podczas stosowania bergamotki w czasie ciąży, karmienia piersią lub u dzieci. W szczególności olejki eteryczne mogą wpływać na poziom hormonów.

Bergamotka może powodować spadek poziomu cukru we krwi: u pacjentów z cukrzycą poziom cukru we krwi może osiągnąć niebezpieczny poziom. Stąd, stosując suplementy bergamotki, ważne jest, by te poziomy stale monitorować. Ale nawet u osób bez cukrzycy bergamotka może utrudnić lekarzom kontrolowanie poziomu cukru we krwi podczas operacji. Dlatego eksperci zalecają zaprzestanie stosowania suplementów bergamotki na dwa tygodnie przed operacją.

Należy również zachować ostrożność podczas stosowania bergamotki z lekami takimi jak statyny na cholesterol. Badania pokazują, że bergamotka może nasilać działanie statyn, ale może również zwiększać ryzyko wystąpienia działań niepożądanych, takich jak ból mięśni.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
Korzystałam ze stron
verywellhealth.com, medical-
newstoday.com i webmd.com.

W BISKUPCU STRZELIŁ STRZELEC

PIŁKA NOŻNA W półfinałach Wojewódzkiego Pucharu Polski Concordia Elbląg wygrała 2:1 ze Startem Nidzica, a Tęcza Biskupiec pokonała 3:1 Znicz Biała Piska, a to oznacza, że finał będzie powtórką sprzed roku, kiedy to „Słoniki” ograły Tęczę.

*** Tęcza Biskupiec – Znicz Biała Piska 3:1 (1:0)**
1:0 – Strzelec (14), 2:0, 3:0
– Podgórski (65, 69), 3:1
– Baginskij (80)

Rywalizacja zespołów z IV ligi w półfinale rozgrywek WPP miała sporo podtekstów. Wszystko bowiem wskazuje na to, że Znicz plany awansu do III ligi będzie musiał odłożyć o rok, więc walka o trofeum pod egidą Banku Spółdzielczego w Szczytnie stała się pierwszoplanowym celem zespołu z Białej Piskiej. Tęcza jednak pokazała, że ma patent na Znicza już przed rokiem, triumfując w ćwierćfinale, a w środowy wieczór gospodarze chcieli udowodnić, że występ w finale poprzedniej edycji nie był przypadkiem.

Znicz próbował szybko przejąć inicjatywę, ale to miejscowi otworzyli wynik. W 14. min piłka jak po sznurku powędrowała ze środka boiska na prawe skrzydło od Pawła Galika do Mihailo Kolesnikowa i dalej do Tomasza Strzelca, który z bliska skierował ją do siatki.

– Dobrze rozpoczęliśmy mecz, ale więcej spokoju dała nam dopiero trzecia bramka – przyznaje Tomasz Strzelec. – Wykorzystaliśmy w tym meczu swoje atuty, czyli grę

Fot. Łukasz Symański

W Biskupcu długo fetowano drugi z rzędu awans od finału Wojewódzkiego Pucharu Polski

skrzydłami. Musieliśmy jednak włożyć mnóstwo sił, by stworzyć sobie okazję. Znicz pokazał, że w piłkę gra się do końca, zdobył gola i był bardzo ofensywnie nastawiony w końcówce.

Pierwszy gol sprawił, że Tęcza jeszcze szczerzej zamurowała bramkę i szukała swoich okazji w kontrach. Znicz, mimo że operował piłką, nie bardzo miał pomysł na sforsowanie szczelnej obrony rywali. Dopiero w końcówce pierwszej połowy groźne strzały oddali Krystian Krzyś i Nazar Malinowski,

ale Mateusz Lawrenc był na posterunku.

Tuż po przerwie Mark Baginskij trafił z dystansu w poprzeczkę. Ukraińiec w barwach Znicza nie zamierzał rezygnować i po kilku minutach zmusił bramkarza Tęczy do kolejnej interwencji. Bohaterem ekipy z Biskupca został Adrian Podgórski, wpisując się na listę strzelców w 65. i 69. min. Najpierw precyzyjnym strzałem wykończył efektowne zagranie piętą od Galika, a po chwili zamknął dośrodkowanie Strzelca.

Znicz odpowiedział tylko golem honorowym Bagin-

skiego, który w 80. min znów uderzył z dystansu.

– Znicz nam leży, bo w czterech ostatnich meczach zanotowaliśmy trzy zwycięstwa i remis. Wiemy, jak są ofensywnie ustawieni i potrafimy z nimi grać – dodaje Strzelec. – Teraz finał z Concordią, w którym będzie liczyło tylko zwycięstwo. Wszyscy są zdrowi, jesteśmy na fali, więc wierzę, że zrewanżujemy się za porażkę sprzed roku.

Gospodarze po meczu długo fetowali wygraną i drugi z rzędu awans do finału. Na boisku były wspólne śpiewy i podzię-

kowanie kibicom, którzy przez całe spotkanie mocno wpierali zespół. Wystrzeliły nawet pierwsze szampany.

*** Start Nidzica – Concordia Elbląg 1:2 (0:0)**
0:1 – Sionkowski (62), 0:2
– Joao Augusto (64), 1:2
– Tomaszewski (73)

Trzecioligowa (jeszcze) Concordia była zdecydowanym faworytem meczu ze Startem z ligi okręgowej, no i wywiązała się z roli, ale mecz nie był spacerkiem. Piłkarze obu ekip kazali czekać na gole ponad godzinę. Ku niezadowoleniu licznie zgromadzonych kibiców w Nidzicy to goście otworzyli wynik, a po chwili prowadzili już dwoma bramkami. Pierwszego gola znakomitym uderzeniem z dystansu zdobył Kacper Sionkowski. Elblążanie poszli za ciosem, a drugie trafienie zapisał na swoim koncie Joao Augusto. Akcję lewym skrzydłem napędził Kacper Noworyta, który wygrał pojedynek biegowy z obrońcą Startu, po czym wyłożył piłkę Brazylijczykowi.

W 69. minucie powinno być po meczu. Trzecie trafienie Concordii odebrałoby gospodarzom wszelkie nadzieje, ale znakomitą interwencję zanotował Mateusz

Leśniewski. Po bardzo dobrym zagranie Sionkowskiego, oko w oko z nidzickim bramkarzem stanął Joao Augusto. Brazylijczyk próbował posłać piłkę pomiędzy nogami rywala, ale tym razem górą był doświadczony bramkarz Startu.

Zespół z Nidzicy w końcu wyciągnął wnioski i przeniósł piłkę na połowę rywali. Tuż przed polem karnym faulem kontrę Startu przerwał Dawid Czerniec, za co obejrzał żółtą kartkę, a precyzyjny strzał rezerwowego Kamila Godlewskiego z wolnego z trudem na rzut różny wybił Maksymilian Manikowski. Pierwszy stały fragment z narożnika boiska nie przyniósł efektu, ale po chwili nidziczanie wprowadzili piłkę do gry z drugiej strony. Elblążanie zdołali ją wybić, lecz przed polem karnym spadł do niej Hubert Tomaszewski i uderzył nie do obrony.

Kontaktowy gol napędził podopiecznych trenera Czesława Żukowskiego, którzy w końcówce zamknęli Concordię na jej połowie boiska, ale Start nie stworzył już klarownej okazji na wagę gola i dogrywki. Ostatecznie w finale 22 czerwca wystąpią „Słoniki”, które będą broń trofeum.

ŁUKASZ SZYMAŃSKI

Rzadko w tym miejscu piszę o polityce, ale tym razem zrobię wyjątek. Piszę ten felieton tuż przed pójściem na mecz barażowy o awans do piłkarskiej I ligi. Podkreślałam to, bo niektórzy pseudoeksperti i inni mądrze, którzy chcą

SPORT W KAMPANII WYBORCZEJ – TYM GORZEJ DLA SPORTU

pouczać rodaków o tym, czym jest futbol – nigdy w życiu nawet nie byli na meczu choćby i zaplecza Ekstraklasy, czyli właśnie I ligi. Ja w swoim czasie chodząc na piątą ligę, więc jak zabieram głos na temat polskiej piłki, to jednak przynajmniej trochę wiem, o czym mówię. Oczywiście zawsze kibiców najbardziej interesować będą wisienki na

sportowym torcie w postaci rywalizacji na Igrzyskach Olimpijskich, mistrzostwach świata czy mistrzostwach kontynentu. Ale bez obecności i zrozumienia sportu amatorskiego czy półzawodowego tak naprawdę nie zrozumie się sportu przez duże „S”. Wiem, że ekscytują nas mecze Białoczerwonych z Holandią czy wicemistrzami świata – Fran-

cją na EURO 2024, ale jednak obejrzenie meczu KKS Kalisz z Polonią Bytom dobrze mi zrobi. Bo nawet jak patrzy się z upodobaniem na wierzchołek piramidy polskiego sportu, to trzeba też widzieć tegoż fundamenty. Szkoda, że polityka przenosi się na sport nie poprzez rywalizowanie poszczególnych polityków o to, żeby zdobyć

jak największe pieniądze dla „swoich” klubów czy związków sportowych, tylko poprzez publiczną egzekucję poprzedniego ministra sportu, który teraz staje się tarczą strzelniczą w związku z dotacjami, które przyznawał. Gdy czytam, że ubiegano się o ministerialne granty tysiąc fundacji, stowarzyszeń i organizacji, a dostało pieniądze tylko osiem, to

dziwię się, dlaczego nie ma tam ani słowa, że kolejnych kilkaset dostało owe granty w następnym rozdaniu – i to już po kilku tygodniach. Cemu mówi się tylko o awersie tej sportowo-ministerialnej monety, a nie o rewersie? Odpowiadam: bo polityka, bo kampania wyborcza... Cóż, po prostu szkoda sportu.

RYSZARD CZARNECKI

IGA ŚWIĄTEK DOKONAŁA NIEMOŻLIWEGO!

TENIS Nie wierzyłam, że wygram - przyznała Iga Świątek po zwycięstwie nad Japonką Naomi Osaką 7:6 (7-1), 1:6, 7:5 w drugiej rundzie wielkoszlemowego French Open. Pojedynek trwał dwie godziny i 57 minut, a Polka obroniła piłkę meczową. 26-letnia Osaka to była liderka listy WTA, która do gry wróciła w styczniu po przerwie spowodowanej depresją i urlopem macierzyńskim. Spotkanie zapowiadało się więc emocjonująco, ale jego dramaturgia przerosła wszelkie oczekiwania. Trzeci decydujący set zaczął się od prowadzenia Osaki 3:0, która grała jak za najlepszych lat. Czterokrotna mistrzyni wielkoszlemowa z łatwością wygrywała swoje gemy serwisowe. Po kilkunastu minutach na tablicy wyników widniało 5:2 dla niej i wydawało się, że porażka Świątek jest nieunikniona.

- Nie wierzyłam, że wygram, bo to byłoby naiwne. Nie zmienia to jednak faktu, że starałam się grać coraz lepiej - przyznała Świątek. - Szczerze mówiąc, ani razu nie powiedziałam sobie „ja to jeszcze wygram”. Na początku trzeciego seta, przy 0:3 jeszcze myślałam, że można to odwrócić, a później już myślałam, że będzie ciężko - dodała. Blisko 23-letnia Polka najpierw zmniejszyła stratę przy swoim podaniu, a potem czekała ją trudniejsze zadanie, bo serwis Osaki funkcjonował doskonale. W całym meczu Japonka zanotowała osiem asów, a Świątek żadnego. Pierwszej w historii liderce rankingu z Azji w kluczowych momentach zdradzała jednak ręką. W tym jednym gemie, który Japonce mógł dać zwycięstwo, Osaka popełniła cztery niewymuszone proste błędy! W efekcie Świątek ją przełamała, po czym poszła za ciosem. Wygrała trzy kolejne gemy i zameldowała się w trzeciej rundzie. - Pod koniec meczu udało mi się bardziej skoncentrować. Czułam, że w pierwszym i drugim secie nie byłam całkiem skupiona. Kiedy presja była największa, wtedy wszystko się zmieniło i może to zrobiło różnicę - powiedziała liderka światowego rankingu. - Ale szczerze mówiąc, w takich końcówkach nie wszystko zależy ode mnie. Jeśli się nie

Fot. PAP/EP

W Paryżu Iga Świątek zmierza po czwarty triumf we French Open

poddaję, to po prostu zwiększam swoje szanse. Po prostu starałam się grać lepiej, tak jakbym to robiła na treningu, albo przy lepszym wyniku. Świątek z Osaką wcześniej mierzyła się w dwóch skrajnie różnych okolicznościach. W 2019 roku, gdy miała zaledwie 18 lat, a Osaka była czołową zawodniczką, uległa jej w Toronto 6:7 (4-7), 4:6. Natomiast w 2022 roku w finale w Miami Polka zwyciężyła 6:4, 6:0, a dzień później oficjalnie została liderką światowego rankingu. W Paryżu Japonka nigdy sobie dobrze nie radziła. Ani raz nie udało jej się przebrnąć trzeciej rundy. W środę zagrała jednak bardzo dobre spotkanie. - Choć nie zakładałam niczego przed meczem, nawet gdy Naomi mówiła, że na męczy nie gra najlepszego tenisa, to przyznaję, że mnie zaskoczyła. Jej uderzenia były bardzo czyste, mocne. Z kortów ziemnych te w Paryżu są najbardziej zbliżone do twardych i umiała to wykorzystać. Na pewno poprawiła swoją grę - oceniła Iga Świątek. - Czułam też, że gra bez presji, bez oczekiwań. Myślę, że to jej dawało pozytywnego kopa. Cieszę się, że Naomi wróciła do gry, bo jest wspaniałą tenisistką. Świątek walczy w Paryżu o trzeci z rzędu i czwarty w karierze triumf. Trzy kolejne wygrane w erze open na kortach Rolanda Garrosa zanotowała jak na razie jedynie Monica Seles (1990-92) i Justine Henin (2005-07).

KONSTAŁ PRODUCENT

Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

**GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów**

**GARAŻE
WZMOCNIONE
AUTOMATYKA
DO BRAM**

**89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl**

18424otbr-b-P

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

DOM letniskowy 165m2 działka 831m2, 6 pokoi. Guzowy Piec gm. Gietrzwałd cena 670.000zł 692-142-315

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL 503-103-703

USŁUGI

budowa | remont

MALOWANIE, szpachlowanie, glazura, 664-493-138

PRACA

dam pracę

POSZUKUJĘ Pani do opieki nad domem i ogrodem w miejscowości Żardeniki. Osoby za-

interesowane proszę o kontakt pod nr tel. 603-046-680

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

AUTO-MOTO

sprzedam

TOYOTA RAV-4 (2006), cena 16 500 zł, tel. 606127556

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA TEL. 730 750 266

ZDROWIE I URODA

ZDROWIE szwankuje bezpłatne doradztwo 606-543-992

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, 451-521-555

pozegnania.net

Wyraź swój żal i zapal wirtualną świeczkę

GAZETA OLSZTYŃSKA

340-31419otbr-a-M

W imieniu Zarządu Wojewódzkiego Nowej Lewicy składamy wyrazy żalu i współczucia

Rodzinie, kolegom i przyjaciółom zmarłego

Pawła Rogińskiego

Posła na Sejm PRL X kadencji, działacza Lewicy.

Władysław Mańkut i Hanna Dziedzióło

81924opb1-a-M

Rodzinie i Bliskim zmarłego

Pawła Rogińskiego

Posła na Sejm PRL X kadencji, samorządowca, działacza Lewicy, składam wyrazy głębokiego współczucia.

Poseł na Sejm RP, sekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych

Marcin Kulasek

82024opb1-a-M

Panu

Jarosławowi Świdzińskiemu

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają Szef, żołnierze i pracownicy Ośrodka Zamiejscowego w Olsztynie Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji

81424opb1-a-P

AR KA

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

USŁUGI POGRZEBOWE

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A

☎ **89 534 72 42, 605 635 908**

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24 (wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)

☎ **89 526 66 01, 605 665 909**

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

614619opb1-k-M

ARKADIA

Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125

całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną i kulturalną posługę

103923opb1-e-M

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI

Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2

☎ **89 67 77 100, kom. 530 308 308**

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

320520opb1-c-M

TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:

- na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
- na wtorek, środę, czwartek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00

* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE

(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN, plac Józefa Bema 5** czynne w godz. 7.00-15.00, soboty – nieczynne tel. 514-800-517, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG, ul. Rybacka 35**, tel. 55-236-18-02 pon.-pt. godz. 8.00-16.00

340-28919opb1-c-M

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8		9	10		11	12	13	14	15	16	17	18		19	20	21	22
	23	24	25	26	27		28	29	30	31	32	33	34	35										

dobudówka przed wejściem do budynku; 31) sportowy model Hondy Acura; 32) Roger, grał Świętego i Bonda; 33) Murańka, polski skoczek narciarski; 34) char arabisk; 35) bohater filmu "Matrix"; 36) Ulma, aktorka "Kill Bill"; 37) Kurosawa, japoński reżyser filmowy; 38) choinki; 39) procent od kapitału; 40) tętnice lub drogi

PIONOWO: 1) obszar wyżyny o płaskiej powierzchni; 2) żółte owoce z tropików; 15) potocznie projektant mody; 16) przeciwny zenitowi; 22) okres godowy i miejsce godów danieli; 27) kukła na wystawie; 41) małata Elżbieta; 42) drzewo po obróbce w tartaku; 43) Charles, wynalazł turbinę parową; 44) trunek domowej roboty; 45) Farrell, aktor irlandzki; 46) ciastko z migdałami; 47) największe miasto archipelagu Izlandii; 48) obecnie Butare, miasto w Rwandzie; 49) żona Andreja Poniedziałkiego;

eprasa.pl f824c8389d

31 MAJA
Furia Gniew - KAZAN -
Mudslinger

Olsztyn

FURIA GNIEW - Nielatwe początki zespołu, sięgają roku 2002 roku, kiedy to zrodziła się idea założenia grupy muzycznej przez kilku kolegów z podstawówki w małym miasteczku na pomorzu - Gniewie. Na początku skład osobowy kapeli zmieniał się kilkakrotnie. W obecnym składzie gramy od 2006 roku. KAZAN - grupa powstała w 2006 roku w Bydgoszczy. Od tej pory gra szeroko pojęte HC. Energia i dynamika to główne cechy ich występów na żywo. MUDSLINGER - to hard- rockowy/ metalowy zespół z Olsztyna. Jeśli kiedyś zastanawialiście się „co powstałoby z połączenia Jamesa Hetfielda i Jerry’ego Cantrella”, EP zespołu Mudslinger: „Rogue” da Ci odpowiedź.

Godz. 19.30, LAS, ul. Prosta 38.

31 MAJA
Leć z nami w kosmos!

Olsztyn

W programie:
— KOSMICZNE RAKIETY – przygotowanie papierowej rakiety, która zostanie przymocowana do balonu wypełnionego helem,
— KOSMICZNE SNY – tworzenie łapaczy snów z wykorzystaniem kosmicznych wzorów (księżyc, gwiazdy itp.),
— AKCJA ASTEROIDA – zabawa z wykorzystaniem wodnych wyrzutni strzelanie do asteroid,
— WYBUCH WULKANU – zabawa z rzucaniem piłek do wulkanu,
— KOSMICZNE PRZYPINKI – tworzenie własnych, niepowtarzalnych przypinek.

Godz. 11.00, Ogród Obserwatorium Astronomicznego, ul. Żołnierska 13.

31 MAJA
Live Tribute Act
to Rammstein by
Feuerwasser

Olsztyn

Będzie to prawdziwa gratka dla fanów zespołu Rammstein i ciężkiej muzy. Muzycy Feuerwasser „jeńców nie biorą”. Tak w skrócie można podsumować to co będzie się działo na koncercie w Olsztynie. Na scenie pojawią się dobrze znani z Trójmiejskiej sceny muzycznej:

Arkadiusz Zych - vox
Krzysztof Stachura - gitara
Michał Wierzba Saidowski - gitara
Adam Toffik Wołoszczuk - klawiszowe
Marcin Katański - bass
Michał Młyniec - perkusja.
Godz. 19.00, Scena Zgrzyt, ul. Nowowiejskiego 15.

31 MAJA
Widowisko taneczne
„Zróbmy sobie raj”

Olsztyn

Wspólne widowisko Pracowni Tańca Pryzmat oraz Fundacji Tańca i Sztuki ARTOFFNIA, które jest podsumowaniem całorocznej pracy artystycznej, w którym biorą udział wszyscy tancerze i aktorzy – profesjonaliści i amatorzy, artyści, pedagodzy, choreografowie.

W sumie w wydarzenie zaangażowanych jest ponad 250 osób, a na scenie zobaczymy artystów w wieku od 4 lat do dojrzałej dorosłości. Tegoroczne widowisko pt. „Zróbmy sobie RAJ”, reżyserii Grzegorza Gromka, będzie opowieścią o relacji między idealnym światem wykreowanym w social mediach, a codzienną, prawdziwą i autentyczną rzeczywistością.

Godz. 17.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska, ul. Głowackiego 1.

1 CZERWCA
Dzień Dziecka w OTL

Olsztyn

Z Okazji Dnia Dziecka zapraszamy na warsztaty kreatywne - Uplastycznij Wyobraźnię w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

W czasie trwania warsztatów dzieci tworzyć będą kukły (lalki trikowe - animowalne), gotowy projekt formy lalkowej do własnej animacji. Łącząc materiały poznamy świat dziecięcych wyobrażeń. Zajęcia pobudzają wyobraźnię oraz sensorykę mniejszą.

Zajęcia przeznaczone dla dzieci w przedziale wiekowym od 5-10 lat.

Godz. 10.00, Olsztyński Teatr Lalek, ul. Głowackiego 19.

1 CZERWCA
Międzynarodowe
warsztaty rodzinne
„Lalki-Motanki”

Olsztyn

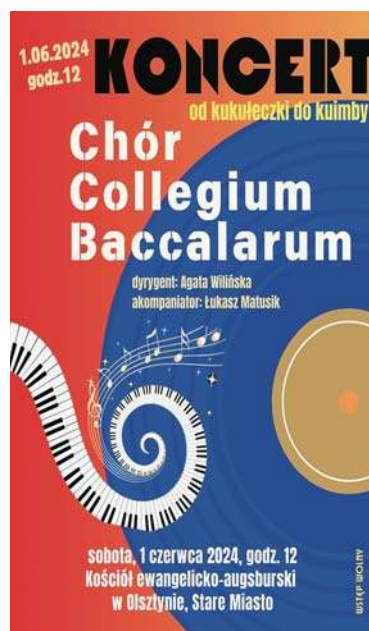
Czy zawsze pragnęliście mieć dla siebie wyjątkową lalkę? Teraz macie szansę sami ją stworzyć! Zapraszamy do udziału w kreatywnych warsztatach, aby poznać fascynującą historię ukraińskiej lalki Motanki, pierwszej szmacianej lalki w historii i poczuć radość tworzenia czegoś własnymi rękami.

Warsztaty są doskonałą okazją do uczenia dziecięcego święta poprzez wspólne tworzenia lalek motanek. Przeznaczone są dla dzieci w wieku od 10 lat wraz z opiekunami. Jeśli jednak ktoś z Państwa pragnie przyjść sam lub z młodszymi dziećmi – zapraszamy do zapisów! Spotkanie poprowadzi Sofia Kostenkova, która od pięciu lat tworzy własne Motanki. Pragnie podzielić się z nami tą wspaniałą tradycją ze swojego rodzinnego kraju - Ukrainy!

Godz. 11.00, Dom Mendelsohna, ul. Zyndrama z Maszkowic 2.

1 CZERWCA
Koncert chóru
Collegium Baccalarum

Olsztyn

Olsztyński chór Collegium Baccalarum z dyrygentką Agatą Wilińską zaprasza na koncert „Od kukuleczki do kuimby”. Zespół przedstawi repertuar, który przygotował na zbliżający się Międzynarodowy Festiwal Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach. Akompaniament: Łukasz Matusik.

Godz. 12.00, Kościół ewangelicko-augsburski, Stare Miasto.

1 CZERWCA
Roland Bilicki & Gypsy Kings

Olsztyn

Jesteśmy zespołem złożonym z wyjątkowych osobowości, łączących dwie narodowości – Romską i Polską. Urodziliśmy się w malowniczym Olsztynie, a nasze korzenie muzyczne sięgają głęboko. Nasze występy to nie tylko koncerty, to prawdziwe muzyczne doświadczenie, które przenosi Cię w świat dźwięków i emocji. Na scenie tworzymy zgrany team, gdzie każdy instrument, każdy głos, każdy ruch, jest częścią jednej wielkiej symfonii zabawy i pasji. Kochamy towarzystwo, kochamy tworzyć, kochamy grać, i to widać na każdym kroku.

Godz. 19.00, Scena Zgrzyt, ul. Nowowiejskiego 15.

REPERTUAR AWANGARDA
PIĄTEK 31.05.

„Ja, победа i Berlin” - prod. Ukraina : godz. 17.45 sala klubowa
„Monster” - prod. Japonia : godz. 17.45 sala arte
„Jutro będzie nasze” - prod. Włochy : godz. 18.00 sala studyjna
„Do usług szanownej pani” - prod. Francja : godz. 19.45 sala klubowa-pokaz przedpremierowy
„Smak wolności” - prod. Ukraina : godz. 20.00 sala arte
„Jedno życie” - prod. Wielka Brytania : godz. 20.00 sala studyjna

SOBOTA 01.06.

„Monster” - prod. Japonia : godz. 15.45 sala arte
„Ja, победа i Berlin” - prod. Ukraina : godz. 16.00 sala klubowa
„Wolni. Podróż do wnętrza” - prod. Hiszpania : godz. 16.00 sala studyjna
„Do usług szanownej pani” - prod. Francja : godz. 17.45 sala klubowa-pokaz przedpremierowy
„Smak wolności” - prod. Ukraina : godz. 18.00 sala arte
„Jutro będzie nasze” - prod. Włochy : godz. 18.00 sala studyjna
„Perfect Days” - prod. Japonia : godz. 19.45 sala klubowa
„Jedno życie” - prod. Wielka Brytania : godz. 20.00 sala studyjna
„Do granic” - prod. Hiszpania : godz. 20.00 sala arte-pokaz przedpremierowy

NIEDZIELA 02.06.

„Monster” - prod. Japonia : godz. 15.45 sala arte
„Ja, победа i Berlin” - prod. Ukraina : godz. 16.00 sala klubowa
„Wolni. Podróż do wnętrza” - prod. Hiszpania : godz. 16.00 sala studyjna
„Do usług szanownej pani” - prod. Francja : godz. 17.45 sala klubowa-pokaz przedpremierowy
„Smak wolności” - prod. Ukraina : godz. 18.00 sala arte
„Jutro będzie nasze” - prod. Włochy : godz. 18.00 sala studyjna
„Perfect Days” - prod. Japonia : godz. 19.45 sala klubowa
„Jedno życie” - prod. Wielka Brytania : godz. 20.00 sala studyjna
„Do granic” - prod. Hiszpania : godz. 20.00 sala arte-pokaz przedpremierowy

REPERTUAR TEATR
PIĄTEK 31 MAJA

Wszystko na darmo, godz. 19.00, Scena Margines
SOBOTA 1 CZERWCA
Baśń o pięknej Parysadzcie i o ptaku Bulbulezarze, godz. 16.00, Scena Duża
Wszystko na darmo, godz. 19.00, Scena Margines
NIEDZIELA 2 CZERWCA
Baśń o pięknej Parysadzcie i o ptaku Bulbulezarze, godz. 12.00, Scena Duża
Baśń o pięknej Parysadzcie i o ptaku Bulbulezarze, godz. 14.00, Scena Duża
Wszystko na darmo, godz. 18.00, Scena Margines

Z EŁKU NA MISTRZOSTWA EUROPY

PIŁKA NOŻNA Patryk Gondek i Bartosz Pieńczykowski z Mazura Ełk wystąpią w rozpoczynających się w sobotę mistrzostwach Europy w minifutbolu. Reprezentacja Polski zmierzy się w grupie z Węgrami, Rumunią (aktualny mistrz świata) i Turcją.

Na co dzień występują w czwartoligowym Mazurze Ełk, ale ciągnie ich także do piłki nożnej w wydaniu mini, czyli rozgrywek na popularnych orlikach. Dzięki tej nowej odmianie futbolu Patryk Gondek i Bartosz Pieńczykowski już za chwilę spełnią marzenia o grze w koszulce z orzełkiem na piersi, reprezentując kraj podczas zbliżających się mistrzostw Europy „szóstek” w Bośni i Hercegowinie.

– W niedzielę zagrałem ostatni mecz w naszej lidze szóstek w Ełku, a teraz pojedę na turniej pełen nadziei – mówi Bartosz Pieńczykowski, 21-letni piłkarz Mazura. – Bardzo lubię tę odmianę piłki, znakomi-

cie czuję się w małej grze i cieszę się, że znalazłem się w takim gronie. W kadrze są świetni ludzie, którzy kochają piłkę. Wierzę, że stać nas na dobry wynik.

Rafał Ślubowski, trener kadry Polski w minifutbolu, wyselekcjonował na Euro piętnastoosobową kadrę. Łącząc nie są jedynymi zawodnikami związanymi z naszym regionem powołanymi do reprezentacji na ME. Wśród trzech bramkarzy jest Adam Radzikowski, obecnie zawodnik Ursusa Warszawa, który przez kilka sezonów występował w klubach z Białej Piskiej i Ełku. Bardzo blisko wyjazdu był Mateusz Dziegielewski, kolejny gracz Mazura. Uczestniczył nawet

Patryk Gondek (z lewej) i Bartosz Pieńczykowski z Mazura Ełk zagrają w mistrzostwach Europy

w marcowym zgrupowaniu reprezentacji w Ustroniu Morskim, ale ostatecznie nie otrzymał powołania.

W rozgrywkach minifutbolowych wszyscy czterej zawodnicy zwrócili na siebie uwagę selekcjonera podczas turnieju rozgrywa-

nego kilka miesięcy temu w Warszawie. Ekipa złożona z zawodników z Mazura wystąpiła pod nazwą Hotel Robert's Port Mikołajki, znaną także z lokalnych rozgrywek futsalowych. Teraz malowniczo położony hotel nad jeziorem Tały,

prowadzony przez Roberta Śliwińskiego, został partnerem reprezentacji Polski w minifutbolu, a jego logo znajdzie się na koszulkach kadry podczas Euro.

W Sarajewie zagrają 24 drużyny narodowe z całego kontynentu, a po fazie grupowej pozostanie 16 ekip. Polacy rozpoczną zmagania w sobotni wieczór meczem z Węgrami. W niedzielę zagrają z Rumunią, która jest aktualnym mistrzem świata i wicemistrzem poprzedniego Euro, a w trzecim występie zmierzą się z Turcją.

– Nasza grupa uznawana jest za najtrudniejszą na Euro, ale mimo to jedziemy tam powalczyć – mówi Patryk Gondek. – Mamy w drużynie ambitnych za-

wodników, którzy występują w minifutbolu łącząc z regularną grą w drużynach jedenastoosobowych i futsalu. Chcielibyśmy, żeby nasz udział w mistrzostwach nie zakończył się po meczach w grupie. Awans do fazy pucharowej na pewno będzie wynikiem, który zostanie odebrany pozytywnie.

Polska dopiero buduje swoją pozycję w międzynarodowych strukturach minifutbolu. Wcześniej nasza kadra tylko raz wystąpiła w turnieju rangi ME, rywalizując przed dwoma laty na Słowacji. Mecze Polaków w Bośni i Hercegowinie będzie można śledzić w aplikacji i na stronie internetowej TVP Sport.

ŁUKASZ SZYMAŃSKI

O PIŁCE

>>> Dzisiaj o godz. 18 w Lubawie rozpocznie się czwarty mecz finałowy mistrzostw Polski w futsalu. W tej chwili Constract przegrywa 1-2 z Rekordem Bielsko-Biała, więc żeby obronić mistrzowski tytuł, musi wygrać dzisiaj i w sobotę. Natomiast gościom do zdobycia tytułu potrzeba tylko jednego zwycięstwa.

>>> Borussia Dortmund po raz trzeci czy Real Madryt po raz 15. – oto pytanie przed sobotnim finalem Ligi Mistrzów na Wembley w Londynie. Real to niekwestionowany dominator europejskiej rywalizacji. W finale zmagają o Puchar Europy, które od 1992 roku mają formułę Ligi Mistrzów, zagra już po raz 18., a z dotychczasowych aż 14 rozstrzygnął na swoją korzyść, co sprawia, że jest zdecydowanie najbardziej utytułowanym klubem Starego Kontynentu. Jego długą listę trofeów i tytułów na międzynarodowej arenie uzupełniają: pięć Superpucharów UEFA, pięć triumfów w klubowych mistrzostwach świata i trzy w ich poprzedniku, czyli Pucharze Interkontynentalnym oraz dwa Puchary UEFA. W kraju założony w 1902 roku klub 36-krotnie sięgnął po mistrzostwo i 20 razy zdobył Puchar Hiszpanii. Borussia, choć nie jest anonimowym zespołem, nie może

się równać z taką kolekcją sukcesów. W finale najbardziej prestiżowych rozgrywek zagra po raz trzeci, a jedyny triumf odnotowała w 1997 roku. Pół roku później dopisała do listy Puchar Interkontynentalny. Do tego w 1966 zwyciężyła w Pucharze Zdobywców Pucharów. Krajowe laury to osiem tytułów mistrzowskich, w tym ostatni w 2012 roku, w składzie z polskim tercetem: Robert Lewandowski, Jakub Błaszczykowski i Łukasz Piszczek, a do tego pięć triumfów w Pucharze Niemiec. Z różnicy potencjałów, a przede wszystkim doświadczenia obu drużyn w walce o najwyższą stawkę, zdaje sobie sprawę trener BVB Edin Terzić, który jednak nie odbiera szans swoim piłkarzom. – Zaczęliśmy Champions League z problemami, bo przegraliśmy w Paryżu z PSG i zremisowaliśmy u siebie z Milanem, ale później spisaliśmy się naprawdę dobrze, torując sobie drogę finału. Zagramy z bardzo silnym zespołem, dla którego takie spotkania są niczym chleb powszedni, a dla nas to niecodzienne doświadczenie. Gdybyśmy zagramy z Realem 10 razy, to prawdopodobnie większość meczów byśmy przegrali. W tym jednym jedynym wszystkim jest możliwe. Przed nami 90, może 120 minut,

a może nawet konkurs rzutów karnych, i wiemy, że możemy zwyciężyć. W jednym konkretnym spotkaniu możemy pokonać każdego, nawet Real – przyznał 41-letni niemiecki szkoleniowiec bośniackiego pochodzenia. Terzić stanie naprzeciw wielkiego trenerskiego maga, a w przeszłości bardzo dobrego piłkarza, który dwukrotnie wznosił do góry Puchar Europy w barwach Milanu. Prawie 65-letni Carlo Ancelotti już po raz szósty poprowadzi drużynę w finale LM. Bilans ma świetny, bo czterokrotnie cieszył się ze zwycięstwa – po dwa razy z AC Milan (2003 i 2007) i Realem (2014 i 2022). Przegrał tylko pamiętne spotkanie w Stambule w 2005 roku z Liverpooliem, kiedy „Rossoneri” do przerwy prowadzili już 3:0, ale ostatecznie po karnych triumfowali rywale, a bohaterem serii jedenastek został ich bramkarz Jerzy Dudek. Początek finału o godz. 21. **>>> Michał Probiez** ogłosił skład szerokiej 28-osobowej reprezentacji Polski na mistrzostwa Europy w Niemczech. Bramkarze: Marcin Bułka (Nice), Łukasz Skorupski (Bologna), Wojciech Szczepny (Juventus Turyn), Oliwier Zych (Puszcza Niepołomice); obrońcy: Jan Bednarek (Southampton),

Bartosz Bereszyński (Empoli), Paweł Bochniewicz (Heerenveen), Paweł Dawidowicz (Werona), Jakub Kiwior (Arsenal Londyn), Tymoteusz Puchacz (Kaiserslautern), Bartosz Salamon (Lech Poznań), Sebastian Walukiewicz (Empoli); pomocnicy: Przemysław Frankowski (Lens), Kamil Grosicki (Pogoń Szczecin), Jakub Moder (Brighton&Hove Albion), Jakub Piotrowski (Łudogorec Razgrad), Taras Romanczuk (Jagiellonia Białystok), Michał Skóraś (Club Brugge), Bartosz Slisz (Atlanta), Damian Szymański (AEK Ateny), Sebastian Szymański (Fenerbahce Stambuł), Kacper Urbański (Bologna), Nicola Zalewski (Roma), Piotr Zieliński (Inter Mediolan); napastnicy: Adam Buksa (Antalyaspor), Robert Lewandowski (Barcelona), Arkadiusz Milik (Juventus), Krzysztof Piątek (Istanbul Basaksehir), Karol Świdorski (Werona). **>>> Piłkarze Olimpiakosu Pireus** triumfatorami Ligi Konferencji. W finale w Atenach pokonali po dogrywce Fiorentinę 1:0. Bramkę zdobył w 116. minucie Marokańczyk Ayoub El Kaabi. To pierwszy tytuł greckiego klubu w europejskich pucharach. **>>> Belg Vincent Kompany** został nowym trenerem Bayernu Monachium. Podpisał

kontrakt obowiązujący do czerwca 2027 roku. 38-letni Kompany, były wielokrotnie reprezentant Belgii, prowadził do tej pory angielski zespół Burnley, który w zakończonym niedawno sezonie spadł z Premier League. Belg zastąpił w Bayernie Thomasa Tuchela, który klub

z Bawarii prowadził niewiele ponad rok. **>>> KKS Kalisz i Stal Stalowa Wola** wystąpią w sobotnim finale baraży o awans do I ligi. W półfinałach kaliszanie u siebie pokonali 1:0 Polonię Bytom, a Stal na swoim stadionie wygrała 2:1 z Chojniczanką Chojnice.

REKLAMA

Największa Hurtownia Odzieży w Olsztynie

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7

tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl

Z tym kuponem kupisz bez marży*
Oferta ważna do 15 czerwca 2024 r.

Hurtownia wprowadziła na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy

• pon.-pt. 9.00-17.00
• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawniona tylko kupon z papierowego wydania gazety.

LEGENDARNY KRONIKARZ Z MAZUREM W SERCU

Miłość Andrzeja Janickiego do elckiej piłki rozpoczęła się od jego pierwszej wyprawy na mecz Mazura. Miał wówczas niespełna 10 lat i nawet jeszcze nie zakładał, że zostanie legendarnym archiwistą MKS-u.

Andrzej Janicki jest doskonale znany sympatykom elckiego futbolu – zarówno tym starszym, jak i młodszy – ponieważ od „wieków” prowadzi statystykę związaną z występami elckiego Mazura i w pełni zasłużenie nosi tytuł kronikarza elckiego klubu. Wierny kibic Mazura ma pilne oko na przeróżne rzeczy: strzelców bramek, składy drużyn, tabele, kartki, zestawienia – niemal wszystko, co da się przełożyć na papier. Ale zanim zainteresował się zbieraniem danych, pokochał piłkę nożną, a zwłaszcza elckiego Mazura – klub, wraz z którym dorastał.

Miłość Andrzeja Janickiego do elckiej piłki rozpoczęła się od jego pierwszej wyprawy na mecz Mazura. Miał wówczas niespełna 10 lat i nawet jeszcze nie zakładał, że zostanie legendarnym archiwistą MKS-u.

KIBICUJE OD 57 LAT

— Pierwszy mecz, jaki pamiętam i na którym byłem, to spotkanie MKS-u z MZKS Gdynia (obecnie Arka Gdynia – przyp. red.) z 28 sierpnia 1968 r. w 1/16 Pucharu Polski. Wówczas Arka bodajże była w II Lidze i Mazur wygrał 5:1. Miałem wtedy 10 lat. To było sporo czasu temu, ale nadal pamiętam tamto spotkanie i potężną ulewę, która rozpętała się w ok. 40 minut i zmusiła kibiców do schronienia pod mostem przy „starym” stadionie – wspomina Andrzej Janicki, z wykształcenia technik ekonomista, a obecnie pracownik ochrony.

Ale żarty na bok, bo pan Andrzej jest poważnym archiwistą w starym dobrym stylu i w pełnym znaczeniu tego słowa. Jak wytrawny detektyw z filmów noir notuje daty, nazwiska, wydarzenia – wszystko, co jest związane z jego ukochanym

klubem, któremu kibicuje już 55 lat. Zebrał historię Mazura aż od momentu powstania, czyli 1946 r. O ile miłość do elckiej piłki zakiełkowała u niego po pierwszym meczu, na którym był, to pasję do „kronikowania” poczuł nieco później.

— Zaczęłem zbierać wyniki Mazura w 1976 r., bo piłkarze byli moimi kolegami, często rówieśnikami i jeździłem z nimi na mecze. Na początku notowałem składy, minuty, zmiany, kartki i oczywiście bramki. Gdy nie mogłem się pojawić osobiście, bardzo pomagał mi długoletni kierownik drużyny

Janek Bałkowski, za co mu jestem niezmiernie wdzięczny. Właśnie od tego roku prowadzę dokładną statystykę Mazura – mówi Andrzej Janicki.

Kronikarz Mazura jest dumny z członkostwa w Ogólnopolskim Stowarzyszeniu Historyków i Statystyków Piłki Nożnej. Organizacja skupia pasjonatów historii piłki nożnej oraz dziennikarzy sportowych z całej Polski. Siedzibą OSHiSPN jest Warszawa. Celem działalności stowarzyszenia jest gromadzenie i utrwalanie informacji historycznych i statystycznych dotyczących piłki nożnej, współ-

praca i wymiana doświadczeń w tym zakresie oraz oczywiście wspieranie inicjatyw popularyzujących historię piłki nożnej. W 2021 r. pan Andrzej miał zaszczyt być gospodarzem jednego ze spotkań stowarzyszenia. Oczywiście ugościł kolegów w Elku, gdzie m.in. obejrzel mecz ligowy Mazura, porozmawiali z synem trenera Marcinkiewicza oraz zwiedzili miasto i skorzystali z jego atrakcji. Nie obyło się oczywiście bez tradycyjnej mazurskiej rybki.

WCIAŻ BRAKUJE MU CZASU

Archiwista jest nieustannie zajęty swoją pasją. Na 60-lecie klubu ukazało się wydawnictwo pana Andrzeja dotyczące elckiego Mazura, ale mogą cieszyć się nim nieliczne osoby, ponieważ zostało wydane w skromnej liczbie egzemplarzy. Kronikarz planuje kolejne, bardziej aktualne, ale brakuje mu czasu. Inie tylko tego.

— Cały czas coś dopisuję, nieustannie aktualizuję i po prostu nie mam jak się za to wydawnictwo zabrać. Do tego przygotowałem sobie wszystkie materiały, aby je zeskanować, ale nie ma kto mi tego zrobić, a ja cały czas jestem czymś zajęty – tłumaczy.

Co ciekawe, jakkolwiek Andrzej Janicki pokochał klub na meczu pucharowym, to w swoim przebogatym archiwum nie ujmuje występów w tych

rozgrywkach. Uwzględnia tylko wyłącznie mecze ligowe.

— Jako że te mecze pucharowe Mazura mi gdzieś uciekły, zwłaszcza z lat 80. – opowiada kronikarz, który jest doskonałym przykładem na to, jak głęboko człowiek może poświęcić się swojej pasji i ją kochać.

Andrzej Janicki od 27 lat mieszka z żoną w Białymstoku. Ale Elk ma w sercu i nieustannie do niego zagląda, oczywiście na bieżąco pilnie śledzi ligowe perypetie ukochanego „Mazurka”, który gra swoje mecze na Stadionie Miejskim im. Stefana Marcinkiewicza. Pan Andrzej był jednym z pomysłodawców nazwania obiektu przy ul. Piłsudskiego imieniem trenerskiej legendy Mazura. Jego marzenie ziściło się 24 kwietnia 2019 r. Mieszkający w stolicy Podlasia elczanin stara się tu pojawiać w każdy weekend. To niezwykle poświęcenie, które chyba będzie miało happy end.

ŚWIADEK WIEKOPOMNEJ CHWILI

— Żona wie, że kocham Elk, i ustaliliśmy, że gdy „dopracujemy” i przejdziemy na emeryturę, to tutaj wrócimy. Bardzo mnie wspiera w moim hobby, m.in. pomagając w pracy przy komputerze. Mamy, co prawda, raczej małe mieszkanie, ale ona ku-

puje mi półki na te moje segregatory. Powiedziała, że jak będziemy wracać do Elku, to rozejrzemy się za jakimś ładnym dużym mieszkaniem, a to sprzedamy. To już za chwilę, bo tylko kilka lat. Nie mogę się już doczekać – podkreśla Andrzej Janicki.

Chwilę temu legendarny kronikarz Mazura był świadkiem wiekopomnej chwili: Jagiellonia Białystok po raz pierwszy w historii została Mistrzem Polski. Pan Andrzej miał przyjemność oglądać ostatni ligowy mecz Jagi (wygrana 3:0 z Wartą Poznań) wprost z łoża prasowej, gdzie zasiadł wraz z kolegami statystykami futbolu.

Obecnie Andrzej Janicki, wraz z Pawłem Sobolewskim – wychowankiem Mazura i zasłużonym piłkarzem Jagiellonii oraz legendą kieleckiej Korony – szykuje wyjątkowy event, mający na celu podkreślenie wyjątkowej, setnej rocznicy urodzin śp. Stefana Marcinkiewicza, legendarnego trenera elckiego MKS-u. Obecnie stadion przy ul. Piłsudskiego nosi imię zasłużonego szkoleniowca, a jeżeli inicjatywa obu wymienionych powyżej panów zostanie zrealizowana, trener Marcinkiewicz doczeka się kolejnego aktu uhonorowania jego dziedzictwa. W jaki sposób? Dowiedzą się państwo na naszych łamach w swoim czasie.

MACIEJ CHROŚCIELEWSKI

SPORT.wm.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 31.05-02.06.2024

SOBOTA PIĘKNYCH WSPOMNIEŃ

PIŁKA NOŻNA\\\\ W sobotę na stadionie przy al. Piłsudskiego 69a odbędzie się mecz z okazji 30-lecia awansu Stomilu do Ekstraklasy. Okoliczności nie są sprzyjające, bo dwa tygodnie wcześniej olsztyński zespół zaliczył spadek do III ligi.

Stomil Olsztyn historyczny awans do ówczesnej I ligi (aktualna Ekstraklasa) wywalczył dokładnie 1 czerwca 1994 roku. Olsztynianie zremisowali bezbramkowo na wyjeździe z Petrochemią Płock, a prawdziwa euforia w Olsztynie wybuchła kolejkę później, kiedy to podopieczni Bogusława Kaczmarka rozgromili u siebie 5:0 Włókniarza Pabianice. Stomil ostatecznie wygrał rozgrywki II ligi z pierwszego miejsca i z przytupem awansował na najwyższy szczebel rozgrywkowy w Polsce.

1993/94

1. Stomil Olsztyn	49
2. Petrochemia Płock	47
3. GKS Bełchatów	42
4. Radomiak Radom	41
5. Motor Lublin	40
6. Błękitni Kielce	38
7. Szombierki Bytom	34
8. Wistoka Dębica	34
9. Hetman Zamość	33
10. Jagiellonia Białystok	32
11. Hutnik Warszawa	32
12. Avia Świdnik	31
13. Karpaty Krosno	31
14. Okocimski Brzesko	30
15. Włókniarz Pabianice	29
16. Stal Rzeszów	28
17. Resovia Rzeszów	23
18. Bug Wyszaków	18

Jak widać, 30 lat temu, gdy Stomil cieszył się z awansu do Ekstraklasy, Jagiellonia zajęła dopiero 10. miejsce w II lidze. Dziś Białystok cieszy się z pierwszego mistrzostwa Polski, a klub z Olsztyna za kilka miesięcy zagra na czwartym poziomie rozgrywkowym (III liga)...

Jednym z głównym autorów historycznego suk-

W piłkarskiej I lidze (dzisiejsza Ekstraklasa) Stomil Olsztyn występował w latach 1995-2002

cesu Stomilu był trener Bogusław Kaczmarek. To właśnie popularny "Bobo" podczas poprzedniej edycji Memoriału Andrzeja Biedrzyckiego (aktualna edycja odbędzie się 22 czerwca 2024 r. w Biskupcu) zaproponował zorganizowania takiego meczu w 30-lecie awansu Stomilu do Ekstraklasy. Zachęceni tym apelem piłkarze dawnego Stomilu wzięli swoje sprawy w swoje ręce, a jedną z najbardziej zaangażowanych osób w organizację jest Czesław Żukowski, który na boiskach Ekstraklasy

w barwach "biało-niebieskich" zagrał 45 spotkań.

- Czas zaszuwa, bo to już 30 lat od tego historycznego awansu! PESEL-u, niestety, nie oszukamy (śmiech - red.), ale wszyscy cieszymy się z spotkania po latach w takim gronie - mówi Czesław Żukowski. - Będzie czas porozmawiać, powspominać, pośmiać się i zagrać mecz, bo to była naprawdę fajna paczka ludzi, która osiągnęła historyczną rzecz dla Stomilu. Chcemy się trochę przypomnieć i pokazać kibicom. Mam nadzieję, że frekwencja dopisze, dlate-

go zapraszam wszystkich do przyścia na stadion, bo warto przypomnieć sobie te czasy, gdy obiekt Stomilu pękał w szwach, a my graliśmy na najwyższym szczeblu w kraju.

SPOTKANIE MA TRWAĆ 2X20 MINUT, MOŻE TEŻ POTRWAĆ DŁUŻEJ, JEŚLI POZWOLĄ NA TO SIŁY PIŁKARZY. ZAWODNICZY Z KADRY Z SEZONU 1993/94 ZAGRAJĄ PRZECIWKO - UMOWNIE TO NAZYWAJĄC - "RESZCIE ŚWIATA".

Swój udział w imprezie zapowiedzieli: Jarosław Bako, Jarosław Talik, Paweł Charbicki, Sylwester Czereszewski, Dariusz Jackiewicz, Andrzej Jankowski, Andrzej Jasiński, Bartosz Jurkowski, Rafał Kaczmarczyk, Piotr Krztoń, Bogdan Michalewski, Bogusław Obłewski, Sławomir Opaliński, Janusz Prucheński, Paweł Róg, Tomasz Sokołowski, Piotr Zajączkowski, Waldemar Ząbecki, Adam Zejer i oczywiście Czesław Żukowski.

Poza tym przy al. Piłsudskiego 69a mają się pojawić jeszcze m.in. Jacek Chańko, Wiktor Biedrzycki, Adrian Mierzejewski, Marian Mierzejewski, Arkadiusz Klimek, Łukasz Kościuczuk, Zbigniew Małkowski, Michał Łachacz, Andrzej Nakielski, Mirosław Romanowski i Tomasz Włodarczyk.

Za taktykę i wyjściowe składy opowiadać będą: Bogusław Kaczmarek, Jerzy Budzilek, Stanisław Dawidczyński, Zbigniew Wodniak i Zbigniew Kie-

EM